

**GÖÇMENKÖY SOSYAL KONUTLARINDA
KULLANIMA BAĞLI OLARAK MUTFAKLARDA
YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN İNCELENMESİ**

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI**

Selda İNANÇOĞLU

**Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalında
Hazırlanan
Yüksek Lisans Tezi**

LEFKOŞA, 2018

SELDA İNANÇOĞLU

**GÖÇMENKÖY SOSYAL KONUTLARINDA KULLANIMA
BAĞLI OLARAK MUTFAKLARDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN
İNCELENMESİ**

**YDÜ
2018**

**GÖÇMENKÖY SOSYAL KONUTLARINDA
KULLANIMA BAĞLI OLARAK MUTFAKLARDA
YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN İNCELENMESİ**

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI**

Selda İNANÇOĞLU

**Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalında
Hazırlanan
Yüksek Lisans Tezi**

LEFKOŞA, 2018

**Selda İNANÇOĞLU: GÖÇMENKÖY SOSYAL KONUTLARINDA KULLANIMA
BAĞLI OLARAK MUTFAKLARDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN
İNCELENMESİ**

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Nadire ÇAVUŞ

**Bu çalışma jürimiz tarafından Mimarlık Anabilim Dalında yüksek lisans tezi olarak
kabul edilmiştir.**

Jüri Üyeleri :

Yrd. Doç. Dr. Enis Faik ARCAN

Jüri Başkanı,
Mimarlık Bölümü,
YDÜ

Yrd. Doç. Dr. Sema Semra Uzunoğlu

Danışman, Mimarlık Bölümü,
YDÜ

Yrd. Doç. Dr. Cemaliye Sunalp GÜRÇİNAR

Mimarlık Bölümü,
LAÜ

Bu tezin her aşamasında bilimsel etik kurallara uyulduğunu, tezdeki bütün bilgilerin akademik ve etik kurallar içinde elde edildiğini, tez çalışması ve yazımı sırasında başkalarının eserlerinin telif haklarını ihlal edici etik dışı bir davranışta bulunulmadığını beyan ederim.

İsim, Soyisim: Selda İNANÇOĞLU

İmza:

Tarih:

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tez çalışmam sürecinde bana yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Sn. Yrd. Doç. Dr. Semra Sema Uzunoglu'na, Bölüm Başkanımız Sn. Yrd. Doç. Dr. Kozan Uzunoglu'na, ofis arkadaşım Sn. Yrd. Doç. Dr. Havva Arslangazi Uzunahmet'e ve Sn. Yrd. Doç. Dr. Enis Faik Arcan katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Alan çalışmamdaki anket uygulamamı yapmada bana destek veren arkadaşlarım Gökhan Özdemir'e, Mine Kuset Bolkaner'e, Merve Aksoy'a, Ayşe Ufuk'a ve sevgili öğrencilerim Çağın Hacı, Berkem Karayel, Yakup Tokgöz, Cebail Yılmaz'a desteklerinden dolayı teşekkür ederim.

Bu stres dolu günlerimde her zaman bana destek veren ve ilgisi ile yanımda olan sevgili eşim Saygun Çağıl'a, annem Fatoş İnançoğlu'na babam İbrahim İnançoğlu'na ve sevgili biricik kardeşim Sevda İnançoğlu'na desteklerinden ötürü teşekkürlerimi sunarım.

Sevgili Aileme...

ÖZET

Mutfaklar; yaşamsal gereksinimlerin ve eylemlerin gerçekleştirildiği mekanların en başında yer alır. Günümüzde hızla değişim gösteren teknolojik gelişmeler, ekonomik düzeyin farklılık göstermesi ve buna bağlı olarak kullanıcı gereksinimlerinin farklılaşması mekânların da değişiklik göstermesine neden olmuştur. Bu çalışmada 1986 yılında yapılan Lefkoşa Göçmenköy sosyal konut mutfaklarında, zaman içinde, kullanıma bağlı olarak yapılan değişikliklerin tespiti ve kullanıcı memnuniyetinin bir anket çalışması ile saptanması amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında, konut, mutfağın konut içindeki yeri, konut mutfağının tarihsel gelişimi ve geleneksel Türk evinde mutfak konularına değinilmiş, mutfaklar tipleri, mekân ilişkileri ve plan tiplerine göre araştırılmıştır. Çalışmada, Kuzey Kıbrıs'ta mutfağın önemi ve tarihsel gelişimi, mekânsal özellikleri hakkında bilgiler de yer almaktadır.

Çalışma alanında bulunan elli konut örneklem olarak alınmış, yerinde gözlem, inceleme ve tespit çalışmaları yanında, kullanıcılara uygulanan bir anket ile mevcut mutfakları ile ilgili memnuniyet dereceleri saptanmaya çalışılmıştır. Elde edilen verilerle ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Buna göre, mutfak mekânlarında yapılan değişiklik ve büyütmelemlerin, birçok örnekte işlev açısından yaşam mekânına artı değer katmadığı, aksine mutfak faaliyetlerini zorlaştıracak yönde etki yapabildiği görülmüştür. Yapılan anket sonuçlarına göre ise, mutfaklarında değişiklik ve büyütme yapan kullanıcıların mutfaklarının mevcut durumundan oldukça memnun oldukları, değişiklik yapmayan kullanıcıların da memnuniyet belirtmediği ve mutfak mekânını büyütmeyi arzu ettikleri tespit edilmiştir. Bu çalışma, Göçmenköy sosyal konutlarında, özellikle mutfaklar bazında yapılan değişiklikleri tespit ederek, mevcut duruma dikkat çekmek amacıyla yapılmıştır ve çalışmanın sonunda konu ile ilgili önerilerde bulunulmuştur. Bu açıdan, çalışmanın bundan sonraki araştırmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mutfak; sosyal konut; mutfak tipleri; kullanıcı gereksinimleri; Kuzey Kıbrıs'ta konut mutfağı

ABSTRACT

Kitchens are the spaces at the forefront of spaces where vital requirements and actions are carried out. Today, technological developments that change rapidly, change in the economic levels of users and accordingly changing user requirements have caused the places to change as well. In this study, it was aimed to determine the changes made by users in kitchens of social housing units of Nicosia Göçmenköy built in 1986 and to determine the user satisfaction with a questionnaire survey. Within the scope of the research, the housing, the place of the kitchen in the house, the historical development of the kitchen, and the kitchens in the traditional Turkish house have been investigated. Kitchen types are examined according to the space relations and plan types. The study also includes information on the prevalence and historical development of the kitchen and its spatial characteristics in Northern Cyprus.

Fifty houses in the study area were taken as a sample, and besides on-site observation, examination and determination studies, a questionnaire was applied to the users as well, to determine the satisfaction levels of the users in existing kitchens. Evaluations were made on the obtained data. According to this, it is seen that changes and enlargements in kitchen spaces do not add any added value to the living spaces in terms of function in many examples, but rather they made a negative impact on the kitchen activities. According to the results of the survey, it is determined that the users of the kitchens who renew and enlarge their kitchens are very satisfied with the current kitchens. The rest of the users, who did not make changes, did not express satisfaction and they said they wanted to enlarge their kitchen space. This study was carried out in Göçmenköy social housing units, especially to determine the changes made in kitchens, to draw attention to the current situation and suggestions were made at the end of the study. In this respect, it is thought that the study will shed light on future researchers.

Keywords: Kitchen; social housing; kitchen types; user requirements; residential kitchen in Northern Cyprus

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
İÇİNDEKİLER	iii
ŞEKİL LİSTESİ	vi
TABLO LİSTESİ.....	viii

BÖLÜM 1: GİRİŞ

1.1 Çalışmanın Tanımı ve Amacı	1
1.2 Çalışmanın Yöntemi	2
1.3 Çalışmanın Kapsamı.....	2

BÖLÜM 2: GENEL KONUT MUTFAKLARI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

2.1 Konut	4
2.2 Mutfağın Konut İle İlişkisi	4
2.3 Konut Mutfağının Tarihsel Gelişim	6
2.4 Geleneksel Türk Evinde Mutfak	9
2.5 Konut Mutfak Tipleri.....	11
2.5.1 Diğer mekanlar ile ilişkilerine göre mutfak tipleri.....	11
2.5.2 Biçimlerine göre mutfak tipleri.....	14

BÖLÜM 3: KUZEY KIBRISTA KONUT MUTFAĞI

3.1 Kuzey Kıbrıs'ta Mutfağın Önemi ve Tarihsel Gelişimi	24
3.2 1974 Sonrası KKTC'de İnşa Edilen Devlet Sosyal Konut Uygulamaları.....	32
3.2.1 Göçmen Evleri (Lefkoşa 1963-1974).....	32
3.2.2 Devlet Sosyal Konutları (Ülke Geneli).....	34
3.2.3 Dubleks tipi Sosyal Konutlar (1980-1989).....	35

BÖLÜM 4: MATERYAL VE YÖNTEM

4.1 Materyal	37
4.1.2 Yöntem	37
4.1.3 Araştırmanın Evreni ve Örneklem	37
4.1.4 Araştırmada Kullanılan Ölçme Bilgileri	38
4.2 Göçmenköy Sosyal Konutları Hakkında Bilgiler.....	39
4.2.1 Genel olarak Göçmenköy sosyal konutları.....	40
4.2.2 Göçmenköy sosyal konut mutfaklarında zaman içinde kullanıma bağlı olarak yapılan değişikliklerin incelenmesi.....	51

BÖLÜM 5: BULGULAR

5.1 Alan Çalışması.....	53
5.1.1 Anket çalışmasına katılan kullanıcıların demografik özellikleri.....	53
5.1.2 Konutun mülkiyet durumu ve kullanıcılara ilişkin bulgular.....	58
5.1.3 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin değerlendirilmesi.....	62
5.1.4 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin cinsiyete göre değerlendirmesi.....	63
5.1.5 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin katılımcıların yaşlarına göre değerlendirmesi.....	66
5.1.6 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin katılımcıların eğitim durumlarına göre değerlendirmesi.....	71
5.1.7 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin katılımcıların mülkiyet durumlarına göre değerlendirmesi.....	75
5.1.8 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin katılımcıların evde yaşama sürelerine göre değerlendirilmesi.....	77
5.1.9 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin katılımcıların evde yaşayan kişi sayısına göre değerlendirilmesi.....	82

BÖLÜM 6: SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	86
---	-----------

KAYNAKÇA

EKLER

Ek 1: Etik Kurul onay belgesi

Ek 2: Anket formu

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 2.1:	Mutfağın konut ve diğer mekanlarla ilişkisini gösteren grafik	5
Şekil 2.2:	Frankfurt mutfağı görünüşü	7
Şekil 2.3:	Frankfurt mutfağı planı ve yemek odası ile bağlantısı.....	8
Şekil 2.4:	Yemek yeme mutfağına bir örnek	12
Şekil 2.5:	Yemek yeme mutfağına bir örnek	13
Şekil 2.6:	Açık çalışma mutfağına bir örnek	14
Şekil 2.7:	Eviye, ocak ve buzdolabı arasındaki dolaşım çalışma alanı üçgeni	14
Şekil 2.8:	Biçimlerine göre mutfak plan tipleri (Buzdolabı-1, Eviye-2, Ocak-3)...	15
Şekil 2.9:	I tipi mutfak planı	16
Şekil 2.10:	I tipi mutfağına bir örnek	16
Şekil 2.11:	L tipi mutfak planı.....	17
Şekil 2.12:	L tipi mutfağına bir örnek	18
Şekil 2.13:	U tipi mutfağına bir örnek	18
Şekil 2.14:	U tipi mutfak planı	19
Şekil 2.15:	U tipi mutfağına bir örnek	19
Şekil 2.16:	Koridor tipi mutfağına bir örnek	20
Şekil 2.17:	Koridor tipi mutfak planı	20
Şekil 2.18:	Yarım Ada tipi mutfağına bir örnek.....	21
Şekil 2.19:	Ada tipi mutfağına bir örnek.....	22
Şekil 2.20:	Ada tipi mutfağına bir örnek.....	23
Şekil 3.1:	Kirokitya, Dairesel Planlı Evler, Restitüsyon	24
Şekil 3.2:	Dionysos Evi, Giriş katı planı ve mutfak mekanları.....	25
Şekil 3.3:	Lüzinyan evi, zemin katı planı.....	26
Şekil 3.4:	Vyrsi evleri canlandırma	27
Şekil 3.5:	Çamaşır ve bulaşık dışarıdan sağlanan su ile avluda veya mutfakta yıkanırdu o dönemlere ait fotoğraf	28
Şekil 3.6:	Derviş Paşa Konağı mutfak görünüşü	28
Şekil 3.7:	İngiliz Dönemi sıralı evler.....	29
Şekil 3.8:	Samanbahçe Evleri planı.....	30

Şekil 3.9:	Samanbahçe Evlerinden mutfak görünüşü	31
Şekil 3.10:	Göçmen evi planı, tek yatak odalı.....	32
Şekil 3.11:	Göçmen evi planı, iki yatak odalı tip-1.....	32
Şekil 3.12:	Göçmen evi planı, iki yatak odalı tip-2	33
Şekil 3.13:	Göçmen evi dörtlü sıra, zemin kat planı	33
Şekil 3.14:	Devlet Sosyal Konutlarının zigzag planlı perspektif çizimi	35
Şekil 3.15:	Devlet Sosyal konutlarının zemin kat planı zigzag tipi.....	36
Şekil 3.16:	Devlet Sosyal konutlarının zemin kat planı lineer tip.....	36
Şekil 4.1:	Göçmenköy Sosyal Konutları kuşbakışı görünüm.....	40
Şekil 4.2:	Göçmenköy Sosyal Konutları Vaziyet Planı.....	41
Şekil 4.3:	Göçmenköy Sosyal Konutları Zemin Kat Planı.....	41
Şekil 5.1:	Ev sakinlerinin cinsiyetlerine göre yüzde dağılımı grafiği.....	53
Şekil 5.2:	Ev sakinlerinin yaşlarına ilişkin yüzde dağılımı grafiği.....	54
Şekil 5.3:	Ev sakinlerinin doğum yerlerine ilişkin yüzde dağılımı grafiği.....	55
Şekil 5.4:	Ev sakinlerinin mezuniyet durumlarına ilişkin yüzde dağılımı grafiği.	56
Şekil 5.5:	Ev sakinlerinin mesleklerine ilişkin yüzde dağılımı grafiği.....	58
Şekil 5.6:	Ev sakinlerinin mülkiyet durumlarına ilişkin yüzde dağılımı grafiği...	59
Şekil 5.7:	Ev sakinlerinin evde yaşama sürelerine ilişkin yüzde dağılımı grafiği.	60
Şekil 5.8:	Ev sakinlerinin evde yaşayan kişi sayısına ilişkin yüzde dağılımı grafiği	61

TABLO LİSTESİ

Tablo 4.1:	Kullanıcıların anket çalışmasına katılma durumları.....	38
Tablo 4.2:	Ölçme aracının iç tutarlılık tablosu.....	39
Tablo 4.3:	Göçmenköy sosyal konut mutfaklarında zaman içinde kullanıma bağlı olarak yapılan değişikliklerin incelenmesi	42
Tablo 5.1:	Ev sakinlerinin cinsiyetlerine ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi.	53
Tablo 5.2:	Ev sakinlerinin yaşlarına ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi.....	54
Tablo 5.3:	Ev sakinlerinin doğum yerlerine ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi	55
Tablo 5.4:	Ev sakinlerinin mezuniyet durumlarına ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi.....	56
Tablo 5.5:	Ev sakinlerinin mesleklerine ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi..	57
Tablo 5.6:	Ev sakinlerinin mülkiyetlerine ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi.....	58
Tablo 5.7:	Ev sakinlerinin evde yaşama sürelerine ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi.....	59
Tablo 5.8:	Ev sakinlerinin evde yaşayan kişi sayısına ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi.....	60
Tablo 5.9:	Kullanıcı görüşlerinin değerlendirilmesi	62
Tablo 5.10:	Kullanıcı görüşlerinin cinsiyetlerine göre değerlendirilmesi	64
Tablo 5.11:	Kullanıcı görüşlerinin yaşlarına göre değerlendirilmesi	67
Tablo 5.12:	Kullanıcı Görüşlerinin Eğitim Durumlarına Göre Değerlendirilmesi....	72
Tablo 5.13:	Kullanıcı Görüşlerinin Mülkiyet Durumlarına Göre Değerlendirilmesi.	75
Tablo 5.14:	Kullanıcı Görüşlerinin Evde Yaşama Sürelerin Göre Değerlendirilmesi.....	79
Tablo 5.15:	Kullanıcı Görüşlerinin Evde Yaşayan Kişi Sayısına Göre Değerlendirilmesi.....	83

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Beslenme ihtiyacı yaşamın sürdürülebilmesi için, insanlığın tarihinden bu yana süregelen bir olgudur. Çağın gerektirdiği, teknolojinin sunduğu imkânlar ve buna bağlı olarak yaşam kalitesinin artması insanların kullandıkları mekânların daha planlı ve düzenli tasarlanmasını gerektirmektedir. Bir konutta yenilemeye ve geliştirmeye en uygun mekânlardan biri de mutfaktır. Konutların merkezi durumunda olan mutfaklar, tarihi süreç içinde şekillenerek insanların günlük yaşamının büyük kısmını geçirdiği mekânlar haline dönüşmüş ve sosyal kültür farklılıkları ile biçimlenmiştir.

Bu nedenle mutfakın insan hayatındaki ve konut içindeki yeri kültür ve kullanıcı gereksinimlerine bağlı olarak farklılıklar göstermiş, modern hayatın gelişmesiyle de değişikliklere uğramıştır. Günümüzde hızla değişim gösteren teknolojik gelişmeler, ekonomik düzeyin farklılık göstermesi ve buna bağlı olarak kullanıcı gereksinimlerinin farklılaşması mekânların da değişiklik göstermesine neden olmuştur. Genel olarak kullanıcılar, sosyal konutlarda belli bir zaman yaşadktan sonra, aile bireylerinin de artışından dolayı, mekânsal yetersizlikler ortaya çıkmıştır. Buna bağlı olarak kullanıcılar salon, mutfak ve yatak odası gibi mekânları dışa bahçeye doğru genişletme gereği duymuştur. Birçok örnekteki gibi konutta yapılan değişiklik ve müdahalelerin kullanıcıların kültürüne, ekonomik düzeylerine ve kişisel isteklerine bağlı olarak yapıldığı görülmektedir. Konutlarda yapılan değişikliklerin kullanıcıların gelir düzeyiyle paralel olduğu da söylene bilir.

1.1 Çalışmanın Tanımı ve Amacı

Bu çalışmada 1986 yılında yapılan Göçmenköy sosyal konut mutfaklarında kullanıma bağlı olarak zaman içinde yapılan değişikliklerin saptanması amaçlanmıştır. Bu bölgenin seçilmesinin amacı K.K.T.C’ de yapılan ilk sosyal konutların burada inşa edilmiş olmasıdır.

Çalışmanın amacı doğrultusunda, Göçmenköy sosyal konut mutfakların'da zaman içinde yapılan değişikliklerin, kullanıcı gereksinimleri ve istekleri göz önüne alınarak yerinde gözlem ve kullanıcılara uygulanan anket çalışması ile saptanmıştır.

1.2 Çalışmanın Yöntemi

Çalışma üç aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşama literatür taraması yapılmış, İçişleri Bakanlığı Sosyal Konut Bölümü ile görüşülerek; konutlarla ilgili bilgi, resim, bölgenin haritası ve konut planları elde edilmiştir. İkinci aşama bölgede yaşayan konut sahipleri ile görüşülüp anket çalışması uygulanmıştır ve son aşamada ise amaç doğrultusunda konut mutfakları fotoğraflanarak, görsel analiz de yapılmıştır. Daha sonra yapılan bu araştırmalar doğrultusunda elde edilen veriler analiz edilerek değerlendirilmiştir.

1.3 Çalışmanın Kapsamı

Çalışma yedi bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında konu genel olarak ele alınmış, araştırmanın amacı ve içeriği hakkında bilgi verilmiştir.

Araştırma kapsamında çalışmanın ikinci bölümünde konut, mutfağın konut içindeki yeri, konut mutfağının tarihsel gelişimi ve geleneksel Türk evinde mutfak konularına değinilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde konut mutfak tipleri, mekân ilişkilerine göre mutfaklar ve plan tiplerine göre mutfaklar araştırılmıştır.

Çalışmanın dördüncü bölümünde Kuzey Kıbrıs'ta mutfağın önemi ve tarihsel gelişimi, Kıbrıs mutfağının mekânsal özellikleri hakkında bilgiler verilmiştir.

Çalışmanın beşinci bölümünde, Göçmenköy sosyal konutlarında yapılan anket çalışmasının materyal ve yöntemi, verilerin toplanması ve istatistiksel değerlendirilmesi ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Çalışmanın altıncı bölümünde Göçmenköy'de sosyal konut mutfaklarında yapılan değişikliklerin ve kullanıcı isteklerinin araştırılması için yapılan ve anket çalışmasıyla ilgili veriler saptamış ve değerlendirme yapılmıştır.

Çalışmanın son bölümü olan bölüm yedide ise, günümüzde mutfağın insan hayatındaki ve Kıbrıs kültüründeki yerine değinilerek, anket sonucu saptanan önemli verilere göre öneriler sunulmuştur.

BÖLÜM 2

GENEL KONUT VE MUTFAKLARI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

2.1 Konut

Konut, insanlığın ilk varoluşundan itibaren ortaya çıkmış, insanın barınma ihtiyacını karşılayan ve dış etkenlerden korunmasını sağlayan yapıdır. İlk çağlarda ağaç ve kaya kovuklarından başlayan, şeklinden zamanla değişim ve gelişim göstererek günümüze gelmiştir. Konut, her dönemde insanların gelişimine paralel olarak gelişip, iyileşerek, hatta evrimleşerek ve tarihi dönemlerin izlerini taşıyarak günümüze kadar gelmiştir.

Konut insanların barınma ihtiyacını karşılayacak şeklinde üstü açık ve üstü kapalı mekânların bir araya gelmesi ile oluşmuştur. Günümüze kadar evrimleşerek gelebilmiş konutun incelenmesi kentsel ve kırsal olarak iki başlıkta ele alınabilir. Bu iki başlık ise ülkelere göre kendi içinde de başlıklara ayrılabilir.

İlkel yaşamın olduğu ilk dönemlerde konut toplu yaşam olarak bir arada olan insanların barınma ihtiyacını karşılarken, evrimleşen insan topluluklarında toplu yaşamdan daha özel aile kavramlarının ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde gelişip şekillenmeye devam etmiştir (Salihoğlu, 2001).

2.2 Mutfakın Konut ile İlişkisi

Mutfak, konutun bir parçasıdır ve içinde yemek yapılan, yemek yenen ve bununla birlikte yiyeceklerin depolandığı bir mekândır. Mutfakın yiyeceklerin depolandığı yer olması ise konumunun önemini ortaya koymaktadır. Mutfakların güneş alan yönde yapılması gıdalar için sıkıntılı olacağından konumu ona göre planlanır. Geçmiş uygulamalarda mutfaklar giriş kapısına yakın ve yemek odası ile bağlantılı olacak şekilde konumlanmıştır. Günümüzde ise kullanıcıların sürekli değişen ve gelişen dinamik yaşam koşulları nedeniyle, kullanıcı gereksinimlerine göre diğer mekânlarla ilişkisi farklılık göstermektedir. Mutfaklarda yemek masasının konumunun uygunluğu önem teşkil eder. Yemek masasına yemeklerin, tabak, bardak vb. gereçlerin taşınmasında, mesafelerin

Mutfak ile diğer yaşamsal mekânlar arasında servis yapmayı sağlayan ve açılması tercih edilen servis penceresi, taşıma kolaylığı sağlarken, görsel bağlantı için yetersiz olabilmektedir. Bu nedenle mutfak ve yemek yeme bölümleri birbirine direkt bağlantılı olabilir (Arcan-Evci, 1992).

Mutfakta biriken çöp ve atıkların çıkarılması için geçiş bir yaşam mekânından olmamalıdır. Mutfağın balkon teras gibi ihtiyaç alanlarına doğrudan bağlantısı olmalıdır (Baytin, 1980).

A hand-drawn floor plan of a house. The layout includes a 'depo' (storage room) on the left, a 'mutf.' (kitchen) with a sun icon, a 'wc' (toilet), a 'giriş holü' (entrance hall), a 'banyo' (bathroom), and a 'yatak odası' (bedroom). A dashed line separates the upper rooms from the lower ones. Below the dashed line are a 'servis balkon.' (service balcony) with a grid pattern, a 'çocuk odası' (children's room), a 'yemek' (dining area) with a flower icon, an 'oturma odası' (living room) with a grid pattern, and a 'balkon' (balcony) with a grid pattern. A door icon is shown at the top center.

5

2.3 Konut Mutfağının Tarihsel Gelişimi

Mutfak, tarihsel gelişim süresince ekonomik, teknolojik, sosyo-kültürel bakımdan oldukça önemli olmuştur. Konutlarda ıslak hacimli mekân olarak tanımlanan mutfaklar, tarihsel bakış açısı çerçevesinde değişik gelişim aşamaları göstermektedir (Ünügür, 1997).

Canlıların hayatta kalması için iki gereksinim; birincisi beslenme diğeri barınmadır. Mutfağın tarihi, ısı kaynaklarının gelişim göstermesi ile ilişkili olmuştur. Bu yüzden ocaklar mutfaklarda önemli yere sahiptir. Ateşin bulunması ile yaşam alanları değişmiş, ateş yaşam alanlarının merkezi konuma getirilmiştir. Yemek pişirme ve ısınma amaçlı temel ihtiyaçlar için kullanılmıştır. Zaman içerisinde kutsallığını kaybetse de konut için anlamını yitirmemiştir (Ulular, 2006).

Mutfaklar, günümüzden yüzyıllar öncesinde, yaşama mekânlarından uzakta, kokunun ve dumanın etkinlerinin diğerk mekânları etkileyemeyeceği şekilde konumlandırılmakta idi. Mümkün oldukça ön cepheye değil arka avluya bakan kısma yerleştirilerek, kadınlara özel çalışma alanı yaratılmış, yemek yeme eylemi, çoğunlukla mutfağın içinde değil ayrı bir yerde gerçekleştirilmiştir. Mutfakta amaç; tamamen fonksiyonel eylemleri gerçekleştirmektir. Mutfakta bulunan bacaların yerini, ocağın yeri belirlediğinden ocağa yakın pencere bulunmaması durumu havalandırma sorununa sebep olmuştur. Pis suyun dışarıya atılması için, eviye genel olarak arka bahçeye veya dış kısma bakan duvara konumlandırılmıştır. Giriş bölümüne birden fazla kapı yapılmakta, biri ana koridora açılırken diğeri merdivenlere ve depolama alanına açılacak şekilde tasarlanmakta idi. Öte yandan, bu durum mutfakta çalışırken geçiş alanlarında karmaşaya neden olabilmekteydi (Beck-Danielsen, 2012).

Tek mekânlı konutlarda, ortada yer alan ateşten kullanıcılar faydalanmaktaydı. Zamanla mekân sayısı artış gösterince, konut tasarımlarında ateşin bulunduğu yeri özelleştirerek ilk mutfaklar bu alanda tasarlamıştır. Eski Yunanda, zengin kesime ait evlerin dışında ayrı bir bölüm olmayan mutfak; toplanma ve oturma mekânı olarak kullanılırken; Roma döneminde ise büyük salonun hemen yanında yer alan bölümlerden biri olmuştur (Ünügür, 1997).

Ocak, Türklerde Geleneksel Türk Evinin temel taşı olmuştur. Burada yemek pişirilmiş, evdeki diğer işler bu mekânda yürütülmüştür. Isınma ihtiyacı ocak ile sağlanmış, ev halkının çoğu zaman toplanma yeri mutfak olmuştur. Ocağın sürekli olarak yanık tutulması, ailenin ebediyetini simgelemektedir (Hidayetoğlu, 2013).

Mutfağın gelişim sürecinde yaşamı kolaylaştıran elektrik, su gibi tesisatlar binalara entegre edilmiştir. Endüstrileşme döneminin öncesinde mutfak, konutlarda ayrı bir yaşam mekânı olarak tasarlanmıştır. Yemek, eskiden olduğu gibi, mutfaklarda ocakta pişirilirdi. Ocağın dikkatsizce kullanımından dolayı yangın ve zehirlenmeler sonucu ölüm olabileceğinden dolayı, oturma alanları ayrı bir mekânda yapılmaya başlanmış, mutfaklar ise küçük bir servis bölümü haline gelmiştir (Uyar, 2014).

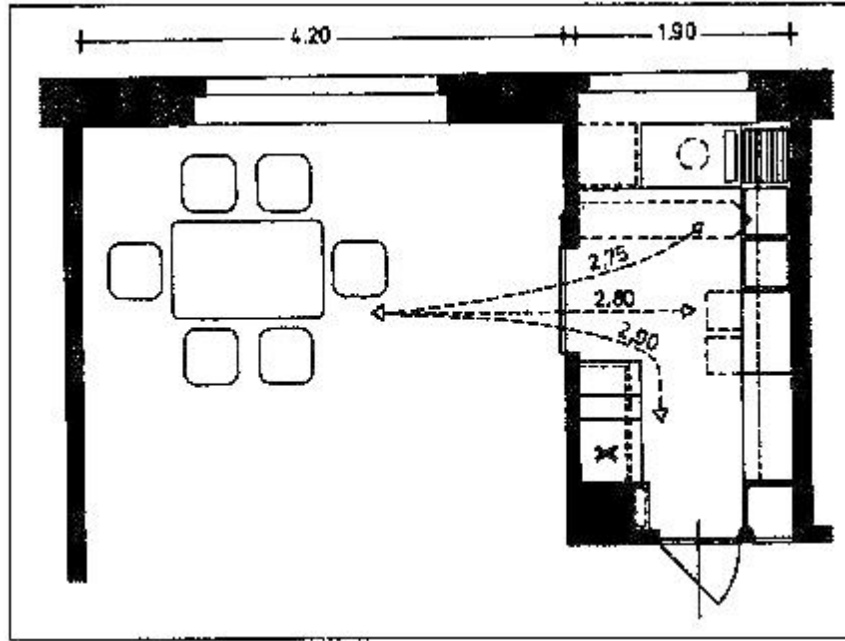

Şekil 2.2: Frankfurt mutfağı görünüşü

(<https://www.apartmenttherapy.com/the-frankfurt-kitchen-small-sp-113421>)

Mutfağın tarihteki gelişim sürecine bakıldığında zaman özellikle 1900 yıllarda verimliliği artırmak amacıyla tasarlanması düşüncesi ortaya çıktığı görülmüştür. Bu dönemde kadının mutfaktaki iş yapış şeklini rahatlatmak, yapılacak işleri kolaylaştırmak ve ihtiyacı karşılayacak şekilde tasarlamak temel prensip haline gelmiştir. 1920 yıllarda genel olarak tüm mimar bu temel prensibe sadık kalarak mutfaklarını tasarlamışlardır. Bu ilke ile

Çalışılan mutfak, mimar Margarete Schütte Lihotzky'nın 1926 da tasarladığı Frankfurt mutfağıdır. Lihotzky 6,5 metrekaleden küçük olan bu mutfağı; aslında bir çalışma laboratuvarı gibi düşünmüştür. Her türlü tefriş ve tesisat detayları planlanmış, aralarındaki fonksiyonel ilişki mesafeleri optimum şekilde hesaplanmıştır. Bu planlama örneğı birçok mimari mutfak çözüm çalışmalara referans olmuştur. Yine 1920 yıllarda Amerikalı mimar Frank Loyd Wright ise entegre mutfak modelini ilke edilmiştir. Bu mutfak prensibine göre mutfak hayatın merkezi olmalıdır.. “organik mutfak” terimi ile açık plan fikri ortaya konmuştur. Bu fikir mutfak ile diğerk yaşam alanları arasındaki ilişkiyi açık bir mekân olması nedeniyle kullanılan malzemeler ile şekilsel planlamalar sayesinde tanımlayıp bütünsellik sağlamıştır (Albayrak, 2012).

Şekil 2.3: Frankfurt mutfak planı ve yemek odası ile bağlantısı (Kürüm, 2009)

Günümüzde mutfaklar farklı ihtiyaçları karşılayacak tasarım ve kurgulamalara örnekler teşkil etmektedir. Mutfakların oluşturulması gelişen teknolojinin yansımalarını taşımaktadır. Hayatın her alanında olduğu gibi mutfakların oluşumunu etkileyen teknolojik gelişimler; özellikle mutfak fonksiyon işleyişinde yaşamı kolaylaştırmaya büyük katkı sağlamaktadır ve aynı zamanda bu hızlı gelişim ile mutfakların gelişimi de paralel olarak şekilsel ve ihtiyaçsal çeşitlilik olarak da gelişmeye devam etmektedir. Mutfakların

çeşitlenmesine değişen-gelişen aile ve yaşam tarzları da önemli düzeyde etkiler ortaya koymaktadır. Ülke coğrafyası, kültür, yaşam şekilleri mutfakın şekillenmesine doğrudan etki etmektedir. Genel olarak diğer yaşam alanları ile birleştirilen mutfak modelleri bir diğer şekilde de diğer yaşam alanlarından ihtiyaca göre ayrıştırılabilmektedirler. Mutfakta günümüz hızlı yaşam koşullarının etkisi ile küçük alanlar ile pratik yemek hazırlanacak çeşitlilikte mutfaklar da planlanmaktadır. Bütün bu şekiller ihtiyaç tercihlerine göre Türk toplumunda da kullanım haline gelmiştir (Sak, 2014)

2.4 Geleneksel Türk Evinde Mutfak

Konut mimarlığının ilk evrelerinde pişirme işlemi, esas yaşama alanı olan odanın içinde gerçekleşmektedir. Konut mimarlığı değiştikçe ve geliştikçe konut içinde ve dışında mutfak ayrı bir mekân olarak tasarlanmaya başlanmıştır (Ulular, 2006).

Geleneksel Türk evinde her oda çekirdek bir eleman konumunda olmuştur. Oda, oturma, yemek yeme, yatma gibi eylemleri barındıran bir unsurdur. Zemin katta veya dışarıda yer alan mutfakta pişirilen yemek, üst kattaki odaya taşınarak orada yenilmekte idi. Yemek yer sofrasında yenildiği için nihale, tabak, kaşık, tencere ve diğer gerekli malzemeler taşınarak sofraya kurulurdu. Yemek sofrasının her kurulabildiği yer, yemek yeme için uygun yer sayılırdı. Yemek, mutfak ya da oturma odasının ortasında kalan boş yerde de yenilirdi. Yerleşik düzende veya göçer şekilde yaşama, yani konut ya da çadırdaki yaşama, pişirme yerini etkilemiştir. Çadırdaki yaşama ve depolama alanı aynı mekân içinde gerçekleşirken geleneksel konutlarda her oda, günümüzdeki apartman dairelerinin taşıdığı tüm görevi üstlenmiştir. Pişirme, yemek yeme, dinlenme, oturma, çalışma ve yatma gibi eylemlerin gerçekleştirildiği mekânlara dönüşmüştür. Çadır ile geleneksel konuttaki odada kullanılan araç gereçler ile ev eşyaları bir aradadır. Ancak zaman içinde aile yapıları değişikliğe uğramış, geniş aileler, daha küçük çekirdek aileye dönüşmüş, buna bağlı konut planlanması da değişime uğramıştır. Bu değişimle beraber, mekânlara farklı fonksiyonlar ve donatı elemanları eklenmiştir. Pişirme, yemek hazırlama, bulaşık yıkama, yemek yeme, oturma, yatma, yıkanma mekânları birbirinden ayrılmıştır (Efendioğlu, 2001). Böylece mekânlarda fonksiyona göre elemanlar yer almaya başlamıştır. Türk evinde mutfaklarda hiç

değişmeyen bir unsur vardır ki o da, ister evin içinde ister evin dışında olsun, her zaman evin gözdesi olan yemek hazırlama ve yemek yeme eylemleridir.

Safranbolu evlerinin mutfakları, geleneksel Türk evi mutfağı olarak örnek verilebilir. Safranbolu evlerinde, ocak odayı ısıtmak ve yemek pişirmek için kullanılırdı ve ocak bütün odalarda bulunmakta idi. Günümüzde ise mutfak konutlarda ayrı bir mekân olarak yapılmaya başlandı. Ocağı incelendiği zaman, ahşap dolaplar ocağın yanında değil ama yan tarafında devam ettiği ve eviye, dolap, tezgâh, elektrikli eşyalar eklendiği gözlenmektedir. Böylelikle göçebe kültürü ile gelen, konut içinde aynı mekânda yaşama, yemek yeme ve uyuma yapılması sona ermiş, mutfak mekânın ayrı bir yerde kolayca değişmeyecek bir şekilde tasarlanmaya başlanmıştır (Uyar, 2014).

2.5 Konut Mutfak Tipleri

Konutlarda mutfaklar, özelliklerine göre sınıflandırılabilirler. Diğer mekânlar ile ilişkilerine göre ve biçimlerine göre ayrılarak incelenebilirler.

2.5.1 Diğer mekânlar ile ilişkilerine göre mutfak tipleri

Standart konutlarda, mutfak tasarlanırken, konutun giriş ve yemek odası ile yan yana olacak şekilde yapılır. Günümüzde yaşam tarzlarının değişmesinden dolayı kullanıcılar yaşam şekillerine uygun mutfak tercih etmektedirler. Bu durumda mutfağın yeri ailenin yaşam biçimi göz önünde bulundurularak belirlenmelidir. Mutfaklar aile yaşam biçimlerine göre; yemek yeme, açık-kapalı çalışma mutfağı şeklinde adlandırılabilirler (Sak, 2014).

Kapalı çalışma mutfağı: Yemek hazırlama pişirme, yıkama ve malzeme depolama gibi eylemlerin yapıldığı içerisinde yaşam alanı barındırmayan mekânlardır. Bu mutfak tipinde yemek hazırlama eylemleri dışında yaşam alanı içermediğinden kullanım rahatlığı bakımından küçük tasarlanmıştır (Arcan ve Evci, 1992).

Çalışma mutfağı küçük olduğundan, genellikle toplu konutlarda tercih edilir, en az 3,5 – 4 m² yapılanları vardır. İş mutfağı için ideal büyüklük ise 5-6 m²'dir. Bu ölçülerden küçük olduğu takdirde başka problemler oluşmaktadır. Bu mutfak tipi ne kadar küçük yapılırsa yapılısın havalandırmasının iyi bir şekilde tasarlanması gereklidir (Bozbaş, 1990). Çalışma mutfakları, fonksiyonlarını içerecek büyüklükte olduğundan yemek yeme eylemi farklı bir mekânda gerçekleştirilmektedir (Sak, 2014).

Yemek yeme mutfağı: Günümüzde, yaşam şartları sebebiyle, aile fertleri konut dışında uzun saatler geçirmek durumunda kaldığından, evde geçirecekleri zaman azalmaktadır. Yemek yeme mutfakları aile fertlerini bir araya gelmelerini sağlayan mekânlardır (Agat, 1983). Bu mutfaklar; yaşama mekânlarında yer alan masalarda yemek yenilmesinden, fazladan çalışma alanı ve enerji kaybı gibi olumsuz etkileri ortadan kaldırmasından dolayı çalışan aileler için akıllı çözümlerdir (Şekil 2.4) (Tüzün, 2001).

Bu mutfak tipinde iyi bir havalandırma yapmak gerekmektedir. Baca iyi çekmeli veya iyi bir aspiratör bulunmalıdır. Mutfak eylemleri yine birinci derecede önemlidir. Yemek yeme yeri, mutfak eylemlerine engel olmamalı, onların normal işleyişlerini güçleştirmemelidir, dolaşım alanı uzamamalıdır. Kahvaltı yapma eylemleri gerçekleştirilirken, enerji kayıpları en aza indirilmelidir. Bu tip mutfaklarda yeme eyleminin gerçekleştirildiği masanın, dış mekân kullanımı ile olan ilişkisi de ön planda tutulabilir (Yıldırım ve diğerleri, 2007).

Şekil 2.4: Yemek yeme mutfağına bir örnek (Modern Interior Design, 2008)

Kapalı çalışma mutfaklarına göre, yemek yeme mutfaklarında oturma düzenine ihtiyaç duyulduğundan, bu mutfaklar 3-4 m² daha büyük düşünülmektedir (Şekil 2.5). Kapalı çalışma mutfakları kullanıcı ihtiyaçlarına göre yaşam alanı olarak da kullanılabilir (Sak, 2014).

Örnekleri ilk olarak, göçebe dönemden başlayarak görülebilen yemek yeme eylemlerinin, yemeğin piştiği mekânda gerçekleşmesi yemek yeme mutfağı ile benzerlik göstermektedir. Bu sayede sofranın kurma, kaldırma işi en aza indirgenerek ev kadınına zaman ve kolaylık sağlanmaktadır (Balikhani, 2005).

Şekil 2.5: Yemek yeme mutfağına bir örnek (Aykul, 2015)

Açık çalışma mutfağı: Açık mutfaklar yaşam alanları ile bir bütünlük oluşturacak biçimde tasarlanır (Şekil 2.6). Bu tip mutfaklarda en önemli özellik eylem gruplarının bir arada bulunmasıdır. Mutfak içerisindeki eylemler, yemek yeme ve oturma alanlarına ayrılmıştır (Yıldırım ve diğerleri, 2007).

1930 yılında Avrupa’da tasarlanmış olan sosyal konutlarda, açık mutfaklarda yaşam eylemleri ve mutfak eylemleri entegre edilmiş ve bu ilk defa Frankfurt’ta 10.000 adet konutta uygulanmıştır, zamanla kapılı mutfaklara geçilmiştir (Alyanak, 1997).

Açık mutfak sosyo-kültürel yapıya, aile yapısına göre değişmektedir. Çalışan aileler evde kısıtlı süre geçirdikleri için, yapımı pratik olan yemekleri tercih ettiklerinden dolayı açık mutfak tasarımını tercih etmektedirler (Sak, 2014).

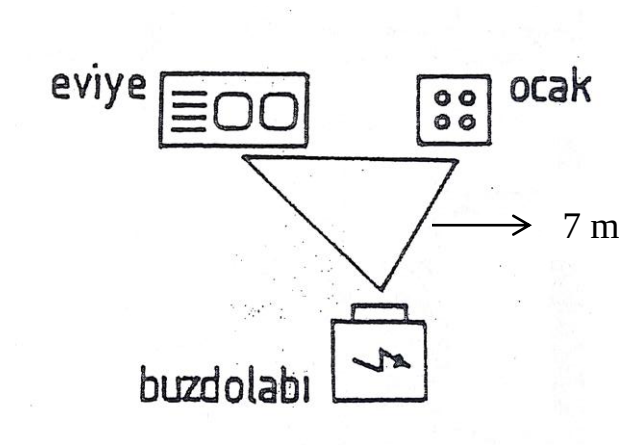

Şekil 2.6: Açık çalışma mutfağına bir örnek (Aykul, 2015)

2.5.2 Biçimlerine göre mutfak tipi

Mutfak plan tipleri 6 şekilde sınıflandırılmıştır. Konut için planlamaya göre, tek duvar (I), ada, L, U, koridor ve yarım ada tipi mutfaklar olarak ayrılmıştır (Şekil 2.7).

Kullanışlı bir mutfağın işlevselliği uygun olabilmesi için, donatı elemanları ona göre yerleştirilmesi gerekir. Eviye, ocak ve yemek hazırlama bölümü mümkün olduğunca bir birine yakın olmalıdır. Bulaşık yıkama, ocak ve buzdolabı arasındaki dolaşım çalışma alanı üçgeni mesafesinin toplamda 7m'yi geçmemesi de az yorulma açısından gerekmektedir (Şekil 2.8) (Arcan ve Evci, 1992).

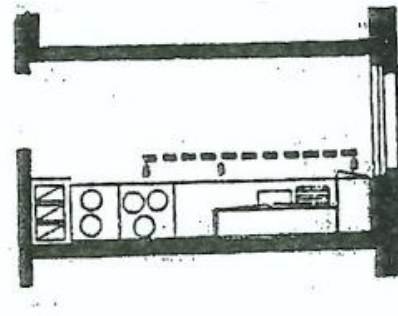
Şekil 2.7: Eviye, ocak ve buzdolabı arasındaki dolaşım çalışma alanı üçgeni (Arcan ve Evci, 1992)

Şekil 2.8: Biçimlerine göre mutfak plan tipleri (Buzdolabı-1, Eviye-2, Ocak-3) (Uyar, 2014)

'I' tipi mutfak; I tipi mutfakta çalışma alanları, yan yana hizalanmıştır, lineer bir çizgide çalışmak avantaj sağlar. Çünkü düz bir hatta yürünen mesafe kısadır, geri dönüşlere ihtiyaç duyulmaz. Bu tip mutfaklar daha çok bürolarda, tatil evlerinde, tek kişilik konutlarda kullanılırlar (Eser, 1952).

I mutfağı, (Şekil 2.9) yemek hazırlama bölümü mümkün olan en basit kombinasyondur. Bu tür mutfaklar genellikle oturma odasıyla beraber kullanılır ve böylece tezgahın önünde yer alan sirkülasyon bölgesi, oturma odası ile ortaklaşa kullanılır (Karpuz, 1984). Yıldırım ve diğerleri'ne (2007) göre konut mutfaklarında 'I' tipi mutfak 350 cm uzunluğuna sığdırılabilmektedir. Genellikle açık mutfaklarda bu tipler kullanılmaktadır. Bu mutfak tipi yan taraflardan ışık alıyor olsa da tezgâh mesafesi uzaklaştıkça, alınan ışık mutfak için ihtiyacı karşılayamayabilir (Şekil 2.10) (Yılmaz, 1988).

Şekil 2.9: I tipi mutfak planı (Arcan-Evci, 1992)

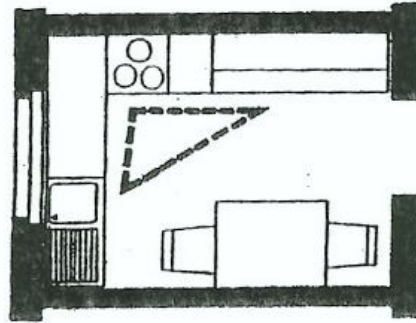

Şekil 2.10: I tipi mutfağına bir örnek (Modern Interior Design, 2008)

‘L’ tipi mutfak: L harfi oluşturacak şekilde, çalışma yerine dik iki duvar kenarının birleşmesi ile oluşur. Tezgâh köşesi kullanışlı olmadığından, hazırlık işleri bu köşeye getirilir. Bu duruma göre ikinci hazırlama işlemi L’in diğer tarafında yapılır. Bu tezgâhlar mutfak genişliği boyunca yer alabilir. Tezgâhlar bu mutfak tipinde genellikle pencere önüne konumlandırıldığından doğal ışıktan yararlanılan, aydınlık bir hazırlık alanı oluşturulmaktadır (Yılmaz, 1988).

L tipi mutfakta eviyenin doğal aydınlatmadan yararlanması için ocak ve eviye L’nin birer köşesine konumlandırılır. Eviyenin sağ tarafında kalan tezgâh bölgesi bulaşık istiflemek için kullanılabilir. L tipi mutfakta tezgâh altı dolabında köşeler özel çözümler getirilmesi bir avantaj oluşturur. Bu köşeler 90x90 veya 80x80 cm boyunda 360 derece dönen ya da 115x65 cm boyutunda 180 derece dönen raflar dolap içerisine yerleştirilmelidir (Şekil 2.11) (Sözer, 1990).

L tipi mutfakta gidiş geliş yolu bir üçgen oluşturur, mutfakta yeme eyleminin gerçekleştirilebilmesi için boş bir alan yaratılır. Bu yüzden bu mutfak tipinde yeme eyleminin rahat bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için kareye yakın formları kullanmak avantaj sağlar. 9.5-10 m² lik bir L mutfağın köşesinde yemek yeme yeri yapılabilir. Daha büyük L mutfaklarda yemek yeme yeri ortada da düzenlenebilir. Bu durumun çalışma üçgenini etkilememesi için, çalışma üçgeni arasının çok büyütülmemesi ve masayla engellenmemesi gerekir. L mutfağında çalışma üçgeni mümkün olduğunca kısadır. Bulaşık yıkama ve pişirme bölgeleri bir sıra takip eder. L’nin uzun kolunun sonuna buzdolabı, L’nin kısa kenarına ocak konulabilir. L tipi mutfaklar genellikle küçük evlerde çalışma mutfağı veya büyük evlerde çalışma ve yemek yeme mutfağı olarak yapılabilirler (Şekil 2.12) (Yılmaz, 1988).

Şekil 2.11: L tipi mutfak planı (Arcan-Evci, 1992)

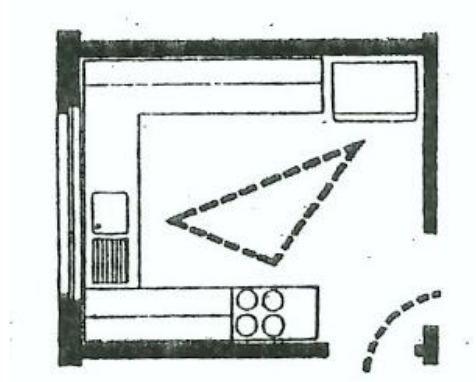
Şekil 2.12: L tipi mutfağına bir örnek (İntena Mutfak, 2009)

‘U’ tipi mutfak: Çalışma yüzeylerinin 3 duvar boyunca sıralandığı mutfak tipidir. Hareket alanlarının birbirine yakın olması ile birlikte, hareket üçgeni bölünebilir özelliktedir (Baytin, 1980). Genellikle büyük mutfaklarda uygulanır. Fazla çalışma yeri ve hacmi vardır. Köşe dolapları özel çözümlenmelidir (Yıldırım, 1999). Sak’a (2014) göre U tipi mutfakların köşe çözümleri tam veya yarım daire dönebilen ya da kapak açılınca tam çıkabilen kiler sistemlerindeki modeller olabilir. (Şekil 2.13-2.15)

U tipi mutfaklarda dolaplar arası mesafe yeterli ise, hazırlık tezgâhındaki çekilebilen bir masa veya kahvaltı yeri oluşturulabilir. Eviyenin doğal ışıktan faydalanabilmesi için pencere önüne konumlandırılabilir, ayrıca eviye ve ocak bir dolap üzerine yerleştirilebilir. Böylelikle hareket alanları arasında lineer bir doğru veya üçgen çizilebilir (Yıldırım ve diğerleri, 2007). U tipi mutfaklar genellikle büyük tip mutfaklarda kullanılırlar, iki paralel tezgâh arası minimum 157 cm olmalıdır (Şekil 2.14) (Baytin, 1980).

Şekil 2.13: U tipi mutfağına bir örnek (Houses In Spectacular Settings, 2008)

Şekil 2.14: U tipi mutfak planı (Arcan-Evci, 1992)

Şekil 2.15: U tipi mutfağına bir örnek (Lineadecor, 2010)

Koridor tipi mutfak: Koridor tipi mutfaklarda çalışma yerlerinin birbirine paralel olan duvarlarında da iç donatı öğeleri olan bu mutfak çeşidinde kullanılmayan bir köşe yoktur. Geriye dönüş hareketleri sebebiyle tek sıra mutfaklara nazaran kullanım açısından daha elverişsizdir. Ancak çalışma tezgâhı, eviye, ocak lineer olarak düzenlendiğinde, çalışma üçgeni açısından en uygun şekilde tasarlanmalıdır. (Baytin, 1980).

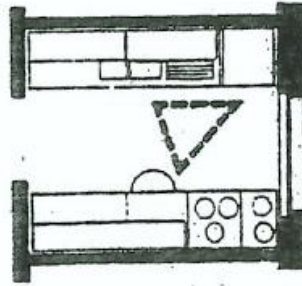
Koridor tipi mutfaklar, konut için pek ideal olmasa da iki kişinin aynı anda çalışması istenirse gerekli kullanım ölçülerine dikkat edilmelidir. Bu ölçüler tek kişi çalışma durumunda iki tezgâh arası min. 90 cm, iki kişinin çalışması durumunda iki tezgâh arası min. 120 cm olmalıdır (Şekil 2.16) (İlçe, 2001).

Şekil 2.16: Koridor tipi mutfığa bir örnek (Modern Interior Design, 2008)

Koridor tipi mutfakların mekân biçimlendirilmesinde, kapı açılışının yönüne göre dolap kullanım alanı artar ya da azalır. İki paralel tezgâh arasındaki mesafe tezgâhların duvar kenarında ayrı olarak biçimlenmesine imkân vermediği için kapının arkasında kalan tezgâh bölümleri ve dolapları kullanma zorluğu oluşur. Bundan dolayı dolap ile kapı arasındaki mesafenin min. 40 cm olması ya da sürme kapı gibi, açıldığından mekân içinde yer kaybına engel olmayacak sistemler kullanılabilir (Baytin, 1980).

Koridor tipi mutfaklarda pencere dar kenarda yapılabilir. Bina derinliği fazla olan toplu konutlarda kullanılır (Şekil 2.17) (Ağat, 1983).

Şekil 2.17: Koridor tipi mutfak planı (Arcan-Evci, 1992)

Yarım ada tipi mutfaklar: Tezgâhta gerçekleştirilecek olan eylemlerin kolaylığı için yeterli alan oluşturan mutfak tipidir. Bu mutfak türünde tezgâhın bir kısmı duvarda bağımsız olarak konumlandırılır (Uyar, 2014).

Bugün birçok temel tasarımda sık kullanılan, etkili ilave alanlardır. Daha çok kahvaltı ve yemek köşesi olarak kullanılırlar. Yarım adalar istenilmeyen trafik akışını kesme ve belirli bir yöne doğru yönlendirmede adalardan daha etkilidir. Elektrik, gaz ve su tesisatı bitişik duvar ya da taban dolaplarının içinden basitçe ulaşılabilir (Şekil 2.18) (Pak, 1993).

Şekil 2.18: Yarım Ada tipi mutfağına bir örnek (Home Art, 2018)

Ada tipi mutfaklar: Gerçekleştirilecek olan eylemlerin çoğunluğunun mutfağın ortasında çözüldüğü mutfak çeşididir. Mutfağın kalbini ada oluşturur. Adanın amacı mutfakta bir merkez oluşturarak, çeşitli eylemlerin gerçekleştirilmesini sağlamaktır. Bu tip mutfaklarda yemek hazırlayan kişi ile dinlenen kişiler arasında iletişimin en rahat sağlanması en belirgin özellik olarak bilinmektedir. Çünkü mutfakta çalışan kişi, arkasında kalan oturma mekânına sırtı dönük kalmaz. Bu tip mutfaklarda iki kişi içinde konforlu eylem alanı oluşturulabilmektedir. Gelir düzeyi yüksek olan ailelerin %80'i bu tip mutfağı tercih ettikleri ön görülmüştür (Yazıcıoğlu, 2010).

L ve U tipi mutfaklarda mutfak tezgâhı adacık şeklinde ortada yer alır ve genellikle yemek pişirme işlevi yanında hazırlama, servis, yemek yeme ve yıkama eylemleri için de kullanılır. Ocağın mekânın ortasında olması durumunda, tavana monteli büyük bir davlumbaz yer alabilir (Şekil 2.19) (Yılmaz, 1988).

Şekil 2.19: Ada tipi mutfağına bir örnek (Modern Interior Design, 2008)

Ada tipi mutfakların mekâna kattığı hava diğer mutfaklardan farklıdır. Ada tipi mutfak modellerinin uygulanabilmesi için geniş mekânlara ihtiyaç vardır. Ada tipi mutfaklarda geniş tezgâh imkânı vardır. Bu ölçü, ocaklı adalar 150 cm den az olmamalıdır. Ocak, fırın ve eviyenin bir arada bulundurululan adalarda ise bu ölçü; karşılıklı yerleşimde, 210 cm den; yan yana yerleşimlerde ise 300 cm den az olmamalıdır. Eğer son durumda fırın mevcut değil de sadece ocak eviye varsa tezgâh uzunluğu 200 cm den daha az olmaması kullanışlılık bakımından daha iyi sonuçlar verecektir. Ocak ile eviye aynı tarafta yer alacak ise; Eviye ile ocak arasında 45 cm den az bir mesafe bırakılması kullanışlılığı olumsuz etkiler (Şekil 2.20) (Dinç, 2001).

Şekil 2.20: Ada tipi mutfağına bir örnek (Maison Française, 2018)

BÖLÜM 3

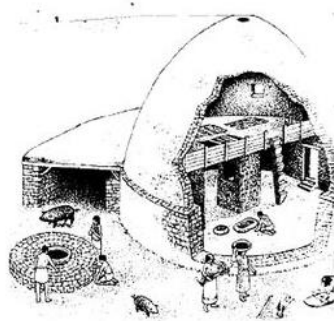
KUZEY KIBRIS'TA KONUT MUTFAĞI

Kuzey Kıbrıs'ta tarih boyunca, mutfak konutun ayrılmaz bir parçası olmuştur. Mutfak önceleri büyük bir mekânın parçası iken giderek ayrı bir mekâna dönüşmüştür. Ama hiç bir zaman önemini yitirmemiştir. Alt başlıklarda Kuzey Kıbrıs'ta mutfağın önemi, tarihsel gelişimi, mekânsal özellikleri irdelenecektir.

3.1 Kuzey Kıbrıs'ta Mutfağın Önemi ve Tarihsel Gelişimi

İnsanın yerleşik yaşama geçişi tarım kültürü ile birlikte gerçekleşmiştir. Tohumla elde edilen yiyeceğin, komünal bir yaşam sonucu olarak birlikte pişirilmesi, yenilmesi söz konusu olmuştur. Dolayısıyla mutfakla ilişkili gereksinimler erken dönemlerden itibaren ortaya çıkmış, mutfak evin temel unsuru olmuştur.

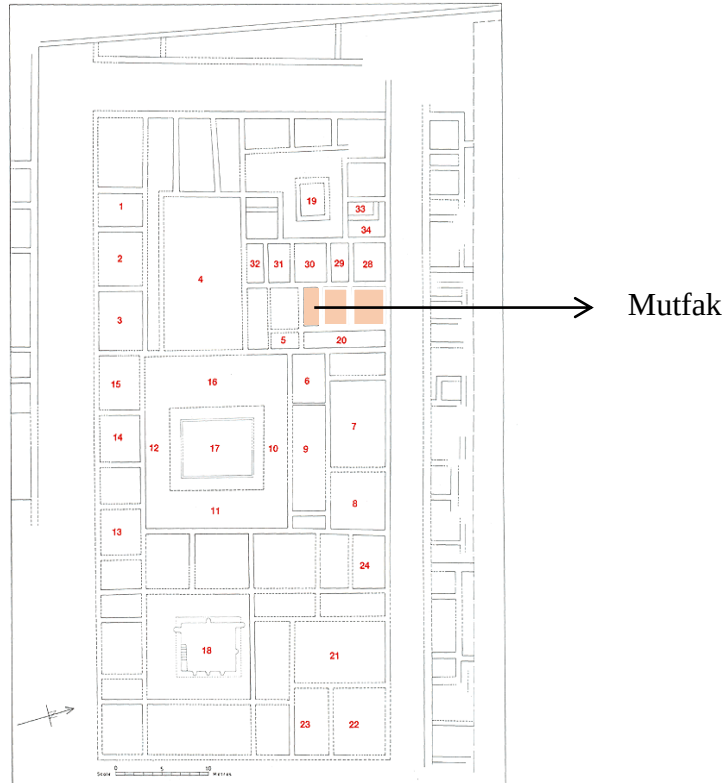
Kıbrıs'taki erken yerleşim birimlerinden olan ve Kıbrıs'ın kuzey sahilinde, Girne'nin 10 km doğusunda kalan “Vrysi”, diğeri Limasol ve Lefkoşa arasında kalmış olan “Kirokitia” bu yaşam biçimini gösteren erken dönem örneklerindendir (Şekil 3.1). Bu yerleşmelerdeki yuvarlak formlu evler moloz taştan yapılmış üzeri çatı ile örtülmekte ve yaşam ateşinin yakıldığı yer merkezde yer almaktaydı. Yemek pişirme, yemek yeme gereksinimleri burada karşılanmakta idi (Le Brun, 1997).

Şekil 3.1: Kirokitia, Dairesel Planlı Evler, Restitüsyon (Le Brun, 1997)

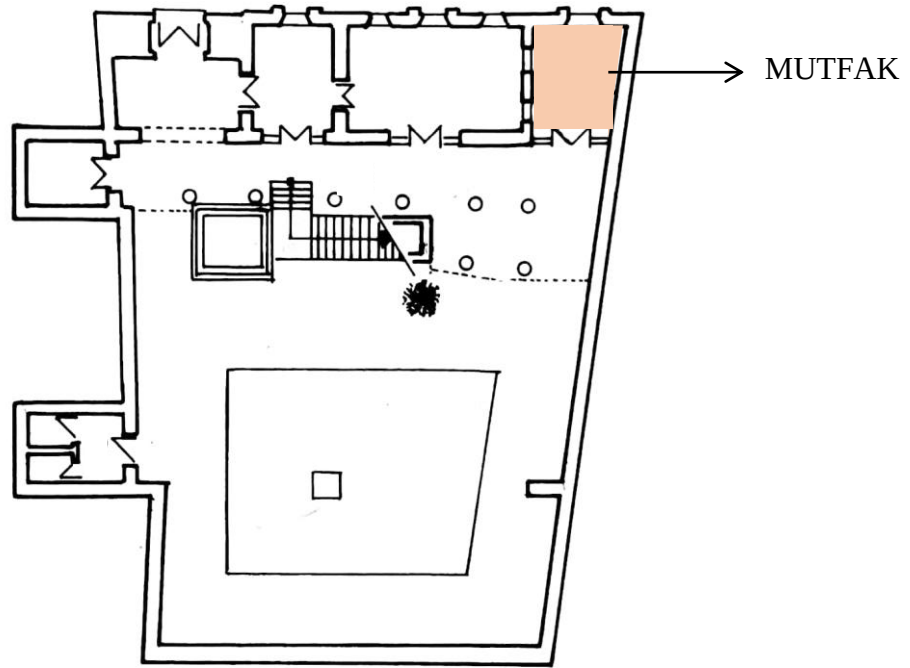
Vrysi'ye göre Kirokitia evleri mekân düzenlenmesi açısından biraz daha gelişmiştir. Tespit edilmiş ocağı olan merkezi alanın bir anlamda mutfak olarak da kullanıldığı söylenilebilir. Bu merkezi alanın gerisinde uyuma ve depolama alanları da oluşturulmuştur (Le Brun, 1997).

Antik dönemde Roma'da gelişen villa tipi konutun, Kıbrıs'ta da örnekleri oluşmuştur. Kıbrıs'ın batı sahillerinden olan Baf şehrinde bulunan "Dionysos Evi" bunlara örnektir. Roma dönemine ait bu konut, iç avlunun etrafına toplanan mekânlardan oluşur (Şekil 3,2). Bu villalarda mutfak diğer mekânlardan ayrıdır. Küçük mekânlar olmalarına rağmen ocak, araç-gereç gibi ekipmanlara sahiptir. Ocağın dumanının çıkması için genellikle duvar üzerinde yer alan baca bulunmaktadır (Wright, 1992). Dionisos Evi'nde mutfak küçük mekânlardan oluşmasına rağmen, "25-26-27 numaralı mekânlar" şeklinde üç ayrı odadan oluşmaktadır. Bu da mutfaka verilen önemi göstermektedir.

Şekil 3.2: Dionysos Evi, Giriş katı planı ve mutfak mekanları (25- 26- 27) (The Gallery of Ancient Art)

Ortaçağ'da Lüzinyan dönemi sırasında, Kıbrıs konut tiplerinde kalıcı bir özellik olan avlulu evler işlevsellik, çeşitlilik ve boyut bakımından gelişim göstermiştir. Lüzinyan döneminde feodal aileler için oluşan çiftlik evleri, tipolojik olarak, çok odalı ve bazen orijinal olana bir kat eklenmesi ile önceki avlulu ev tipinin bir evrimi olarak betimlenebilir (Demi, 1997). Lüzinyan dönemi evleri zaman içerisinde eklemelerle “L” şeklini almış bir plan tipinde oluşmuşlardır. Bunlar genellikle sundurma gibi yarı açık mekânlara ve açık avlulara sahip evlerdir. Zaman içerisinde şeklini alan iki katlı kent evlerinde giriş katı daha çok bu evlerde tipik olarak alt katlar mutfak, depo ve hizmetçi çalışma odaları gibi işlevleri barındırmaktadır. Üst katlar daha özel işlevlerde kullanılmış ve burada ev sahiplerinin kullandığı salon, odalar gibi mekânlar yaratılmıştır (Arslangazi, 2007). Alt katlardaki mutfak burada ayrı bir mekândır ve önceki konut örneklerine göre hem büyüklüğü hem de planlaması gelişmiştir. Bunlar yarı açık mekânlara açıldıklarından daha ferahdır. Buna örnek olarak Yeni Cami Mahallesi'nde yer alan “Lüzinyan Evi” verilebilir (Şekil 3.3).

Şekil 3.3: Lüzinyan evi, zemin katı planı (KKTC Eski Eserler ve Müzeler Dairesi
Müdürlüğü, Lüzinyan evi broşürü)

Venedikliler’e ait konutlar incelendiğinde, Lüzinyan döneminde oluşan “L” şeklinde plana sahip konutların eklemelerle devamı gözlemlenir. Bu konutlarda da zemin katlar mutfak gibi müstemilat için kullanılmış, üst katlar yaşama alanı olarak kullanılmıştır. Buradan da mutfakın öneminin benzer olduğu anlaşılmaktadır (Demi, 1997).

Osmanlı döneminde hızla yükselen parselleme, kent sakinlerinin fazla konut talebinden doğmuştur ve ev sakinlerinin ekonomik gücüne veya sosyal unsurla göre birkaç konut tipinden söz etmek mümkündür. Fakat farklılıklarına rağmen, tüm konut tiplerinin ortak özelliği avlularının olmasıdır. Bu dönemin en önemli ev tiplerinden biri de, mevcut avlulu ev tipine Türk evine özgü tasarlanmış önceki örneklerden farklı bir kat eklenmesiyle ortaya çıkan konutlardır. Kadı Menteş Konağı, Hadjigeorgakis Kornesios Evi bu konuda tipik örneklerdir. Genellikle yüksek bir duvarla çevrili avluda havuz, su haznesi, meyve ağaçları ve yardımcı hizmet binaları, mutfak da burada bulunmaktadır ve mutfakın buradaki yeri önemlidir. Fakat buradaki mutfakta yemek pişirme işlevi söz konusudur. Yemek yeme işlevi, Türk Evi’nde olduğu gibi üst katlardaki çok işlevli yaşama mekânlarında gerçekleşmektedir. Kuzey Kıbrıs’ta ilk dönem konutlarında pişirme, yemek yeme işlevleri ayrı bir mutfak olarak değil, esas yaşama mekânı içerisinde çözülmüştü (Şekil 3.4). Farklı kültürlerin adaya gelişi, teknolojinin gelişmesi gibi sebeplerle gelişen konut mimarisiyle birlikte, mutfak da ayrı bir mekân olarak planlanmaya başlanmıştır. Konutun içerisinde ayrı bir mekân veya bahçede yarı açık bir alan olarak yapılmıştır (Arslangazi, 2007).

Şekil 3.4: Vyrsi evleri canlandırma (İnançoğlu,2018)

Adaya Osmanlının gelişiyle Geleneksel Türk Evi’nin Kıbrıs konutuna oldukça fazla etkisi olmuştur. Bu konutların mutfakında genellikle yemek hazırlığı, pişirme gibi işlevler alt

katlarda yer almakta, yemek yeme işlevi ise üst katta aynı zamanda yaşama alanı olan mekânlarda gerçekleştirilmekteydi. Çamaşır ve bulaşık dışarıdan sağlanan su ile avluda veya mutfakta yıkanırđı. Buna benzer farklı işlevlerden dolayı mutfak oldukça yoğun zaman geçirilen bir mekân olmuştur (Şekil 3.5) (Demi, 1997). Buna bağılı olarak mutfakta çeşitli araç ve gereçler, donatılar yer almıştır. Aynı zamanda yemek yenilen mekânlarda da bu işlevle bağılantılı araç ve gereçlerin yerleştirilmesi için depolama alanları oluşturulmuştur (Şekil 3.6).

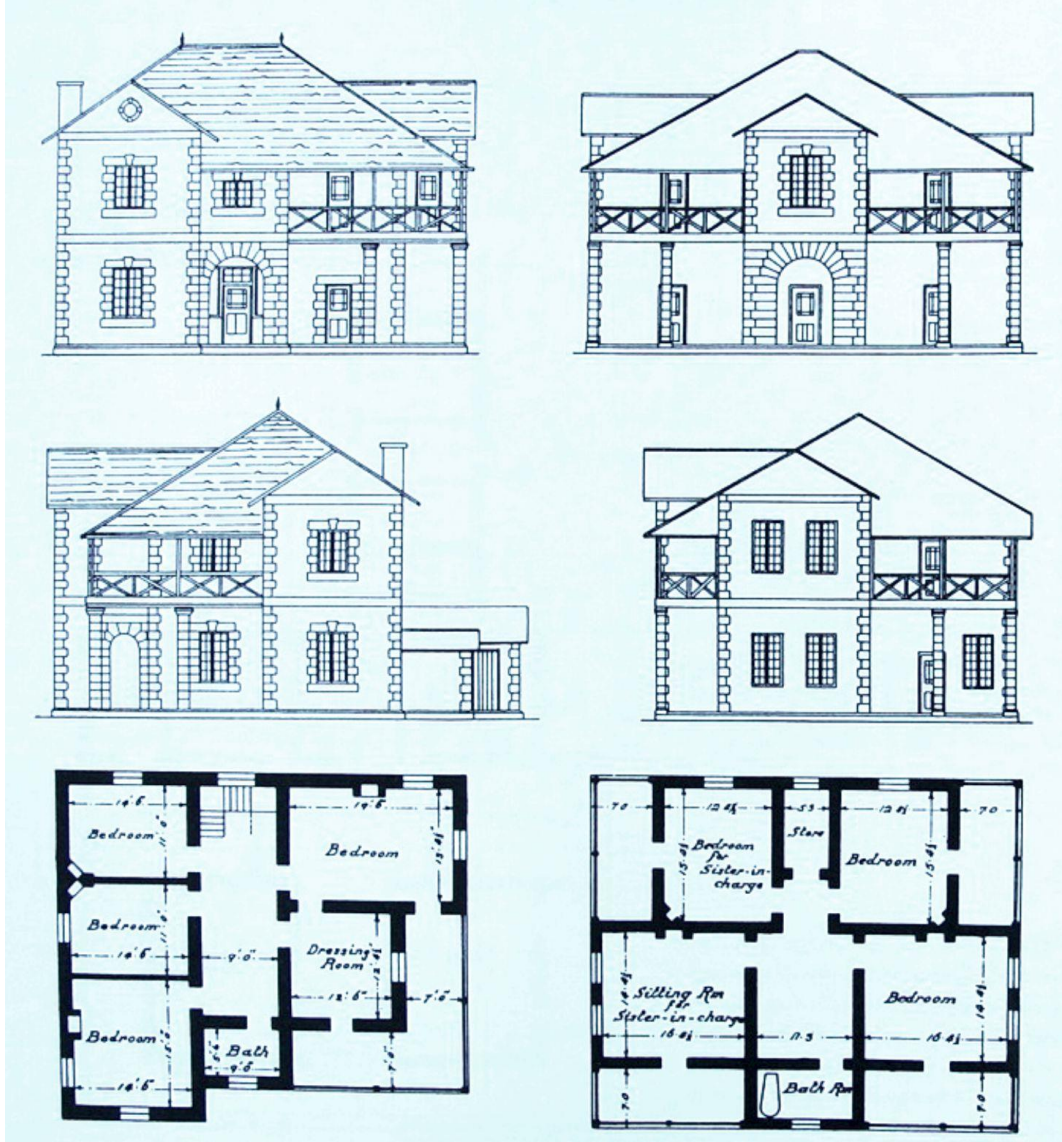
Şekil 3.5: Çamaşır ve bulaşık dışarıdan sağlanan su ile avluda veya mutfakta yıkanırđı o dönemlere ait fotoğraf (Arslangazi, 2007).

Şekil 3.6: Derviş Paşa Konağı mutfak görünüşü (www.lefkosabelediyesi.org).

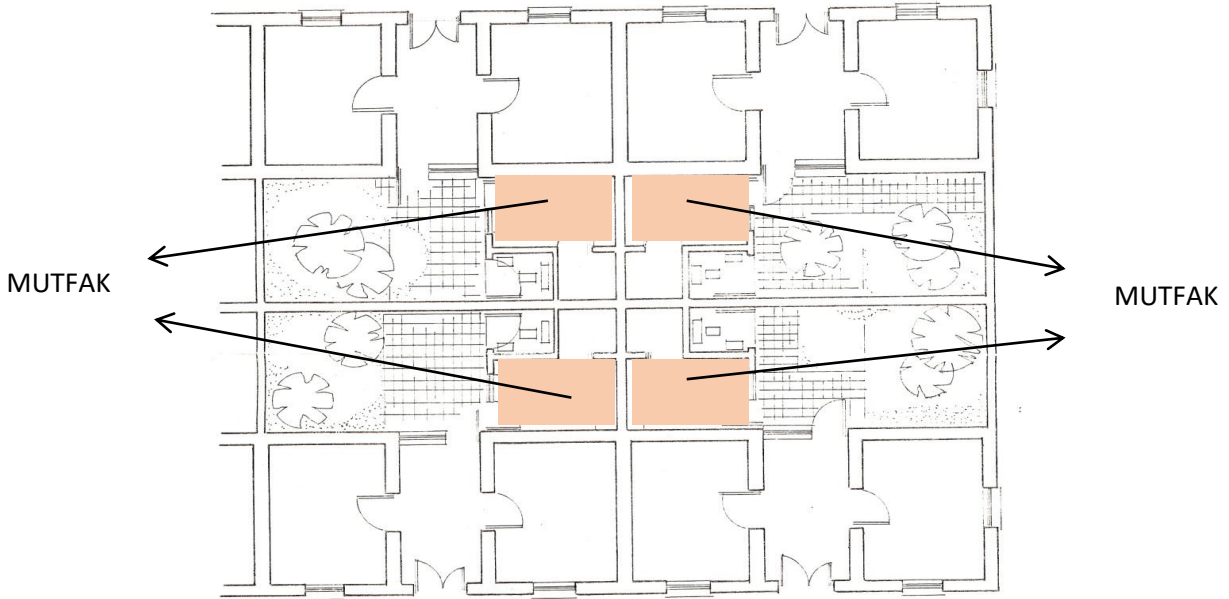
Osmanlı sonrası konutlar, sur içi konutlarının çoğunluğunu oluşturmaktadır. Modernizmin etkisi konutlara da yansımıştır. Geleneksel avlulu ev ilkelerine tamamiyla karşıt bir fikir

olarak, genellikle direkt sokağa bakan yapılar uygulanmıştır. Bu tek katlı veya çok katlı konutlarda çeşitlik vardır. Ayrıca 19.yy'ın sonunda avlulu evin geleneksel kullanımı yerini, daha küçük bir arsa içinde yer alan, ama bütün konut işlevlerini içeren sıralı bina tipi almıştır (Şekil 3.7) (Arslangazi, 2007).

Şekil 3.7: İngiliz Dönemi sıralı evler (Schaar, 1995).

Bu yeni bina tipi, geliri az ve orta sınıfın artması ile onların gereksinimlerinin ve aynı zamanda alan yetersizliklerinin bir sonucu belirmiştir. Bitişik yapılmış sıralı binanın yanında bina bloklarının ayrıldığı örnekler de mevcuttur. Bazen iki tane bitişik bina bloğunun birleşerek, tek bir kütleye dönüşmüştür (Demi, 1997). Bu yapılarda genelde mutfak alt katlarda yer almıştır. Ayrıca tek tipte ve bitişik olarak inşa edilmiştir. Samanbahçe evleri, İngiliz döneminde Lefkoşa'da yapılmış ilk toplu konutlardır. Oldukça sade olarak ve minimal elemanlarla yapılmış bu evlerde hemen hemen tüm işlevlerin ihtiyaçları da karşılanmıştır. Sokaktan direkt sofaya giriş yapılır. Bu mekânın iki yanında birer odası, giriş kapısının karşı cephesinde ise bir avlusu bulunmaktadır. Avlusunda mutfak, banyo ve tuvalet gibi yardımcı işlevde mekânlar yer almaktadır. Buradaki mutfak oldukça basit, ihtiyacı en basit şekilde çözecek ölçekte küçük yapılmıştır. Bu örneklerle birlikte toplu konut örnekleri adada artmıştır (Arslangazi, 2007).

Şekil 3.8: Samanbahçe Evleri planı (Arslangazi, 2007).

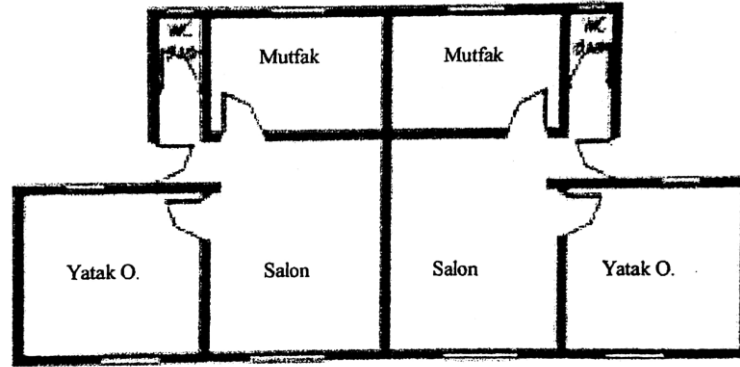
Şekil 3.9: Samanbahçe Evlerinden mutfak görünüşü (İnançoğlu,2018)

19. yüzyıl sonlarından itibaren görülmeye başlanan sıralı evlerde yemek yeme işlevi, genelde alt katlarda yer alan ayrı bir mutfak mekânında gerçekleşmeye başlamıştır. Mutfağın planlaması da buna göre değişmiştir. Yemek hazırlama ve pişirme ise ayrı bir alanda veya aynı mekânda olabilmektedir. Modernleşme ile birlikte mutfakta yer alan araç ve gereç, donatılar da değişmeye başlamıştır (Arslangazi, 2007). Bununla birlikte planlamada da değişiklikler olmuştur. İçerisinde daha çok eşyanın bulunduğu daha geniş mekânlara dönüşmüştür. Bu dönemde görülmeye başlanan Samanbahçe evleri gibi toplu konutlarda ihtiyaçlar en asgaride karşılanmaya çalışıldığı için mutfak daha küçük bir mekândır ve donatılar da daha azdır (Şekil 3.8).

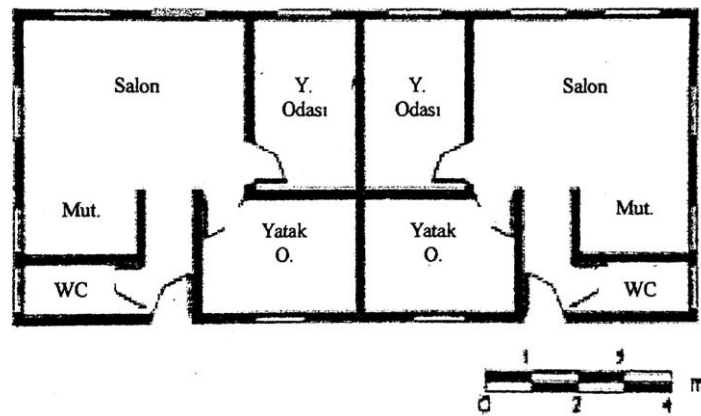
3.2 1974 Sonrası KKTC’de İnşa Edilen Devlet Sosyal Konut Uygulamaları

3.2.1 Göçmen Evleri (Lefkoşa 1963-1974)

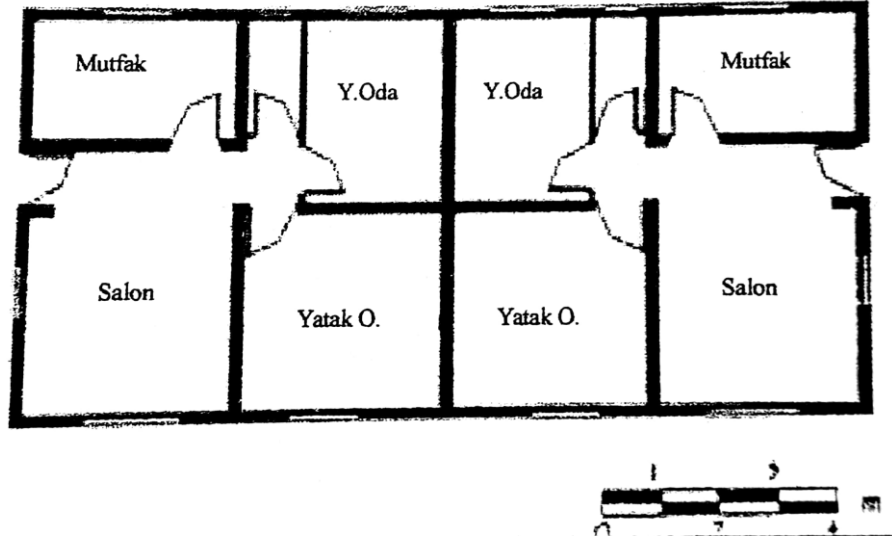
1963 olaylarında Güneyden kuzey tarafa göç edenlerin barınma ihtiyacını gidermeleri için yapılmıştır. Göçmen evleri müstakil veya ikiz ev olarak tasarlanmıştır (Şekil 3.10- 3.11).. 2 yatak odalı olanlarında salon mutfak beraberdir ve banyosu vardır. 1 yatak odalı olanlarında salon mutfak ayrıdır ve banyosu bulunmaktadır. İlk yapıldıklarında, tek katlı ikiz ev modelinde olan bu konutlar daha sonra sayının artması ile ve arsa yetersizliğinden 2 katlı ve dörtlü sıra tipi ile yapılmaya başlanmıştır. Zemin katta salon mutfak ve banyo vardır ve düz bir merdivenle yukarı tek bir yatak odasına çıkılmaktadır. Yaklaşık 40-70 m2 arasında değişen bu yapıların bazıları prefabrik, bazıları tuğladan inşa edilmiştir. 6 yılda 65 farklı yerde toplam 1513 tane göçmen evi yapılmıştır (Şekil 3.12-3.13). (Sariyer,2001).

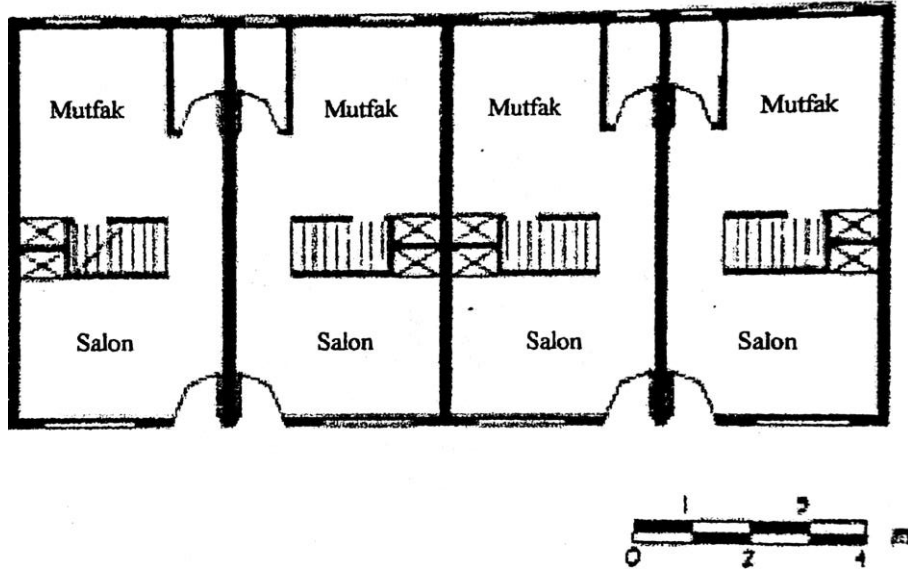
Şekil 3.10: Göçmen evi planı, tek yatak odalı (Keleş, 1998).

Şekil 3.11: Göçmen evi planı, iki yatak odalı tip-1 (Keleş, 1998).

Şekil 3.12: Göçmen evi planı, iki yatak odalı tip-2 (Keleş, 1998).

Şekil 3.13: Göçmen evi dörtlü sıra, zemin kat planı (Keleş, 1998).

3.2.2 Devlet Sosyal Konutları (Ülke Geneli)

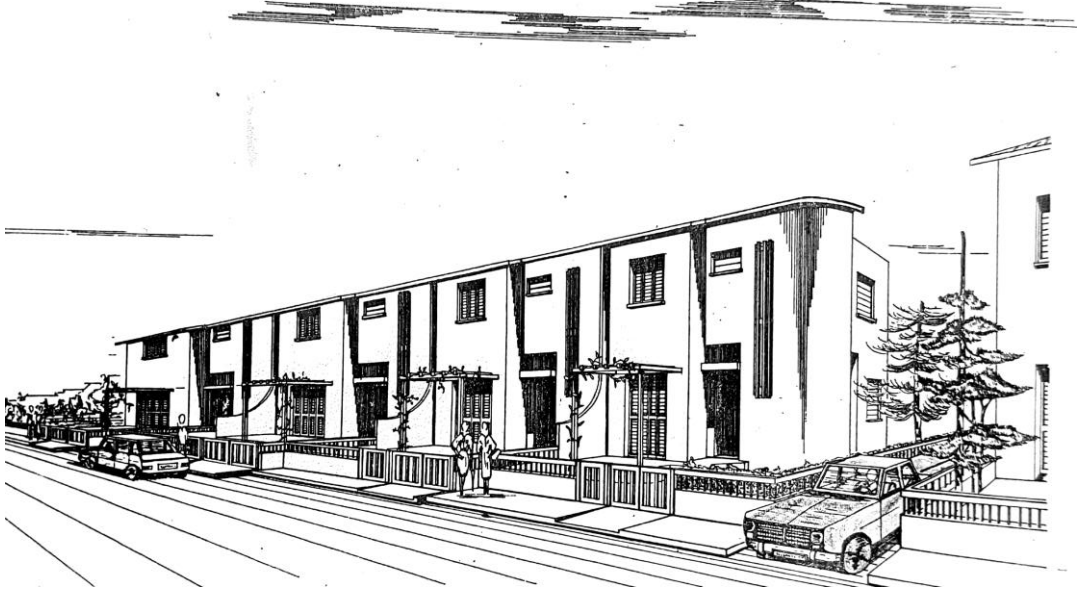
Devlet Sosyal Konutları 1980 yılında tasarlanmaya başlandı.1986 yılında teslim edilmeye başlanmıştı. Dar, sabit gelirli insanlar için yapıldı. Ödeme kolaylığı bulunan bu evler, ilk önce bahçeli dörtlü ve altılı sıra tipinde iki katlı olarak inşa edilmeye başlandı. Bunlar Kıbrıs halkının yaşam tipine daha uygun evlerdi. Daha sonra apartman tipi konutlar da yapılmaya başlandı. Bunlar Kıbrıs halkının yaşam stiline pek uygun değildi. Arsa yetersizliğinden ve daha ekonomik evler yapmak için apartman tipinde de evler yapılmaya başlandı. O dönemlerde Kıbrıs'ta çok fazla apartman bulunmamakta idi. İlk etapta 1986 yılında, Lefkoşa'da 96 adet iki katlı, 40 adet apartman tipi konut, Magosa'da, 80 adet iki katlı, Girne'de, 40 adet iki katlı, Güzelyurt'ta, 32 adet iki katlı konut inşa edilmiştir.

1987 yılında, ikinci etap birinci bölümde Lefkoşa'da 60 adet iki katlı, Magosa'da, 80 adet iki katlı, Girne'de, 40 adet iki katlı, Güzelyurt'ta, 32 adet iki katlı, Lefkoşa'da 1988 yılında 48 adet apartman tipi konut yapılmıştır.

İkinci etap ikinci bölümde Lefkoşa'da 1988 yılında 128 adet iki katlı, Magosa'da, 56 adet iki katlı, Girne'de, 60 adet iki katlı, Lefkoşa'da 1989 yılında 56 adet apartman tipi konut yapılmıştır.

İkinci etap üçüncü bölümde Lefkoşa'da 1989 yılında 292 adet iki katlı, 56 adet apartman, Magosa'da, 124 adet iki katlı ve apartman tipi konut yapılmıştır.

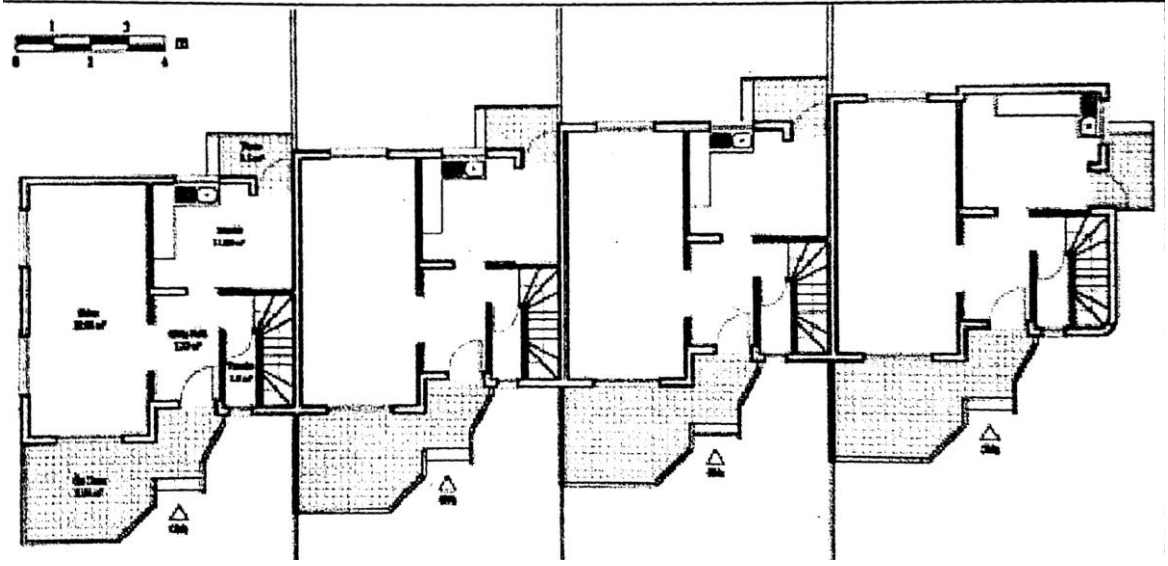
Üçüncü etap da Gönyeli 'de 1990 yılında 16 adet apartman, Lefke' de 1991 yılında 16 adet, Güzelyurt'ta 1992 yılında 16 adet, Magosa'da, 88 adet, Lefkoşa'da, 104 adet apartman tipi konut yapılmıştır. Şu anda artık devlet tarafından sosyal konut yapılmamaktadır (Şekil 3.14) (İçişleri Bakanlığı, 2018).

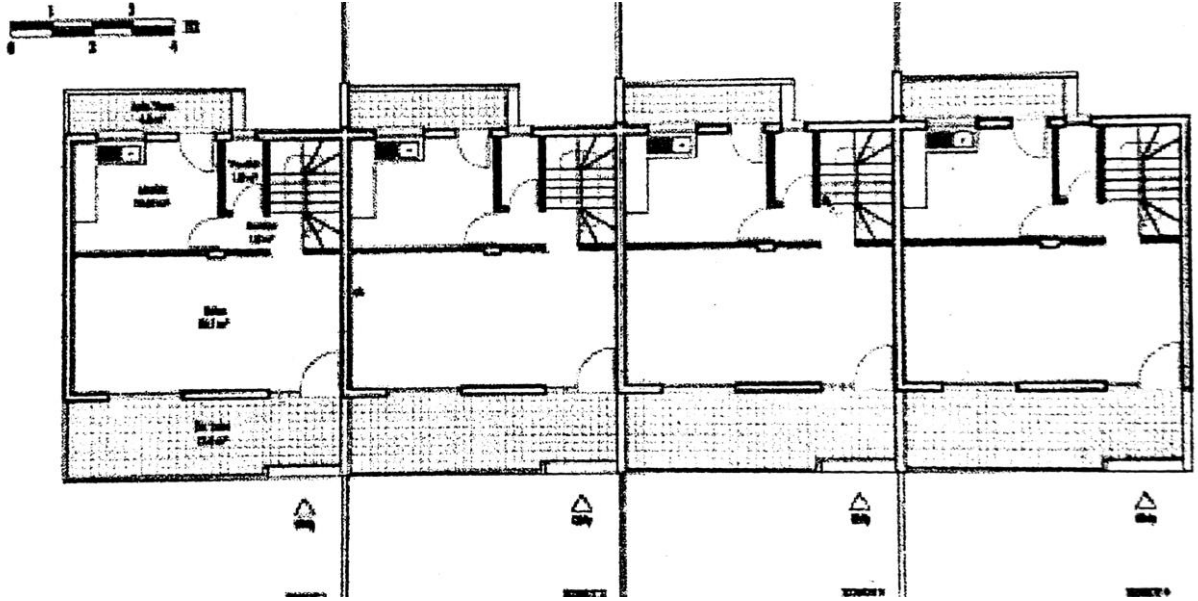
Şekil 3.14: Devlet Sosyal Konutlarının zigzag planlı perspektif çizimi
(İçişleri Bakanlığı, 2018).

3.2.3 Dupleks tipi Sosyal Konutlar (1980-1989)

1980 yılında dupleks tipi sosyal konutlar iki farklı şekilde tasarlanmış ve ilk olarak Göçmenköy bölgesinde zigzag şeklinde sosyal konutlar yapılmıştır. 89.24 m² olarak inşa edilen konutlarda, zemin katta, açık teras 8.84 m², giriş holü 5.22m², salon 22.08 m², WC 1.8 m², mutfak 11.02 m² ve mutfak terası 2.2m², merdivenin alanı 4.75 m² dir. 1.katta, giriş holü 2.8m², ebeveyn yatak odası 13.05 m², yatak odası 12.48 m², yatak odası 7.8 m², tuvalet-banyo 3.6 m²'dir. İkinci etapta yapılan konut tipi, 83.3 m² olarak, lineer şekilde tasarlanmıştır. Zemin katta, açık teras 10 m², salon 23.1 m², WC 1.8 m², mutfak 10.08 m² ve mutfak terası 8.4 m², Merdivenin alanı 5.04 m² dir. 1.Katta, hol 2 m², ebeveyn yatak odası 12.6 m², yatak odası 10.08 m², yatak odası 10.02 m², tuvalet-banyo 3.42 m²'dir. Bu konutların genellikle ön ve arka terasları, yaz aylarında misafir ağırlamak amacıyla kullanılmakta ve bahçelerinde ise çiçek veya sebze yetiştirilmektedir (Şekil 3.15 – 3.16) (İçişleri Bakanlığı, 2018)

Şekil 3.15: Devlet Sosyal konutlarının zemin kat planı zigzag tipi (Sarıyer, 2001).

Şekil 3.16: Devlet Sosyal konutlarının zemin kat planı lineer tip (Sarıyer, 2001).

BÖLÜM 4

MATERYAL VE YÖNTEM

4.1 Materyal

Araştırma alanı olarak Lefkoşa Göçmenköy bölgesinde bulunan ve devlet tarafından yapılan ilk sosyal konutlar olmasından dolayı Göçmenköy sosyal konutları seçilmiştir. Araştırma kapsamında Göçmenköy sosyal konutlarının mutfaklarında kullanıcı gereksinimleri doğrultusunda zaman içinde yapılan değişiklikler incelenmiş ve konutlarda yaşayan kişilerle anket çalışması yapılarak görüş ve düşünceleri araştırılmıştır.

4.1.1 Yöntem

Çalışmada anket (survey) yöntemi kullanılmıştır ve elde edilen verilerin istatistiksel çözümlemesi yapıldıktan sonra sonuçlar değerlendirilerek, mevcut durum tespiti ve öneriler gelişmiştir.

4.1.2 Araştırma Evreni ve Örneklem

Çalışma alanında toplam 104 ev bulunmaktadır. Bu evlerin tümüne ulaşılmış ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 50 kişi ile yüz yüze görüşme yapılmış ve anket uygulanmıştır. Çalışmaya katılan kişilerden 1 tanesi yabancı uyruklu olup çalışmanın anket kısmını cevaplamamıştır. Tablo 4.1 incelendiğinde toplam 104 haneden 32'nün evde olmadığı ve 15'inin ise katılmak istemediği görülmektedir.

Tablo 4.1: Kullanıcıların anket çalışmasına katılma durumları

	n	%
Cevapladı	50	47.6
Evde yok	32	31.4
Katılmak istemedi	15	14.3
Ev boş	5	4.8
Tadilatta	1	0.9
Türkçe bilmiyor	1	0.9
	104	99.9

4.1.3 Araştırmada Kullanılan Ölçme Bilgileri

Kullanılan anket çalışması üç bölümden oluşmaktadır.

Anket çalışmasının birinci bölümde toplam 5 soru bulunmaktadır. Bu sorularla katılımcıların cinsiyeti, yaşı, doğum yerleri, eğitim durumları ve meslekleri gibi demografik bilgileri hakkında veriler toplanmıştır.

Anket çalışmasının ikinci bölümde konutun mülkiyet durumu ve kullanıcılarla ilgili bilgi toplanmıştır. Bu bölümde toplam 8 soru bulunmaktadır. Bu sorularla katılımcıların mülkiyet durumları, kaç yıldır bu konutta ikamet ettikleri, konutta toplumda kaç kişi yaşadığı, yaşayanlar ile ilgili bilgiler, mutfaklarda yapılan değişiklikler, bu mekanlarda gerçekleşen eylemler, beyaz eşyalarla ilgili bilgiler ve aynı zamanda mutfakların kullanımı ile ilgili genel görüşleri sorulmuştur.

Anket çalışmasının üçüncü bölümde katılımcıların mutfağın mevcut durumu ile ilgili görüşlerini ortaya koydukları 5li likert ölçeği (Kesinlikle katılıyorum=5, katılıyorum=4, kararsızım=3, katılmıyorum=2, kesinlikle katılmıyorum=1) kullanılmıştır.

Bu bölümde yer alan 19 ifadeyi katılımcıların kesinlikle katılıyorum, katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum seçeneklerinden birini kullanarak cevaplamaları istenmiştir.

Araştırmada verileri toplama aracı olarak kullanılan anket formu kullanıcılarla yüz yüze görüşülerek 26.5.2018-2.6.18 arasında uygulanmıştır. Anket formlarını katılımcılara uygulamadan önce araştırmanın amacı ve elde edilen bilgilerin sadece bilimsel çalışmada kullanılacağı hakkında bilgi verilmiştir.

Anket çalışmasında yer alan ve katılımcıların görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan ifadeler paket programı olarak SPSS 20.0'de analiz edilmiştir. Bu istatistiki çalışma yapılırken, uygulanan ölçeğin iç tutarlılığı anlamına gelen Cronbach Alfa (α) güvenirliğine de bakılmıştır. Ölçeğin güvenirliği, tek bir ölçme aracının tek bir uygulama yapılarak, ölçek içindeki maddelerin kavramsal yapıyı tutarlı bir şekilde ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Ölçme aracının iç tutarlılığı konusunda, Cronbach Alfa (α) katsayısının çok yüksek olması, ölçme aracı güvenirliği yanında yapı geçerliliğini de göstermektedir. Bu bağlamda elde edilen sonuçlar Tablo 4.2'de gösterilmiştir. Tablo 4.2 incelendiğinde anket için hesaplanan güvenirlik katsayısının yüksek olduğu görülmektedir ($\alpha = .84$). Diğer bir deyişle ölçme aracının iç tutarlılık anlamında güvenirliği %84 olarak belirlenmiştir.

Tablo 4.2: Ölçme aracının iç tutarlılık tablosu

Cronbach alpha (α)	Madde sayısı
.84	19

4.2 Göçmenköy Sosyal Konutları Hakkında Bilgiler

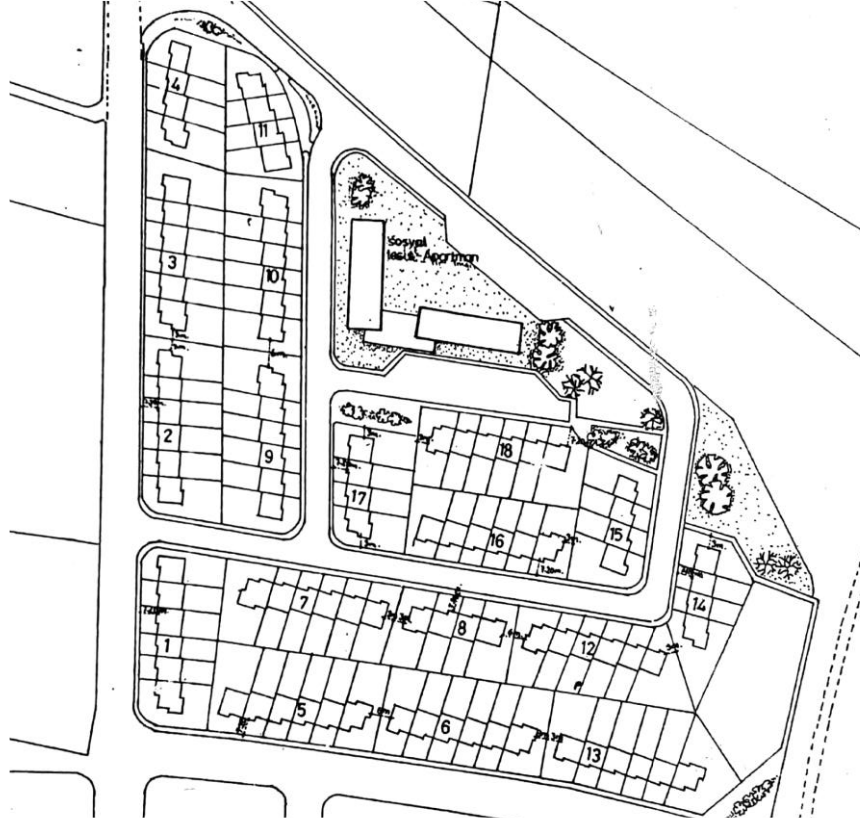
Göçmenköy Sosyal konutları 1980-1989 yılları arasında Lefkoşa'da Rauf Denktaş Caddesi üzerinde, 89.24 m² olarak inşa edilmiştir. Bu bölgede toplam 104 adet konut mevcuttur (Şekil 4.3).

4.2.1 Genel olarak Göçmenköy Sosyal Konutları

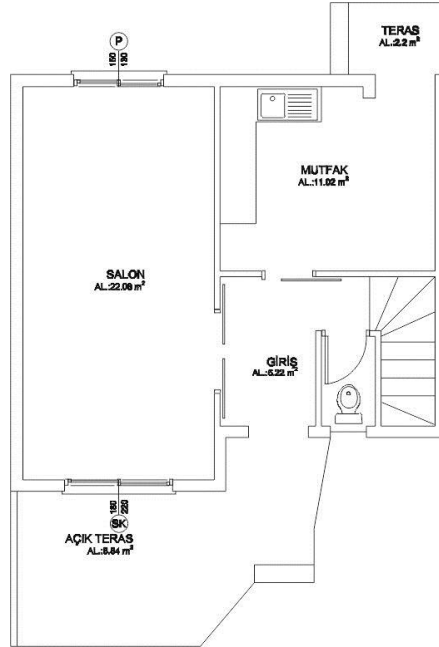
Konutların yapılış amacı; dar ve orta gelirli Türk vatandaşlarını sağlık koşulları içerisinde sağlam ve ucuz konut sahibi yapmaktır. İlk etapta toplam 96 adet konut yapılmıştır; bunlardan 6 tanesi dörtlü, 12 tanesi altılı olarak tasarlanmıştır. Daha sonra konut ihtiyacından dolayı 8 adet konut dörtlü gruplar halinde tasarlanmıştır (Şekil 4.1-4.2) (İçişleri Bakanlığı 2018).

Şekil 4.1: Göçmenköy Sosyal Konutları kuşbakışı görünüm (Google Earth, 2018)

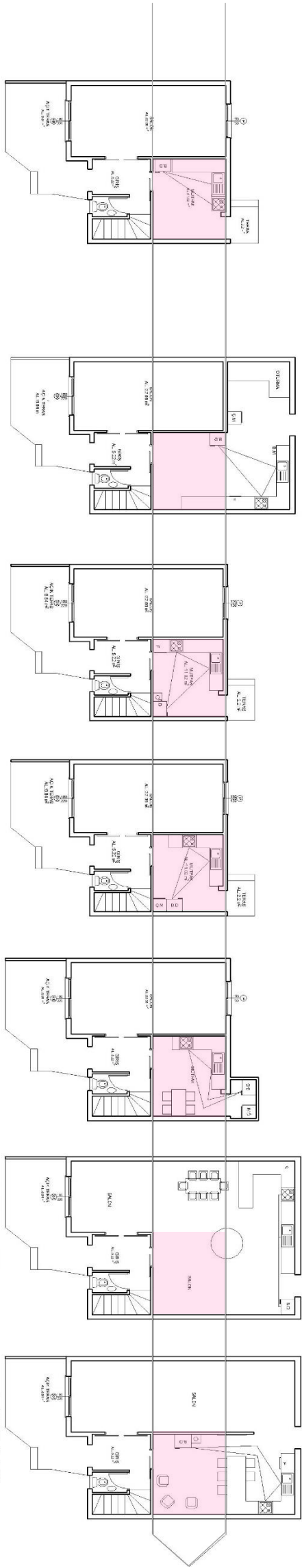

Şekil 4.2: Göçmenköy Sosyal Konutları Vaziyet Planı (İçişleri Bakanlığı, 2018).

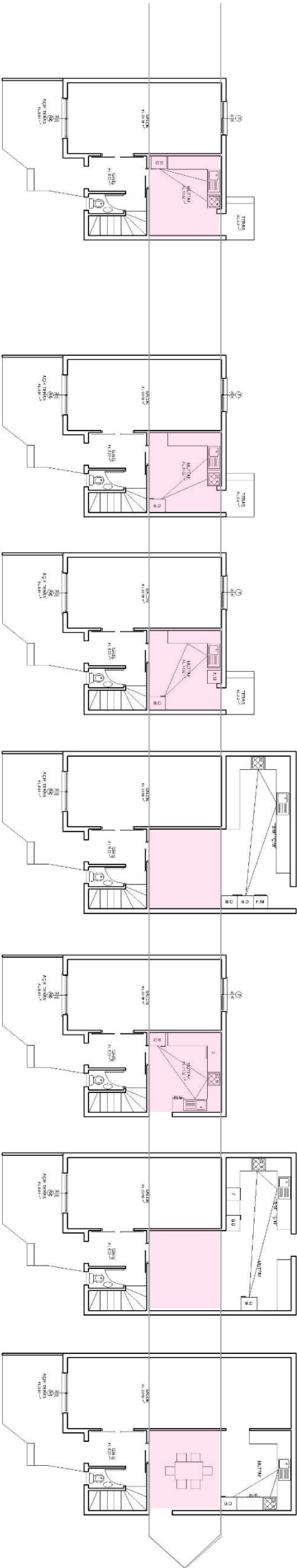

Şekil 4.3: Göçmenköy Sosyal Konutları Zemin Kat Planı (İnançoğlu, 2018)

Tablo 4.3: Göçmenköy sosyal konut mutfaklarında zaman içinde kullanıma bağlı olarak yapılan değişikliklerin incelenmesi

STANDART KONUT PLANI						
1. Sıra 1. ev						
1. Sıra 2. ev						
1. Sıra 3. ev						
1. Sıra 4. ev						
1. Sıra 5. ev						
1. Sıra 6. ev						
ALANSAL BULGULAR						
Konutun Toplam Alanı (m ²)	89.24m ²	140m ²	89.24m ²	91.30m ²	140m ²	140m ²
Mutfak Alanı (m ²)	11.02 m ²	30 m ²	11.02 m ²	13 m ²	41 m ²	21 m ²
Mevcutda Göre Konutun Büyüme Oranı (%)	%0	%57	%0	%2.3	% 57	% 57
Mevcutda Göre Mutfağın Büyüme Oranı (%)	%0	%300	%0	%16	%363	%86
Mutfak Alanı/Konut Alanı	%12.34	%21.42	%12.34	%14.23	%29	%15
Mutfak Çalışma Tezgahı Uzunluğu (mtl)	3.50	8.70 m	4.30 m	3.59m	7.12m	5.65m
Mutfak Çalışma Tezgahı Büyüme Oranı (%)	—	%24,8	%12.2	%1.02	%20.3	%16.1
MUTFAK DONATI ELEMANLARI						
• 1 Eviye	1	1	1	1	1	1
• 1 Buzdolabı	1	1	1	1	1	1
• 1 Mikrodalga fırın	—	1	1	—	1	1
• 1 Fırın	1	1	1	1	1	1
• Diğer	—	Bulaşık-Çamaşır makinesi	—	Çamaşır makinesi	—	Sebil
İŞLEVSEL BULGULAR						
Mutfak Tipi	L	L	L	L	U	U
Açık Mutfak-Kapalı Mutfak	Kapalı M.	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Açık Mutfak	Açık Mutfak
Aktivite Üçgeni (m)	5.62	7m	7.14m	6m	8.62m	5.8m
Mutfak Hacmi İçinde Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	yok	var	yok	yok	var	var
Var ise Yemek masası Kişi Sayısı	—	4	—	—	4	8
Mutfak Hacmi Dışında Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	—	var	var	var	var	var
Mutfak-Salon ilişkisi	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	Direk	Direk
Mutfak-Bahçe ilişkisi	Direk	Direk	Direk	İndirek	Direk	Direk
Mutfak Penceresi Yönü	Doğu	Doğu	Doğu	Doğu	Doğu	Doğu

STANDART KONUT PLANI

2. Sıra 1. ev

2. Sıra 5. ev

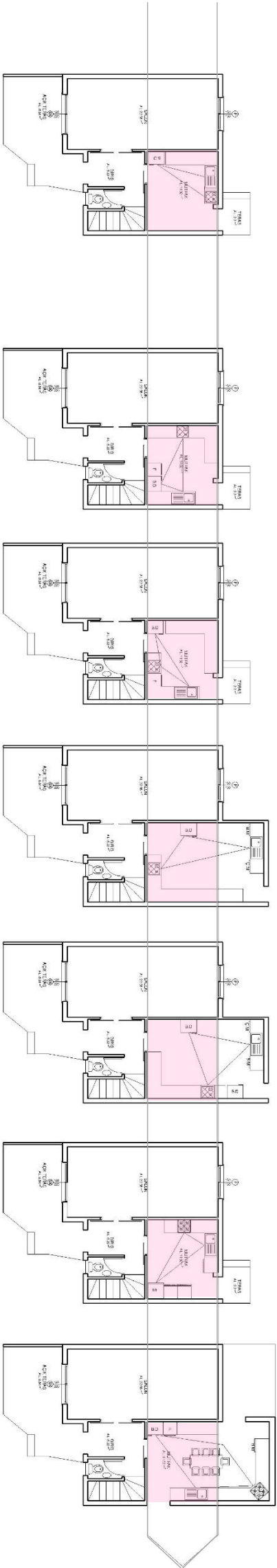
3. Sıra 2. ev

3. Sıra 6. ev

4. Sıra 2. ev

4. Sıra 4. ev

ALANSAL BULGULAR									
Konutun Toplam Alanı (m2)	89.24m2	89.24m2	89.24m2	140m2	89.24m2	140m2	140m2		
Mutfak Alanı (m2)	11.02 m2	11.02 m2	11.02 m2	30.85 m2	11.02 m2	30 m2	22 m2		
Mevcutda Göre Konutun Büyüme Oranı (%)	%0	%0	%0	% 57	%0	% 57	% 57		
	%0	%0	%0	%279.94	%0	%272.23	%99.63		
Mutfak Alanı/Konut Alanı	%12.34	%12.34	%12.34	%22.03	%12.34	%21.40	%15.71		
Mutfak Çalışma Tezgahı Uzunluğu (mtü)	3.50	3.50m	3.50m	8.93m	5.60m	5.51m	5.32m		
Mutfak Çalışma Tezgahı Büyüme Oranı (%)	—	%0	%0	%25.5	%16	%24.31	%52.2		
MUTFAK DONATI ELEMANLARI									
• 1 Evliye	1	1	1	1	1	1	1		
• 1 Buzdolabı	1	1	1	2	1	2	1		
• 1 Mikrodalga fırın	—	—	—	—	—	1	—		
• 1 Fırın	1	1	1	1	1	1	1		
• Diğer	—	—	Kurutma makinesi	Kurutma-Çamaşır-Bulaşık makinesi	Bulaşık makinesi	Çamaşır-Bulaşık makinesi	Bulaşık makinesi		
İŞLEVSEL BULGULAR									
Mutfak Tipi	L	L	L	U	U	U	U		
Açık Mutfak-Kapalı Mutfak	Kapalı M.	Kapalı M.	Kapalı M.	Kapalı M.	Kapalı M.	Kapalı M.	Kapalı M.		
Aktivite Üçgeni (m)	5.62	6.11m	6.56m	11.83m	6.56m	5.70m	5.8m		
Mutfak Hacmi İçinde Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	yok	yok	yok	yok	yok	yok	var		
Var ise Yemek masası Kişi Sayısı	—	—	—	—	—	—	8		
Mutfak Hacmi Dışında Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	—	var	var	var	var	var	var		
Mutfak-Salon ilişkisi	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	Direk		
Mutfak-Bahçe ilişkisi	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk		
Mutfak Penceresi Yönü	Doğu	Doğu	Doğu	Doğu	Doğu	Doğu	Doğu		

STANDART KONUT PLANI

5. Sıra 6. ev

6. Sıra 1. ev

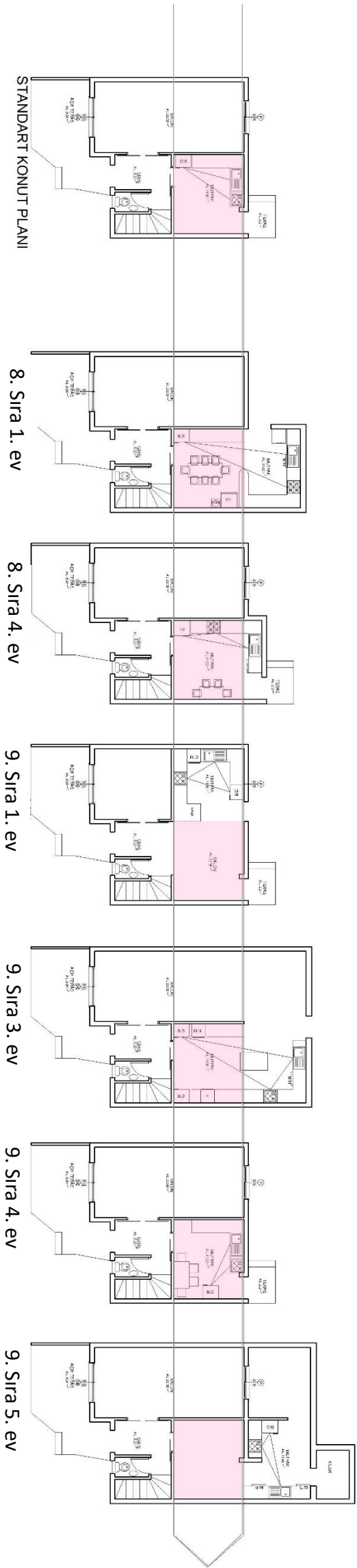
6. Sıra 4. ev

6. Sıra 5. ev

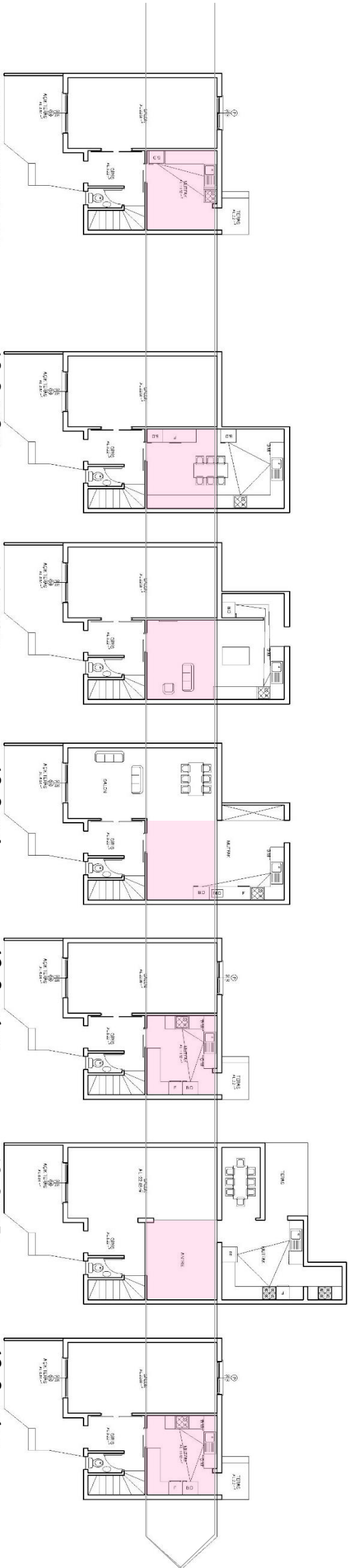
7. Sıra 2. ev

7. Sıra 6. ev

ALANSAL BULGULAR						
Konutun Toplam Alanı (m2)	89.24m2	89.24m2	89.24m2	110m2	110m2	89.24m2
Mutfak Alanı (m2)	11.02 m2	11.02 m2	11.02 m2	18.08m2	18.20m2	11.02 m2
Mevcutda Göre Konutun Büyüme Oranı (%)	%0	%0	%0	%23.2	%23.2	%0
	%0	%0	%0	%60	%61	%0
Mutfak Alanı/Konut Alanı	%12.34	%12.34	%12.35	%16.38	%16.54	%12.35
Mutfak Çalışma Tezgahı Uzunluğu (mtl)	3.50	5.69m	6.70m	7.34m	6.63m	3.55m
Mutfak Çalışma Tezgahı Büyüme Oranı (%)	—	%16.1	%91.4	%20.9	%18.9	%1
MUTFAK DONATI ELEMANLARI						
• 1 Evye	1	1	1	1	2	1
• 1 Buzdolabı	1	1	1	1	1	1
• 1 Mikrodalga fırın	—	1	—	—	—	—
• 1 Fırın	1	1	1	1	1	1
• Diğer	—	—	—	Bulaşık-Camaşır makinesi	Bulaşık-Camaşır makinesi	—
						Bulaşık makinesi
İŞLEVSEL BULGULAR						
Mutfak Tipi	L	L	L	L	L	L
Açık Mutfak-Kapalı Mutfak	Kapalı M.	Kapalı M.	Kapalı M.	Kapalı M.	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak
Aktifite Üygeni (m)	5.62	5.77m	5.65m	8.66m	7.88 m	6.19m
Mutfak Hacmi İçinde Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	yok	yok	yok	yok	yok	var
Var ise Yemek masası Kişi Sayısı	—	—	—	—	—	8
Mutfak Hacmi Dışında Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	—	—	—	—	—	var
Mutfak-Salon İlişkisi	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek
Mutfak-Bahçe İlişkisi	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk
Mutfak Penceresi Yönü	Kuzey-Güney	Kuzey	Kuzey	Kuzey	Güney	Güney

ALANSAL BULGULAR						
Konutun Toplam Alanı (m2)	89.24m2	110m2	100m2	89.24m2	140m2	89.24m2
Mutfak Alanı (m2)	11.02 m2	20m2	13m2	11.02 m2	21 m2	11.02 m2
Mevcuta Göre Konutun Büyüme Oranı (%)	%0	%23.2	%12	%0	%57	%0
	%0	%81.48	%17	%0	%90.56	%0
	%0	%81.48	%17	%0	%90.56	%0
Mutfak Alanı/Konut Alanı	%12.34	%18.18	%13	%12.35	%15	%12.35
Mutfak Çalışma Tezgahı Uzunluğu (mtl)	3.50	5.66m	4.30m	5.35 m	7.34m	3.50m
Mutfak Çalışma Tezgahı Büyüme Oranı (%)	—	%61.71	%22.85	%52.85	%20.9	%0
						%33
MUTFAK DONATI ELEMANLARI						
• 1 Evye	1	1	1	1	1	1
• 1 Buzdolabı	1	2	1	1	2	1
• 1 Mikrodalga fırın	—	1	1	—	1	—
• 1 Fırın	1	1	1	1	1	1
• Diğer	—	Sebil-Bulaşık Makinesi	Çamaşır-Bulaşık Makinesi	Çamaşır Makinesi	Kurutma-Bulaşık Makinesi	—
İŞLEVSEL BULGULAR						
Mutfak Tipi	L	U	U	U	Ada Tipi	L
Açık Mutfak-Kapalı Mutfak	Kapalı M.	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Açık Mutfak	Kapalı Mutfak
Aktiyte Üçgeni (m)	5.62	11.00m	6.08m	4.96m	8.66m	4.27m
Mutfak Hacmi İçinde Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	yok	var	var	yok	yok	var
Var İse Yemek masası Kişi Sayısı	—	8	4	—	—	4
Mutfak Hacmi Dışında Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	—	—	yok	var	var	var
Mutfak-Salon İlişkisi	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	Direk	İndirek
Mutfak-Bançe İlişkisi	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk
Mutfak Penceresi Yönü	Güney-Batı	Güney	Güney	Batı	Batı	Batı

STANDART KONUT PLANI

10. Sıra 2. ev

10. Sıra 3. ev

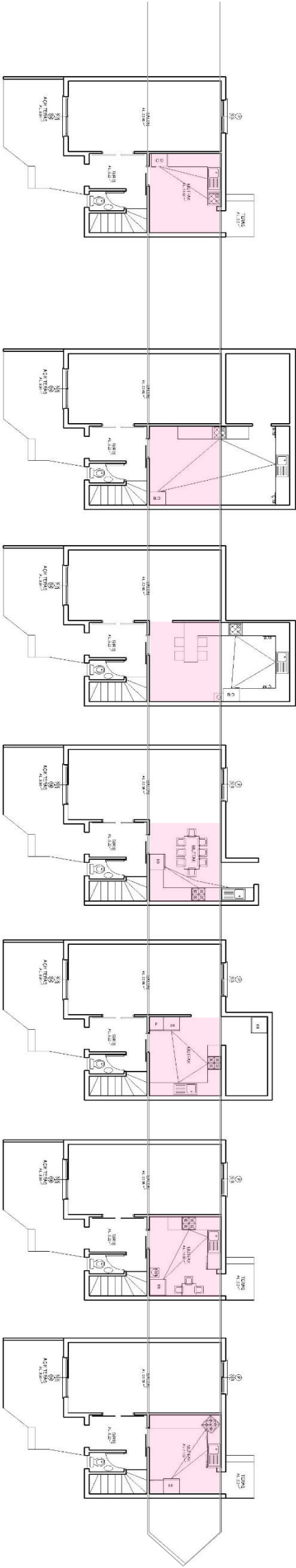
10. Sıra 4. ev

12. Sıra 1. ev

12. Sıra 5. ev

13. Sıra 1. ev

ALANSAL BULGULAR						
Konutun Toplam Alanı (m2)	89.24m2	100m2	105m2	102m2	89.24m2	144m2
Mutfak Alanı (m2)	11.02 m2	21.90m2	21.78m2	33.22m2	11.02 m2	15 m2
Mevcutta Göre Konutun Büyüme Oranı (%)	%0	%12	%17.6	%17.8	%0	%61
	%0	%94	%93	%29.4	%0	%13
Mutfak Alanı/Konut Alanı	%12.34	%21.9	%20.74	%32.56	%12.35	%10.71
Mutfak Çalışma Tezgahı Uzunluğu (mtl)	3.50	9.31m	4.31m	7.21m	5 m	7.21m
Mutfak Çalışma Tezgahı Büyüme Oranı (%)	—	%26.6	%12	%20.6	%14	%20.6
MUTFAK DONATI ELEMANLARI						
• 1 Eviye	1	1	1	1	1	1
• 1 Buzdolabı	1	2	1	1	1	1
• 1 Mikrodalga fırın	—	1	—	1	1	1
• 1 Fırın	1	1	1	1	1	2
• Diğer	—	Bulaşık makinesi	Bulaşık makinesi	Bulaşık makinesi	Bulaşık-Camaşır makinesi	1
						Bulaşık-Camaşır makinesi
İŞLEVSEL BULGULAR						
Mutfak Tipi	L	L	Ada Tipi	U	L	U
Açık Mutfak-Kapalı Mutfak	Kapalı M.	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Açık Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak
Aktiviye Üçgeni (m)	5.62	6.44m	10.39m	6.30m	5.40m	6.39m
Mutfak Hacmi İçinde Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	yok	var	yok	var	yok	var
Var ise Yemek masası Kişi Sayısı	—	6	—	6	—	8
Mutfak Hacmi Dışında Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	—	var	var	var	var	var
Mutfak-Salon İlişkisi	İndirek	İndirek	İndirek	Direk	İndirek	İndirek
Mutfak-Bahçe İlişkisi	Direk	İndirek	Direk	Direk	Direk	Direk
Mutfak Penceresi Yönü	Güney-Batı-Kuzey	Batı	Batı	Batı	Güney	Güney

STANDART KONUT PLANI

13. Sıra 5. ev

13. Sıra 6. ev

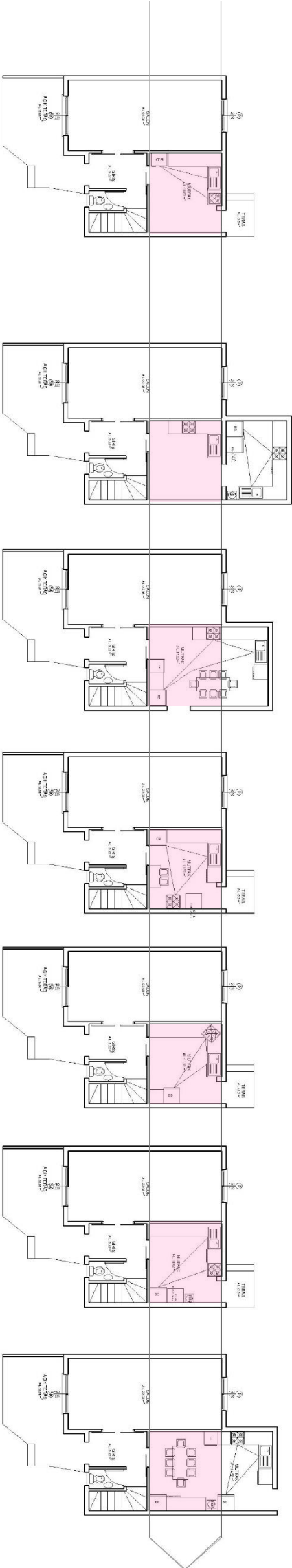
14. Sıra 1. ev

14. Sıra 4. ev

15. Sıra 1. ev

15. Sıra 2. ev

ALANSAL BULGULAR						
Konutun Toplam Alanı (m2)	89.24m2	140m2	120m2	91.21m2	110m2	89.24m2
Mutfak Alanı (m2)	11.02 m2	21 m2	21.70m2	13 m2	18.43m2	11.02 m2
Mevcuta Göre Konutun Büyüme Oranı (%)	%0	%57	%34	%2	%23	%0
	%0	%19	%19.6	%17	%16	%0
Mutfak Alanı/Konut Alanı	%12.34	%15	%18.08	%14.25	%16.75	%12.35
Mutfak Çalışma Tezgahı Uzunluğu (mtl)	3.50	6.50m	8.50m	4.70m	3.50m	4.20m
Mutfak Çalışma Tezgahı Büyüme Oranı (%)	—	%18	%24	%13	%0	%12
MUTFAK DONATI ELEMANLARI						
• 1 Evye	1	1	1	1	1	1
• 1 Buzdolabı	1	1	1	1	2	1
• 1 Mikrodalga fırın	—	—	—	—	1	1
• 1 Fırın	1	1	1	1	1	1
• Diğer	—	Bulaşık-çamaşır makinesi	Bulaşık-çamaşır-Sebil makinesi	—	Bulaşık makinesi	Sebil
İŞLEVSEL BULGULAR						
Mutfak Tipi	L	U	Yarım Ada Tipi	L	L	L
Açık Mutfak-Kapalı Mutfak	Kapalı M.	Kapalı Mutfak	Açık Mutfak	Açık Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak
Aktivite Üçgeni (m)	5.62	11.52m	6.80m	6.20m	6.30m	6.10m
Mutfak Hacmi İçinde Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	yok	yok	var	var	yok	var
Var ise Yemek masası Kişi Sayısı	—	—	4	8	—	3
Mutfak Hacmi Dışında Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	—	var	—	var	var	var
Mutfak-Salon İlişkisi	İndirek	İndirek	Direk	Direk	İndirek	İndirek
Mutfak-Bahçe İlişkisi	Direk	İndirek	İndirek	Direk	İndirek	Direk
Mutfak Penceresi Yönü	Doğu-Batı-Kuzey	Kuzey	Kuzey	Doğu	Doğu	Batı

STANDART KONUT PLANI

16. Sıra 1. ev

16. Sıra 2. ev

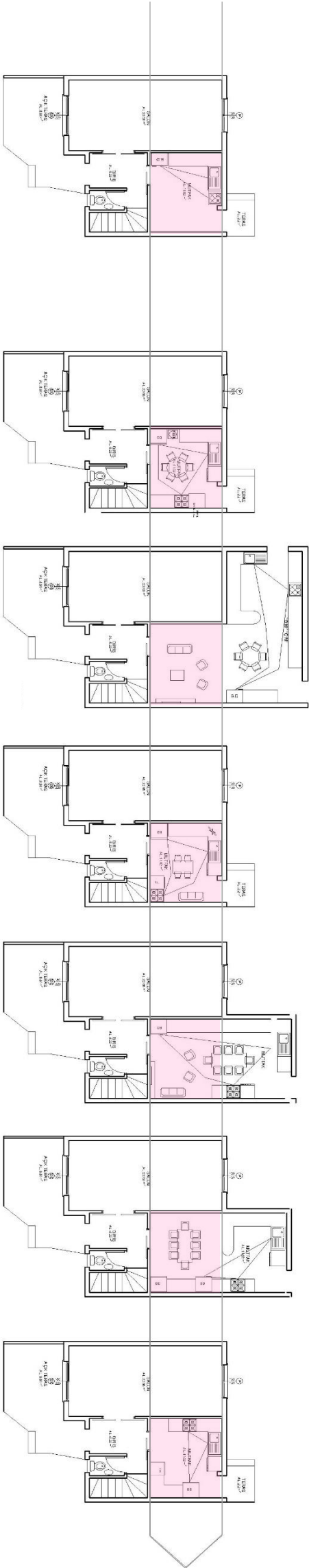
16. Sıra 3. ev

16. Sıra 5. ev

17. Sıra 1. ev

17. Sıra 2. ev

ALANSAL BULGULAR									
Konutun Toplam Alanı (m2)	89.24m2	110m2	110m2	89.24m2	89.24m2	89.24m2	110m2	110m2	110m2
Mutfak Alanı (m2)	11.02 m2	21.70m2	21m2	11.02 m2	11.02 m2	11.02 m2	11.02 m2	18m2	18m2
Mevcutda Göre Konutun Büyüme Oranı (%)	%0	%23.2	%23.2	%0	%0	%0	%0	%23.2	%23.2
	%0	%97.9	%90.56	%0	%0	%0	%0	%63	%63
Mutfak Alanı/Konut Alanı	%12.34	%19.72	%19.09	%12.35	%12.35	%12.35	%12.35	%16.36	%16.36
Mutfak Çalışma Tezgahı Uzunluğu (mtü)	3.50	4.50m	4.40m	3.55 m	3.55 m	3.55 m	4.20 m	5.70m	5.70m
Mutfak Çalışma Tezgahı Büyüme Oranı (%)	—	%28.5	%25.9	%1	%1	%1	%77.1	%62.85	%62.85
MUTFAK DONATI ELEMANLARI									
• 1 Eviye	1	2	1	1	1	1	1	1	1
• 1 Buzdolabı	1	2	2	1	1	1	1	2	2
• 1 Mikrodalga fırın	—	1	1	—	—	—	1	1	1
• 1 Fırın	1	1	1	1	1	1	1	1	1
• Diğer	—	Sebil-Bulaşık makinesi	Bulaşık makinesi	—	—	—	Sebil-Bulaşık makinesi	Sebil-Bulaşık makinesi	Sebil-Bulaşık makinesi
İŞLEVSEL BULGULAR									
Mutfak Tipi	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Açık Mutfak-Kapalı Mutfak	Kapalı M.	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak
Aktivite Üçgeni (m)	5.62	6.08m	9.26	6.40m	6.57m	6.70m	5.60m	5.60m	5.60m
Mutfak Hacmi İçinde Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	yok	yok	yok	var	yok	yok	yok	var	var
Var ise Yemek masası Kişi Sayısı	—	—	—	2	—	—	—	8	8
Mutfak Hacmi Dışında Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	—	var	var	var	var	var	var	var	var
Mutfak-Salon İlişkisi	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek
Mutfak-Banjo İlişkisi	Direk	İndirek	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk
Mutfak Penceresi Yönü	Doğu-Kuzey	Kuzey	Kuzey	Kuzey	Kuzey	Kuzey	Doğu	Doğu	Doğu

STANDART KONUT PLANI

17. Sıra 4. ev

18. Sıra 1. ev

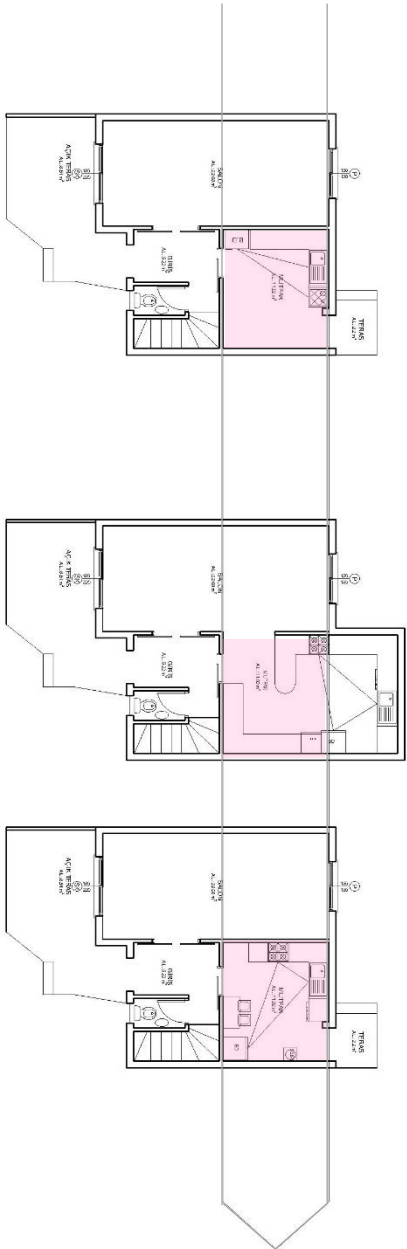
18. Sıra 3. ev

18. Sıra 4. ev

18. Sıra 5. ev

0. Sıra 2. ev

ALANSAL BULGULAR						
Konutun Toplam Alanı (m2)	89.24m2	89.24m2	150m2	89.24m2	120m2	89.24m2
Mutfak Alanı (m2)	11.02 m2	11.02 m2	34 m2	11.02 m2	20 m2	11.02 m2
Mevcutda Göre Konutun Büyüme Oranı (%)	%0	%0	% 68	%0	%34	%0
	%0	%0	%308	%0	%81.48	%0
Mutfak AlanıKonut Alanı	%12.34	%12.35	%22.66	%12.35	%16.66	%12.35
Mutfak Çalışma Tezgahı Uzunluğu (mtl)	3.50	4.60 m	13m	3.50 m	6.23m	3.50 m
Mutfak Çalışma Tezgahı Büyüme Oranı (%)	—	%31.4	%371	%0	%78	%28.5
MUTFAK DONATI ELEMANLARI						
• 1 Evyİye	1	1	1	1	2	1
• 1 Buzdolabı	1	1	1	1	1	1
• 1 Mikrodalga fırın	—	1	1	1	—	1
• 1 Fırın	1	1	1	1	1	1
• Diğer	—	Sebil-Bulaşık makinesi	Çamaşır-Bulaşık makinesi	—	—	—
İŞLEVSEL BULGULAR						
Mutfak Tipi	L	L	U	L	U	L
Açık Mutfak-Kapalı Mutfak	Kapalı M.	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak	Kapalı Mutfak
Aktivite Üçgeni (m)	5.62	7.16m	14.13m	7.41m	11.23m	5.25m
Mutfak Hacmi İçinde Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	yok	var	var	var	var	yok
Var ise Yemek masası Kişi Sayısı	—	6	6	4	8	—
Mutfak Hacmi Dışında Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	—	yok	var	var	var	var
Mutfak-Salon İlişkisi	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek	İndirek
Mutfak-Bağçe İlişkisi	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk	Direk
Mutfak Penceresi Yönü	Güney-Batı-Doğu	Doğu	Güney	Güney	Güney	Batı

STANDART KONUT PLANI

0. Sıra 1. ev

00. Sıra 3. ev

ALANSAL BULGULAR			
Konutun Toplam Alanı (m2)	89.24m2	110m2	89.24m2
Mutfak Alanı (m2)	11.02 m2	18m2	11.02 m2
Mevcutda Göre Konutun Büyüme Oranı (%)	%0	%23.2	%0
	%0	%63	%0
Mutfak Alanı/Konut Alanı	%12.34	%16.36	%12.35
Mutfak Çalışma Tezgahı Uzunluğu (mtü)	3.50	8.06m	3.54m
Mutfak Çalışma Tezgahı Büyüme Oranı (%)	—	%23	%1.1
MUTFAK DONATI ELEMANLARI			
• 1 Eviye	1	1	1
• 1 Buzdolabı	1	1	1
• 1 Mikrodalga fırın	—	1	1
• 1 Fırın	1	1	1
• Diğer	—	1	Sebil-Bulaşık makinesi
İŞLEVSEL BULGULAR			
Mutfak Tipi	L	U	L
Açık Mutfak-Kapalı Mutfak	Kapalı M.	Açık Mutfak	Kapalı M.
Aktivite Üçgeni (m)	5.62	6.03m	6.52m
Mutfak Hacmi İçinde Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	yok	yok	var
Var ise Yemek masası Kişi Sayısı	—	—	2
Mutfak Hacmi Dışında Yemek Yeme Eylemi (var-yok)	—	var	var
Mutfak-Salon ilişkisi	İndirek	Direk	İndirek
Mutfak-Bahçe ilişkisi	Direk	İndirek	Direk
Mutfak Penceresi Yönü	Batı	Batı	Batı

4.2.2 Göçmenköy sosyal konut mutfaklarında zaman içinde kullanıma bağlı olarak yapılan değişikliklerin İncelenmesi

Lefkoşa, Göçmenköy Sosyal Konutlar bölgesi, Rauf Raif Denktaş caddesi üzerinde bulunan ve alan çalışması olarak seçilen 50 adet konutun mutfaklarının fiziksel alansal ve işlevsel olarak incelenmesi Tablo 4.3’de yapılarak yorumlanmıştır. 1980 – 1989 yılları arasında yapılan bu konutlar, 2 katlı olup toplam alanları 89.24 m² dir. Kullanıcı ihtiyaçlarına göre konutlarda yapılan değişiklikler doğrultusunda alanlar zaman içinde değişime uğramıştır.

Çalışma alanında incelenen konut mutfakları, standart sosyal konut mutfağı ile karşılaştırıldığında:

- Konutların % 60’ında mutfak alanlarının zaman içinde büyütüldüğü ve yenilendiği görülmüştür. % 40’ında ise mutfak alanının aynı kaldığı, bunların bazılarında, mutfaklar yenilenerek, donatı elemanları eklendiği ve tezgah yüzeylerinin artırıldığı da tespit edilmiştir.
- İncelenen mutfakların % 84’ü kapalı mutfak olarak kalırken, konut sahiplerinin %16’sı açık mutfağa dönüştürmeyi tercih etmişlerdir.
- Mutfak donatıları eviye, buzdolabı, mikrodalga fırın, fırın ve diğer (su sebili, çamaşır makinası, kurutma makinası, derin dondurucu) donatılardan oluşmaktadır,
- L , U, ada, yarım ada ve I tipi mutfaklar kullanılmaktadır, (% 62 L tipi , % 30 U tipi, % 4 ada, % 2 yarım ada, % 2 I tipinden oluşmaktadır),
- Standartlara göre ortalama olarak 7 metre kabul edilen aktivite üçgeninin bazı konutlarda ortalama 11 metreye kadar çıktığı ve mutfak içi faaliyetleri zorlaştırdığı gözlemlenmiştir.
- % 46 oranında yemek yeme eyleminin mutfak hacmi içinde yer aldığı, % 54 oranında ise yemek eyleminin konut içerisinde farklı bir mekânda gerçekleştiği görülmüştür.
- Mutfak- salon ilişkisi bakımından yaşam tarzlarına göre direk veya indirek bağlantılı uygulamalar vardır.
- Mutfak pencereleri konumları itibariyle farklı yönler baksada tüm konutların mutfak pencereleri arka bahçeye açılmaktadır.
- Bazı konutlarda, kullanım ve mutfağın dış mekan ile ilişkisi açısından çok önemli olan arka bahçe çıkışları, mutfağın büyütülmesi ile iptal edilmiş ve arka bahçe ile ilişki tamamen koparılmıştır. Benzer bir örnekte ise büyütülen kısımda donatıları ile birlikte ikinci bir mutfak mekânı yaratıldığı gözlemlenmiştir.

- Mutfak mekânının büyütölüp bahçeye doğru ötelendiğı örneklerin bazılarında orjinal mutfağın bulunduğı bölümün günlük oturma alanına dönüştürüldüğü tespit edilmiştir.
- Büyütölüp açık mutfağı dönüştürölen örneklerde ölü alanların oluşabildiğı de bulgular arasındadır.
- Mutfağın büyütölmesi ile birlikte aynı oranda büyüyen ve lineer olarak uzayan salonların da hem kullanım hem mekânın oranları açısından uygun ve fonksiyonel olmadığı görölmüştür.
- Bazı örneklerde doğal aydınlatma ve havalandırma bakımında da hem yasal olarak hem kullanım açısından ciddi sorunlar tespit edilmiştir.

Araştırma alanı olarak seçölen Göçmenköy devlet sosyal konut alanında yapılan inceleme, yerinde gözlem ve tespit çalışmalarının sonucunda, genellikle konut sahibinin isteğı ve ihtiyaçları doğrultusunda, mutfak mekânlarında yapılan değışiklik ve büyütmeler göz önüne alındığında, bir çok örnekte, eklenen alanların işlev açısından mekâna artı değeri katmadığı, aksine mutfak faaliyetlerini zorlaştıracak yönde olduğı görölmüştür. Rastgele ve isteğıye bağılı yapılan eklemeler dolayısıyla beklenen faydaların yerine mimari açıdan kullanışsız alanların yaratıldığı da bir gerçektir. Kıbrıs adasında yaşam tarzı ve iklimsel koşullar açısından çok önemli olan konutlarda iç mekan-dış mekan ilişkisinin de bazı örneklerde ortadan kalktığı ve alışılmış yaşam şekline uymayan biçimde geliştiğı söylenebilir.

BÖLÜM 5

BULGULAR

5.1 Alan Çalışması

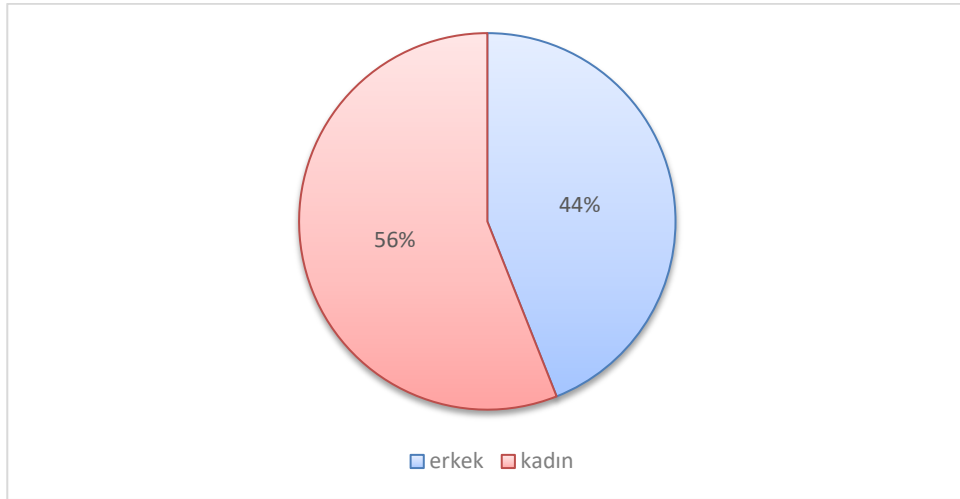
Anket çalışmasında Göçmenköy Sosyal Konutlarında ikamet eden 45 kişi ev sahibi, 5 kişi kiracı olmak üzere toplam 50 kişi ile görüşülmüştür.

5.1.1 Anket çalışmasına katılan kullanıcıların demografik özellikleri

Tablo 5.1: Ankete katılanların cinsiyetlerine ilişkin frekans dağılımı (n=50)

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Erkek	22	44
Kadın	28	56
Toplam	50	100

Yapılan anketlerin sonucunda ankete katılanların şekil 5.1’de görüldüğü üzere %56’sı (28 kişi) kadın olduğu görülürken, %44’ünü (22 kişi) erkek olduğu tespit edilmiştir. Ankete 28 kadın ve 22 erkek katılmıştır.

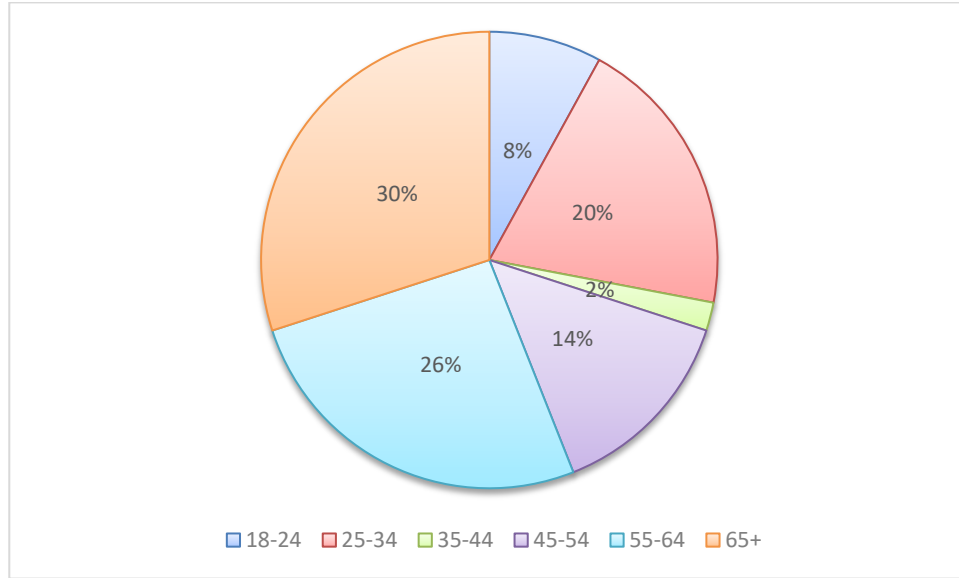

Şekil 5.1: Ev sakinlerinin cinsiyetlerine göre yüzde dağılım grafiği

Tablo 5.2: Ev sakinlerinin yaşlarına ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi

Kaç yaşındasınız?	Frekans	Yüzde
18-24	4	8.0
25-34	10	20.0
35-44	1	2.0
45-54	7	14.0
55-64	13	26.0
65+	15	30.0
Total	50	100.0

Katılımcıların yaş aralıkları incelendiğinde şekil 5.2’de görüldüğü gibi %30’u (15 kişi) 65 ve üzeri yaşta, %26’sı (13 kişi) 55-64 yaş aralığında ve %20’si (10 kişi) 25-34 yaş aralığında oldukları gözlemlenmiştir.

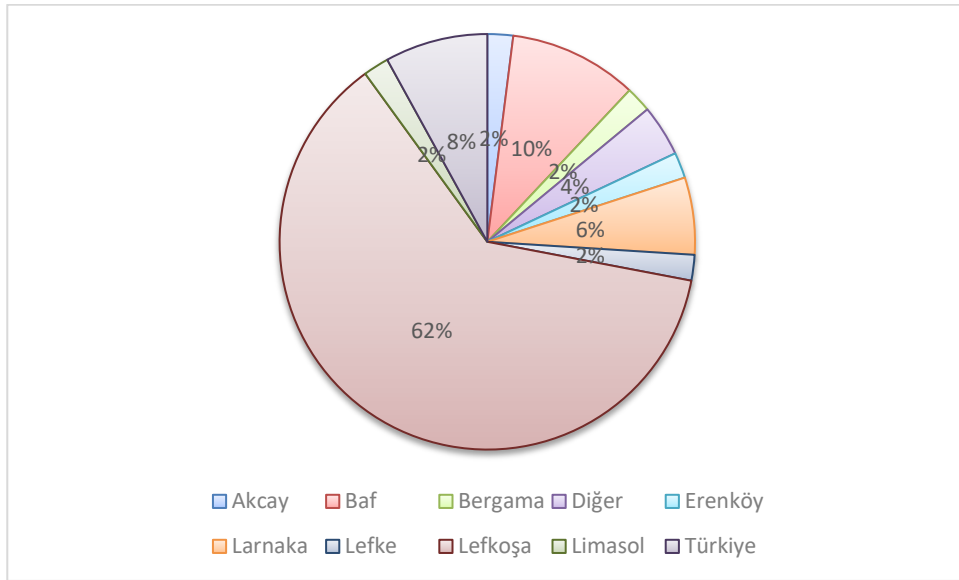

Şekil 5.2: Ev sakinlerinin yaşlarına ilişkin yüzde dağılımı grafiği

Tablo 5.3: Ev sakinlerinin doğum yerlerine ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi

Doğum yeriniz neresidir?	Frekans	yüzde
Akçay	1	2
Baf	5	10
Bergama	1	2
Diğer	2	4
Erenköy	1	2
Larnaka	3	6
Lefke	1	2
Lefkoşa	31	62
Limasol	1	2
Toplam	50	100

Katılımcıların doğum yerleri incelendiğinde büyük bir kısmının şekil 5.3’de görüldüğü gibi (%62 -31 kişi) Lefkoşa doğumlu oldukları, diğer katılımcıların Kıbrıs’ın çeşitli yerleşim yerlerinden (Baf, Limasol, Larnaka, Lefke, Erenköy) veya Türkiye’den veya diğer ülkelerden oldukları görülmektedir.

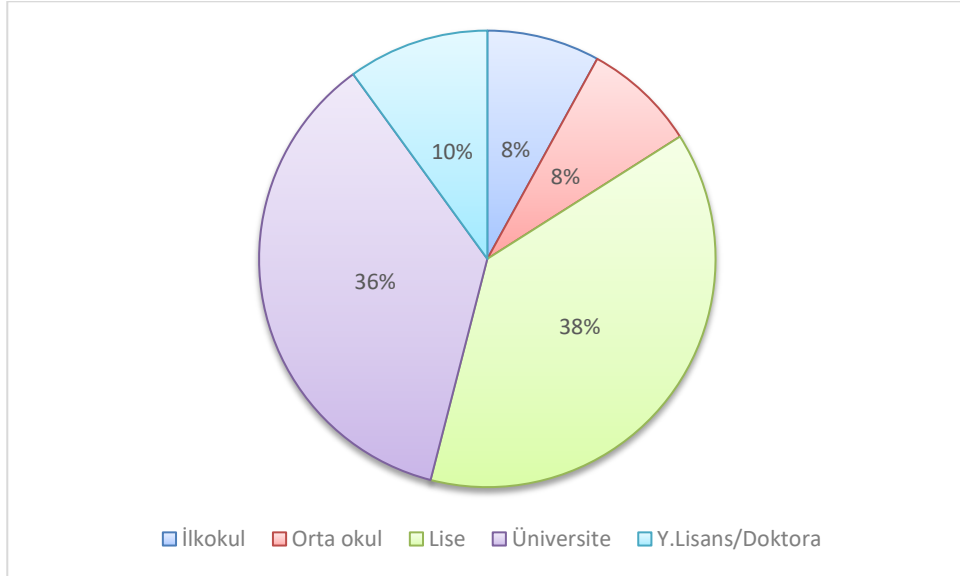

Şekil 5.3: Ev sakinlerinin doğum yerlerine ilişkin yüzde dağılımı grafiği

Tablo 5.4: Ev sakinlerinin mezuniyet durumlarına ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi

Eğitim durumunuz nedir?	Frekans	Yüzde
İlkokul	4	8
Orta okul	4	8
Lise	19	38
Üniversite	18	36
Y.Lisans/Doktora	5	10
Toplam	50	100

Çalışmaya katılanların şekil 5.4’de görüldüğü gibi %38’inin (19 kişi) lise mezunu olduğu, %36’sının (18 kişi) ise üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

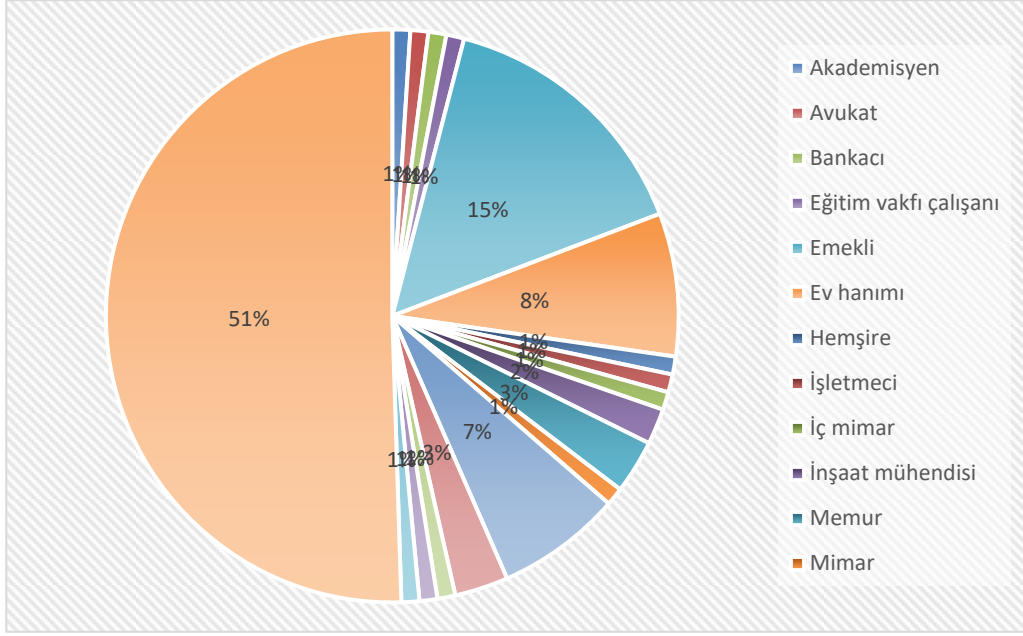

Şekil 5.4: Ev sakinlerinin mezuniyet durumlarına ilişkin yüzde dağılımı grafiği

Tablo 5.5: Ev sakinlerinin mesleklerine ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi

Mesleğiniz nedir?	Frekans	Yüzde
Akademisyen	1	2
Avukat	1	2
Bankacı	1	2
Eğitim vakfı çalışanı	1	
Emekli	15	30
Ev hanımı	8	16
Hemşire	1	2
İşletmeci	1	2
İç mimar	1	2
İnşaat mühendisi	2	4
Memur	3	6
Mimar	1	2
Öğrenci	7	12
Öğretmen	3	6
Polis	1	2
Terzi	1	2
Turizmci	1	2
Toplam	50	100

Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun şekil 5.5’de görüldüğü gibi (%30 – 15 kişi) emekli olduğu, diğer yandan ikinci sırada ev hanımlarının (%18 – 9 kişi) olduğu görülmektedir.

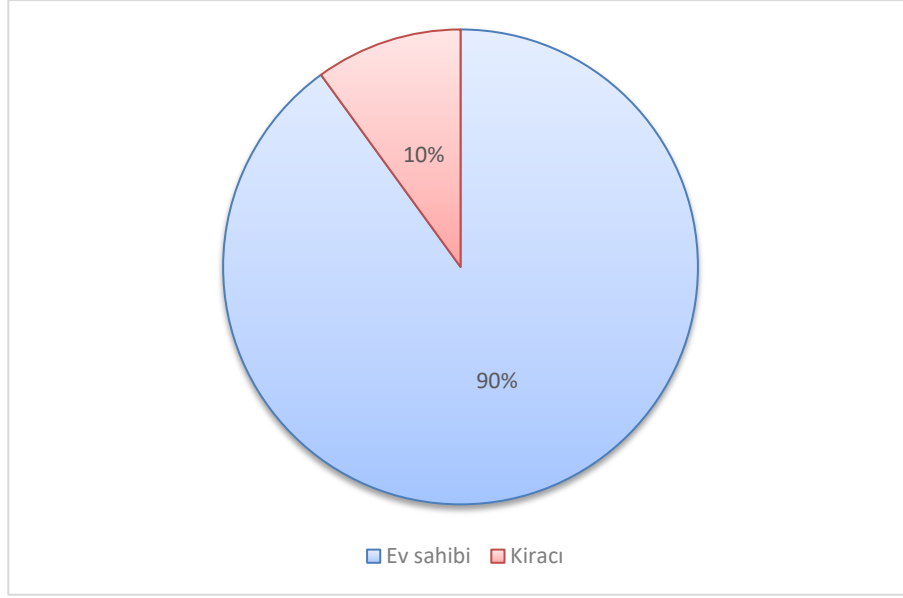
Şekil 5.5: Ev sakinlerinin mesleklerine ilişkin yüzde dağılımı grafiği

5.1.2 Konutun mülkiyet durumu ve kullanıcılara ilişkin bulgular

Tablo 5.6: Ev sakinlerinin mülkiyetlerine ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi

Konuttaki mülkiyet durumunuz nedir?	Frekans	Yüzde
Ev sahibi	45	90
Kiracı	5	10
Toplam	50	100

Çalışmaya katılan kişilerin büyük çoğunluğu şekil 5.6’de görüldüğü gibi (%90 – 45 kişi) oturdukları evin sahibi olduklarını bildirmişlerdir.

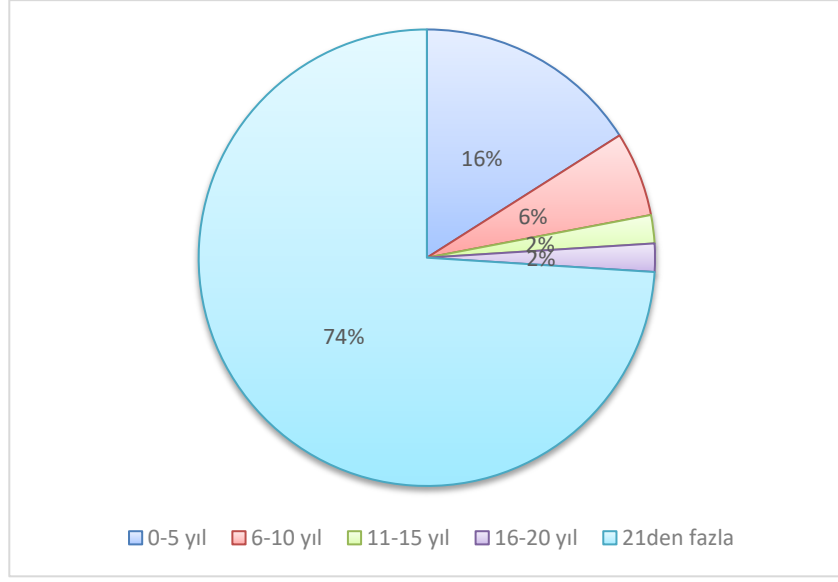

Şekil 5.6: Ev sakinlerinin mülkiyet durumlarına ilişkin yüzde dağılımı grafiği

Tablo 5.7: Ev sakinlerinin evde yaşama sürelerine ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi

Kaç yıldır bu konutta yaşıyorsunuz?	Frekans	Yüzde
0-5 yıl	8	16
6-10 yıl	3	6
11-15 yıl	1	2
16-20 yıl	1	2
21den fazla	37	74
Toplam	50	100

Ayrıca katılımcıların yine büyük bir çoğunluğu şekil 5.7’de görüldüğü gibi (%74 – 37 kişi) 21 yıldan fazla bir süredir bu evde oturduklarını söylemişlerdir.

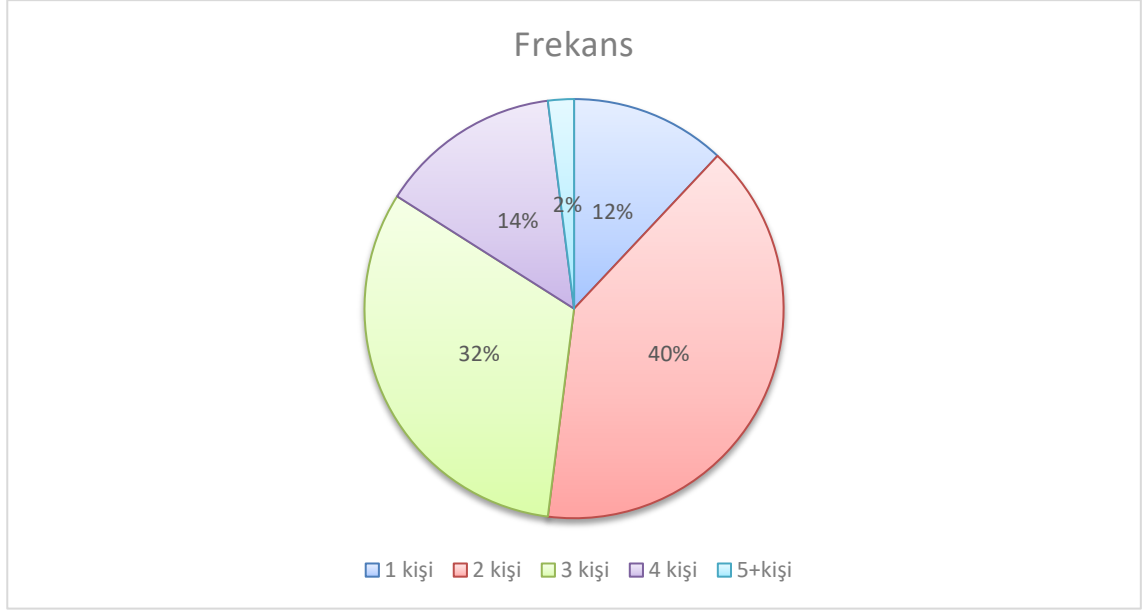

Şekil 5.7: Ev sakinlerinin evde yaşama sürelerine ilişkin yüzde dağılımı grafiği

Tablo 5.8: Ev sakinlerinin evde yaşayan kişi sayısına ilişkin frekans dağılımı ve yüzde analizi

Konutta kaç kişi yaşıyorsunuz?	Frekans	Yüzde
1 kişi	6	12
2 kişi	20	40
3 kişi	16	32
4 kişi	7	14
5+kişi	1	2
Toplam	50	100

Katılımcılardan şekil 5.8’de görüldüğü gibi 20si (%40) evde yaşayan iki kişi olduğunu söylerken, 16sı (%32) üç kişi olduğunu, 7si ise 4 kişi olduğunu söylemiştir.

Şekil 5.8: Ev sakinlerinin evde yaşayan kişi sayısına ilişkin yüzde dağılımı grafiği

Katılımcılara mutfakta değişiklik yapıp yapmadıkları sorulduğunda %76'sı (38 kişi) değişiklik yaptıklarını söylemiştir. Bu değişiklikler arasında mutfak mekânının büyütülmesi ve dolapların değiştirilmesidir. Mutfakta yapılan faaliyetlerle ilgili soruya çocuk bakımından, sohbete, misafir ağırlanmasından, günlük oturmaya, ütü yapılmasından, ödev yapımına farklı faaliyetlerin bu mekânlarda yapıldığı söylenmiştir. Katılımcıların %88'i (44 kişi) mutfakta eşyaların büyük bir çoğunluğunun değiştiğinden bahsetmişlerdir. Mutfaka buzdolabından, gazocağına, mikro dalga fırından, bulaşık makinesine çeşitli beyaz eşyanın alındığından bahsedilmiştir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%72 – 36 kişi) mutfaklarının yeni durumunun yeterli olduğunu düşünmektedirler. Yetersiz bulan kişilerin değindikleri sıkıntılar arasında alanın darlığı, küçüklüğü, mutfak dolaplarının yetersizliği ve yerlerin seramik olması vardır.

5.1.3 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin değerlendirilmesi

Tablo 5.9’da katılımcılara verilen likert ölçeği kullanılarak hazırlanmış anketin sonuçları bulunmaktadır. Sonuçlar incelendiğinde katılımcıların büyük bir çoğunluğunun mekân ile ilgili olumlu görüşleri bulunmaktadır. Genellikle “kesinlikle katılıyorum” veya “katılıyorum” yanıtını seçerek bu görüşlerini ortaya koymuşlardır. Mekân ile ilgili en memnun oldukları konu %90 ile mekânın diğer mekânlarla olan bağlantısı olurken, hemen hemen yakın bir yanıt vererek %88’i mutfağın diğer mekânlarla ilişkili olan konumundan memnun olduklarını belirtmişlerdi. Ayrıca katılımcıların %84’ü mutfağın salonla olan ilişkisinden memnun olduklarını belirtmişlerdir. %80’i ise hem dış bahçe ile olan bağlantısından memnun olduklarını belirtirken hem de doğal havalandırmasından memnun olduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %70’i mutfaklarında yangına karşı güvenlik önlemlerinin olmadığından bahsetmiş. Ayrıca katılımcıların %62’si salonda yemek yemeyi tercih etmediklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 5.9: Kullanıcı görüşlerinin değerlendirilmesi

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
14- Mutfağımın diğer mekânlarla ilişkili olarak konumundan memnunuz.	44 (%88)	2 (%4)	1 (%2)		2 (%4)
15-Mutfağımın diğer mekânlara olan bağlantısından memnunuz.	45 (%90)	3 (%6)			1 (%2)
16-Mutfağımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunuz.	40 (%80)	5 (%10)	1 (%2)		3 (%6)
17- Mutfağımın doğal gün ışığı almasından memnunuz.	36 (%72)	5 (%10)		2 (%4)	6 (%12)
18- Mutfağımın doğal havalandırmasından memnunuz.	40 (%80)	7 (%14)	1 (%2)	1 (%2)	
19- Mutfağımda mevcut olan dolaplar yiyecek ve kullanılan araç gereçleri depolamak için yeterlidir.	31 (%62)	5 (%10)	4 (%8)	1 (%2)	8 (%16)
20- Mutfağımda mevcut olan dolapların derinlik ve yüksekliğinden memnunuz.	33 (%66)	4 (%8)	5 (%10)	1 (%2)	6 (%12)
21-Mutfağımda mevcut olan tezgâhlar kullanım (yükseklik ve alan) açısından yeterlidir.	34 (%68)	4 (%8)	2 (%4)	2 (%4)	7 (%14)
22-Mutfağımda kullanmakta olduğum donatıların yerleşiminden memnunuz (bulaşık makinesi, ocak, migrodalga).	36 (72%)	6 (%12)		2 (%4)	5 (%10)

23-Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum.	33 (%66)	9 (%18)	1 (%2)	6 (%12)
24- Salonda yemek yemeyi tercih ediyorum.	9 (%18)	4 (%8)	2 (%4)	31 (%62)
25- Mutfağımın alanı ihtiyaçlarımı karşılayacak düzeyde yeterlidir.	33 (%66)	3 (%6)	4 (%8)	9 (%18)
26-Mutfağımın salonla olan ilişkisinden memnunum.	42 (%84)	4 (%8)		3 (%6)
27- Mutfağımın duvar renginden memnunum.	38 (%76)	2 (%4)	2 (%4)	7 (%14)
28- Mutfağımın yer döşemesinin renk ve kalitesinden memnunum.	37 (%74)	3 (%6)	1 (%2)	8 (%16)
29-Mutfak dolapları ve tezgâhlarının renginden memnunum.	39 (%78)	4 (%8)	1 (%2)	1 (%2)
30- Mutfak dolapları ve tezgâhlarının malzeme kalitesinden memnunum.	34 (%68)	8 (%16)	1 (%2)	1 (%2)
31-Mutfağımda yangına karşı güvenlik önlemleri (duman sensörleri, yangın söndürme aleti) mevcuttur.	12 (%24)	1 (%2)	1 (%2)	35 (%70)
32-Mutfağımda vakit geçirmekten ve kullanımından memnunum.	35 (%68)	5 (%10)	1 (%2)	8 (%16)

5.1.4 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin cinsiyete göre değerlendirilmesi

Tablo 5.10’da anket çalışmasına katılan kullanıcıların cinsiyetlerine göre Göçmenköy Sosyal konutları hakkındaki görüşlerinin karşılaştırılması için ki kare analizi ile yapılan sonuçlar verilmiştir.

Tablo 5.10’da anket çalışmasına katılanların cinsiyetine göre anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Kadınların büyük bir çoğunluğu ‘Mutfak dolapları ve tezgahlarının renginden memnunum.’ ifadesine ‘kesinlikle katılıyorum’ cevabını verirken. Aynı şekilde erkek katılımcıların da aynı ifadeye ‘kesinlikle katılıyorum yanıtını’ vermişlerdir.

Tablo 5.10: Kullanıcı görüşlerinin cinsiyetlerine göre değerlendirilmesi

		Kadın		Erkek		X ²	p
		n	%	N	%		
14- Mutfağımın diğer mekânlarla ilişkili olarak konumundan memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	2	4.1	0	0	2,413	0.491
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	1	2.0	0	0		
	Katılıyorum	1	2.0	1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	24	49.0	20	40.8		
15-Mutfağımın diğer mekânlara olan bağlantısından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0			0.907	0.635
	Katılmıyorum						
	Kararsızım						
	Katılıyorum	2	4.1	1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	25	51.0	20	40.8		
16-Mutfağımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	2	4.1	2.178	0.536
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	1	2.0				
	Katılıyorum	2	4.1	3	6.1		
	Kesinlikle katılıyorum	24	49.0	16	32.7		
17-Mutfağımın doğal gün ışığı almasından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	3	6.1	3	6.1	1.679	0.642
	Katılmıyorum	2	7.1				
	Kararsızım						
	Katılıyorum	3	6.1	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	20	40.8	16	32.7		
18-Mutfağımın doğal havalanmasından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum					2.435	0.487
	Katılmıyorum	1	2.0				
	Kararsızım	1	2.0				
	Katılıyorum	5	10.2	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	21	42.9	19	38.8		
19- Mutfağımda mevcut olan dolaplar yiyecek ve kullanılan araç gereçleri depolamak için yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	7	14.3	1	2.0	4.831	0.305
	Katılmıyorum			1	2.0		
	Kararsızım	2	4.1	2	4.1		
	Katılıyorum	3	6.1	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	16	32.7	15	30.6		
20- Mutfağımda mevcut olan dolapların derinlik ve yüksekliğinden memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	5	10.2	1	2.0	4.226	0.376
	Katılmıyorum			1	2.0		
	Kararsızım	2	4.1	3	6.1		
	Katılıyorum	3	6.1	1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	18	36.7	15	30.6		
21-Mutfağımda mevcut olan tezgâhlar kullanım (yükseklik ve alan) açısından yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	6	12.2	1	2.0	2.745	0.601
	Katılmıyorum	1	2.0	1	2.0		
	Kararsızım	1	2.0	1	2.0		
	Katılıyorum	2	4.1	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	18	36.7	16	32.7		
22-Mutfağımda kullanmakta olduğum donatıların yerleşiminden memnunuz (bulaşık makinesi, ocak, migrodalga).	Kesinlikle katılmıyorum	4	8.2	1	2.0	0.270	0.736
	Katılmıyorum	1	2.0	1	2.0		
	Kararsızım						
	Katılıyorum	3	6.1	3	6.1		
	Kesinlikle katılıyorum	20	40.8	16	32.7		

23-Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	4.1	4	8.2	4.537	0.29
	Katılmıyorum			1	2.0		
	Kararsızım						
	Katılıyorum	4	8.2	5	10.2		
	Kesinlikle katılıyorum	22	44.9	11	22.4		
24- Salonda yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	19	38.8	12	24.5	3.996	0.407
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	2	4.1				
	Katılıyorum	2	4.1	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	3	6.1	6	12.2		
25- Mutfağımın alanı ihtiyaçlarımı karşılayacak düzeyde yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	7	14.3	2	4.1	2.434	0.487
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	2	4.1	2	4.1		
	Katılıyorum	1	2.0	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	18	36.7	15	30.6		
26-Mutfağımın salonla olan ilişkisinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	4.1	1	2.0	0.194	0.907
	Katılmıyorum						
	Kararsızım						
	Katılıyorum	2	4.1	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	24	49.0	18	36.7		
27- Mutfağımın duvar renginden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	4	8.2	3	6.1	4.175	0.243
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	2	4.1				
	Katılıyorum			2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	22	44.9	16	32.7		
28- Mutfağımın yer döşemesinin renk ve kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	3	6.1	5	10.2	5.047	0.282
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	1	2.0				
	Katılıyorum	3	6.1				
	Kesinlikle katılıyorum	21	42.8	16	32.7		
29-Mutfak dolapları ve tezgahlarının renginden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	4.1	2	4.1	2.277	0.685
	Katılmıyorum	1	2.0				
	Kararsızım	1	2.0				
	Katılıyorum	3	6.1	1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	28	57.1	21	42.9		
30- Mutfak dolapları ve tezgahlarının malzeme kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	4	8.2	1	2.0	3.849	0.427
	Katılmıyorum	1	2.0	1	2.0		
	Kararsızım	1	2.0				
	Katılıyorum	3	6.1	5	10.2		
	Kesinlikle katılıyorum	19	38.8	15	30.6		
31-Mutfağımda yangına karşı güvenlik önlemleri (duman sensörleri, yangın söndürme aleti) mevcuttur.	Kesinlikle katılmıyorum	21	42.9	14	28.6	2.450	0.484
	Katılmıyorum	1	2.0				
	Kararsızım						
	Katılıyorum			1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	6	12.2	6	12.2		
32-Mutfağımda vakit geçirmekten kullanımdan memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	5	10.2	3	6.1	1.444	0.695
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	1	2.0				
	Katılıyorum	2	4.1	3	6.1		
	Kesinlikle katılıyorum	20	40.8	15	30.6		

5.1.5 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin katılımcıların yaşlarına göre değerlendirilmesi

Tablo 5.11’de anket çalışmasına katılan kullanıcıların yaşlarına göre Göçmenköy Sosyal konutları hakkındaki görüşlerinin karşılaştırılması için ki kare analizi ile yapılan sonuçlar verilmiştir.

Tablo 5.11 incelendiğinde ve anket çalışmasına katılanların cinsiyetine göre anlamlı bir fark olup olmadığına bakıldığında cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Çalışmaya katılan bütün yaş gruplarında ‘mutfanın diğer mekanlara olan bağlantısından memnunum’ ifadesine ve ‘mutfagımın diğer mekanlarla ilişkili olarak konumundan memnunum’ ifadesine ‘kesinlikle katılıyorum’ yanıtı yüksek çıkmıştır.

Tablo 5.11: Kullanıcıların görüşlerinin yaşlarına göre değerlendirilmesi

		18-24		25-34		35-44		45-54		55-64		65+		X ²	p
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
14- Mutfağımın diğer mekânlarla ilişkili olarak konumundan memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum											2	4.1	9.968	0.822
	Katılmıyorum														
	Kararsızım									1	2.0				
	Katılıyorum			1	2.0							1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	4	8.2	8	16.3	1	2.0	7	14.3	12	24.5	12	24.5		
15-Mutfağımın diğer mekânlara olan bağlantısından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum											1	2.0	5.586	0.827
	Katılmıyorum														
	Kararsızım														
	Katılıyorum			1	2.0							2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	4	8.2	8	16.3	1	2.0	7	14.3	13	26.5	15	30.6		
16-Mutfağımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum			1	2.0			1	2.0			1	2.0	8.308	0.911
	Katılmıyorum														
	Kararsızım											1	2.0		
	Katılıyorum			1	2.0					3	6.1	1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	4	8.2	7	14.3	1	2.0	6	12.2	10	20.4	12	24.5		
17-Mutfağımın doğal gün ışığı almasından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum			1	2.0					2	4.1	3	6.1	8.277	0.912
	Katılmıyorum									1	2.0	1	2.0		
	Kararsızım														
	Katılıyorum			2	4.1							2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	4	8.2	6	12.2	1	2.0	6	12.2	10	20.4	9	18.4		
18-Mutfağımın doğal havalanmasından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum									1	2.0			14.135	0.515
	Katılmıyorum														
	Kararsızım			1	2.0										
	Katılıyorum			1	2.0					1	2.0	5	10.2		
	Kesinlikle katılıyorum	4	8.2	7	14.3	1	2.0	7	14.3	11	22.4	10	20.4		
19- Mutfağımda mevcut olan dolaplar yiyecek ve kullanılan araç gereçleri depolamak için yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	2	4.1			2	4.1			3	6.5	11.512	0.932
	Katılmıyorum									1	2.0				
	Kararsızım			2	4.1					1	2.0	1	2.0		
	Katılıyorum			1	2.0					1	2.0	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	3	6.1	4	8.2	1	2.0	4	8.2	10	20.4	9	18.4		

20- Mutfagımda mevcut olan dolapların derinlik ve yüksekliğinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	1	2.0	1	2.0					3	6.1	13.843	0.838
	Katılmıyorum									1	2.0				
	Kararsızım			2	4.1	2	4.1					1	2.0		
	Katılıyorum			1	2.0		1	2.0		1	2.0	1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	3	6.1	5	10.2	1	2.0	3	6.1	11	22.4	10	20.4		
21-Mutfagımda mevcut olan tezgâhlar kullanım (yükseklik ve alan) açısından yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	2	4.1			2	4.1			2	4.1	15.751	0.732
	Katılmıyorum									2	4.1				
	Kararsızım			1	2.0										
	Katılıyorum			1	2.0					1	2.0	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	3	6.5	5	10.2	1	2.0	4	8.2	10	20.4	11	22.4		
22-Mutfagımda kullanmakta olduğum donatıların yerleşiminden memnumum (bulaşık makinesi, ocak, mikrodalga).	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	1	2.0							2	4.1	11.344	0.728
	Katılmıyorum									2	4.1				
	Kararsızım														
	Katılıyorum			1	2.0					3	6.1	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	3	6.1	7	14.3	1	2.0	6	12.2	8	16.3	11	22.4		
23-Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	2	4.1			1	2.0	1	2.0	1	2.0	19.243	0.203
	Katılmıyorum			1	2.0										
	Kararsızım														
	Katılıyorum			1	2.0	1	2.0			1	2.0	6	12.2		
	Kesinlikle katılıyorum	3	6.1	5	10.2			6	12.2	11	22.4	8	16.3		
24- Salonda yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	4.1	4	8.2			5	10.2	9	18.4	11	22.4	24.181	0.235
	Katılmıyorum			1	2.0					1	2.0	1	2.0		
	Kararsızım			1	2.0			1	2.0						
	Katılıyorum					1	2.0			1	2.0	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	2	4.1	3	6.1			1	2.0	2	4.1	1	2.0		
25- Mutfagımın alanı ihtiyaçlarımı karşılayacak düzeyde yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	1	2.0			2	4.1	2	4.1	3	6.1	15.768	0.398
	Katılmıyorum														
	Kararsızım			3	6.1			1	2.0						
	Katılıyorum			1	2.0							2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	4	8.2	9	18.4	1	2.0	7	14.3	11	22.4	10	20.4		

26-Mutfagımın salonla olan ilişkisinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	1	2.0				1	2.0				9.299	0.504
	Katılmıyorum														
	Kararsızım														
	Katılıyorum			1	2.0						3	6.1			
27- Mutfagımın duvar renginden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	3	6.1	7	14.3	1	2.0			12	24.5	12	24.5		
	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	3	6.1			1	2.0	1	2.0	1	2.0		
	Katılmıyorum														
	Kararsızım			1	2.0					1	2.0			8.731	0.891
28- Mutfagımın yer döşemesinin renk ve kalitesinden memnunum.	Katılıyorum									1	2.0	1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	3	6.1	5	10.2	1	2.0	6	12.2	10	20.4	13	26.5		
	Kesinlikle katılmıyorum			4	8.2					2	4.1	2	4.1		
	Katılmıyorum														
29-Mutfak dolapları ve tezgâhlarının renginden memnunum.	Kararsızım									1	2.0			22.666	0.305
	Katılıyorum											1	2.0		
	Kesinlikle katılıyorum	4	8.2	5	10.2	1	2.0	5	10.2	10	20.4	12	24.5		
	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0	1	2.0					1	2.0	1	2.0		
30- Mutfak dolapları ve tezgâhlarının malzeme kalitesinden memnunum.	Katılmıyorum							1	2.0						
	Kararsızım			1	2.0									14.753	0.790
	Katılıyorum							1	2.0	1	2.0	2	4.1		
	Kesinlikle katılıyorum	3	6.1	7	14.3	1	2.0	5	10.2	11	22.4	12	24.5		
31-Mutfagımda yangına karşı güvenlik önlemleri (duman sensörleri, yangın söndürme aleti) mevcuttur.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.0					1	2.0	2	4.1	1	2.0		
	Katılmıyorum									1	2.0				
	Kararsızım														
	Katılıyorum											1	2.0		
32-Mutfak dolapları ve tezgâhlarının malzeme kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	1	2.0	1	2.0			2	4.1	4	8.2	4	8.2		
	Kesinlikle katılmıyorum														
	Kararsızım														
	Katılıyorum														

32-Mutfağımda vakit geçirmekten ve kullanımından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	4.1	1	2.0			1	2.0	3	6.1	1	2.0	13.491	0.564
	Katılmıyorum														
	Kararsızım							1	2.0						
	Katılıyorum			1	2.0					1	2.0	3	6.1		
	Kesinlikle katılıyorum	2	4.1	7	14.3	1	2.0	5	10.2	9	18.4	11	22.4		

$p<0,005$

5.1.6 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin katılımcıların eğitim durumlarına göre değerlendirilmesi

Tablo 5.12’de anket çalışmasına katılan kullanıcıların eğitim durumlarına göre Göçmenköy Sosyal konutları hakkındaki görüşlerinin karşılaştırılması için ki kare analizi ile yapılan sonuçlar verilmiştir.

Tablo 5.12 incelendiğinde ve anket çalışmasına katılanların eğitim durumların göre anlamlı bir fark olup olmadığına bakıldığında cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Çalışmaya katılan ilkokul mezunları ‘mutfagımın duvar renginden memnunum’ ifadesine en yüksek (%100) oranda ‘kesinlikle katılıyorum’ ifadesini kullanmışlardır. Ortaokul mezunlarının %100’ü ‘Mutfagımın salonla olan ilişkisinden memnunum’, ‘Mutfak dolapları ve tezgahlarının renginden memnunum’ ve ‘Mutfak dolapları ve tezgahlarının malzeme kalitesinden memnunum’ ifadelerine ‘kesinlikle katılıyorum’ ifadesi kullanmıştır. Diğer yandan Lise mezunlarının %94.7’si hem ‘Mutfagımın diğer mekanlarla ilişkili olarak konumundan memnunum’ ifadesine hem de ‘Mutfagımın diğer mekanlara olan bağlantısından memnunum’ ifadesine ‘kesinlikle katılıyorum’ ifadesini kullanmışlardır. Üniversite mezunu katılımcıların %94.1’i ‘Mutfagımın diğer mekanlara olan bağlantısından memnunum’ ifadesine ‘kesinlikle katılıyorum’ ifadesin kullanmışlardır. Lisansüstü veya doktora sahibi katılımcıların %100’ü ankette bulunan dört ifade için (‘Mutfagımın diğer mekanlarla ilişkili olarak konumundan memnunum’, ‘Mutfagımın diğer mekanlara olan bağlantısından memnunum’, ‘Mutfagımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunum’, ‘Mutfagımda mevcut olan dolapların derinlik ve yüksekliğinden memnunum’) ‘kesinlikle katılıyorum’ seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 5.12: Kullanıcı Görüşlerinin Eğitim Durumlarına Göre Değerlendirilmesi

		İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Lisansüstü /Doktora		X ²	p
		n	%	n	%	N	%	n	%	n	%		
14- Mutfağımın diğer mekânlarla ilişkili olarak konumundan memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	1	25.0	1	25.0							13.172	0.357
	Katılmıyorum												
	Kararsızım							1	5.9				
	Katılıyorum					1	5.3	1	5.9				
	Kesinlikle katılıyorum	3	75.0	3	75.0	18	94.7	15	88.2	5	100		
15-Mutfağımın diğer mekânlara olan bağlantısından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum			1	25.0							14.464	.070
	Katılmıyorum												
	Kararsızım												
	Katılıyorum	1	25.0			1	5.3	1	5.9				
	Kesinlikle katılıyorum	3	75.0	3	75.0	18	94.7	16	94.1	5	100		
16-Mutfağımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum			1	25.0			2	11.8				
	Katılmıyorum												
	Kararsızım	1	25.0										
	Katılıyorum					3	15.8	2	11.8				
	Kesinlikle katılıyorum	3	75.0	3	75.0	16	84.2	13	76.5	5	100		
17-Mutfağımın doğal gün ışığı almasından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	1	25.0	1	25.0	3	15.8	1	5.9			10.152	0.603
	Katılmıyorum					1	5.3	1	5.9				
	Kararsızım												
	Katılıyorum	1	25.0			1	5.3	1	5.9	2	40.0		
	Kesinlikle katılıyorum	2	50.0	3	75.0	14	73.7	14	82.4	3	60.0		
18-Mutfağımın doğal havalanmasından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum											9.284	0.678
	Katılmıyorum					1	5.3						
	Kararsızım							1	5.9				
	Katılıyorum	2	50.0	1	25.0	1	5.3	2	11.8	1	20.0		
	Kesinlikle katılıyorum	2	50.0	3	75.0	17	89.5	14	82.4	4	80.0		
19- Mutfağımda mevcut olan dolaplar yiyecek ve kullanılan araç gereçleri depolamak için yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	2	50.0			3	15.8	3	17.6			13.084	0.667
	Katılmıyorum					1	5.3						
	Kararsızım			1	25.0			2	11.8	1	20.0		
	Katılıyorum			1	25.0	1	5.3	2	11.8	1	20.0		

20- Mutfagımda mevcut olan dolapların derinlik ve yüksekliğinden memnunuz.	Kesinlikle katılıyorum	2	50.0	2	50.0	14	73.7	10	58.8	3	60.0	16.124	0.444
	Kesinlikle katılmıyorum	2	50.0			2	10.5	2	11.8				
	Katılmıyorum					1	5.3						
	Kararsızım	1	25.0	1	25.0			3	60.0				
	Katılıyorum					2	10.5	2	11.8				
21-Mutfagımda mevcut olan tezgâhlar kullanım (yükseklik ve alan) açısından yeterlidir.	Kesinlikle katılıyorum	1	25.0	3	75.0	14	73.7	10	58.8	5	100	19.838	0.228
	Kesinlikle katılmıyorum	2	50.0			2	10.5						
	Katılmıyorum					2	10.5						
	Kararsızım	1	25.0					1	5.9				
	Katılıyorum			1	25.0			2	11.8	1	20.0		
22-Mutfagımda kullanmakta olduğum donatıların yerleşiminden memnunuz (bulaşık makinesi, ocak, migrodalga).	Kesinlikle katılıyorum	1	25.0	3	75.0	15	78.9	11	64.7	4	80.0	13.635	0.325
	Kesinlikle katılmıyorum	2	50.0			1	5.3	2	11.8				
	Katılmıyorum					2	10.5						
	Kararsızım												
	Katılıyorum			1	25.0	1	5.3	3	17.6	1	20.0		
23-Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılıyorum	2	50.0	3	75.0	15	78.9	12	70.6	4	80.0	4.168	0.980
	Kesinlikle katılmıyorum					3	15.8	2	11.8	1	20.0		
	Katılmıyorum							1	5.9				
	Kararsızım												
	Katılıyorum	1	25.0	1	25.0	4	21.1	2	11.8	1	20.0		
24- Salonda yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılıyorum	3	75.0	3	75.0	12	63.2	12	70.6	3	60.0	10.573	0.835
	Kesinlikle katılmıyorum	4	100	3	75.0	11	57.9	10	58.8	3	60.0		
	Katılmıyorum					1	5.3	2	11.8				
	Kararsızım							1	5.9	2	20.0		
	Katılıyorum					3	15.8	1	5.9				
25- Mutfagımın alanı ihtiyaçlarımı karşılayacak düzeyde yeterlidir.	Kesinlikle katılıyorum			1	25	4	21.1	3	17.6	1	20.0	14.362	0.278
	Kesinlikle katılmıyorum	2	50.0			5	26.3	2	11.8				
	Katılmıyorum												
	Kararsızım	1	25.0					3	17.6				
	Katılıyorum					1	5.3	1	5.9	1	20.0		
26-Mutfagımın salonla olan ilişkisinden memnunuz.	Kesinlikle katılıyorum	1	25.0	4	100	13	68.4	00	64.7	4	80.0	5.543	0.698
	Kesinlikle katılmıyorum					1	5.3	1	5.9	1	20.0		
	Katılmıyorum												
	Kararsızım												
	Katılıyorum	1	25.0			1	5.3	1	5.9	1	20.0		

27- Mutfağımın duvar renginden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	3	75.0	4	100	17	89.9	18	88.2	3	60.0	12.019	0.444
	Kesinlikle katılmıyorum			1	25.0	2	10.5	4	23.5				
	Katılmıyorum												
	Kararsızım							1	5.9	1	20.0		
	Katılıyorum					1	5.3			1	20.0		
28- Mutfağımın yer döşemesinin renk ve kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	4	100	3	75.0	16	84.2	12	70.6	3	60.0	16.321	0.305
	Kesinlikle katılmıyorum	1	25.0	1	25.0	1	5.3	4	23.5	1	20.0		
	Katılmıyorum												
	Kararsızım							1	5.9				
	Katılıyorum	1	25.0			2	10.5						
29-Mutfak dolapları ve tezgahlarının renginden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	2	50.0	3	75.0	16	84.2	12	70.6	4	80.0	25.347	0.064
	Kesinlikle katılmıyorum	1	25.0			1	5.3	2	11.8				
	Katılmıyorum	1	25.0										
	Kararsızım									1	20.0		
	Katılıyorum					2	10.5	1	5.9	1	20.0		
30- Mutfak dolapları ve tezgahlarının malzeme kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	2	50.0	4	100	16	84.2	14	82.4	3	60.0	19.591	0.239
	Kesinlikle katılmıyorum	1	25.0			3	15.8	1	5.9				
	Katılmıyorum					1	5.3						
	Kararsızım	1	25.0										
	Katılıyorum					3	15.8	3	17.6	2	40.0		
31-Mutfağımın yangına karşı güvenlik önlemleri (duman sensörleri, yangın söndürme aleti) mevcuttur.	Kesinlikle katılıyorum	2	50.0	4	100	12	63.2	13	76.5	3	60.0	14.010	0.300
	Kesinlikle katılmıyorum	4	100	3	75.0	12	63.2	13	76.5	3	60.0		
	Katılmıyorum							1	5.9				
	Kararsızım												
	Katılıyorum									1	20.0		
32-Mutfağımın vakit geçirmekten ve kullanımından memnunum.	Kesinlikle katılıyorum			1	25.0	7	36.8	3	17.6	1	20.0	18.354	0.105
	Kesinlikle katılmıyorum	1	25.0			4	21.1	3	17.6				
	Katılmıyorum												
	Kararsızım	1	25.0										
	Katılıyorum			1	25.0			3	17.6	1	20.0		
	Kesinlikle katılıyorum	2	50.0	3	75.0	15	78.9	11	64.7	4	80.0		

5.1.7 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin katılımcıların mülkiyet durumlarına göre değerlendirilmesi

Tablo 5.13'te anket çalışmasına katılan kullanıcıların mülkiyet durumlarına göre Göçmenköy Sosyal konutları hakkındaki görüşlerinin karşılaştırılması için ki kare analizi ile yapılan sonuçlar verilmiştir.

Tablo 5.13 incelendiğinde ve anket çalışmasına katılanların mülkiyet durumların göre anlamlı bir fark olup olmadığına bakıldığında cevaplar arasında istatistiki olarak iki ifadeye anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Katılımcıların mülkiyet durumlarına göre 'Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum' ifadesine katılma durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p < 0.005$). Ev sahibi katılımcıların bu ifadeye katılma oranı kiracı katılımcılardan daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca 'Mutfağımın alanı ihtiyaçlarımı karşılayacak düzeyde yeterlidir' ifadesine katılma durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p < 0.005$). Ev sahibi katılımcıların bu ifadeye katılma oranı kiracı katılımcılardan daha yüksek çıkmıştır.

Tablo 5.13: Kullanıcı Görüşlerinin Mülkiyet Durumlarına Göre Değerlendirilmesi

		Ev Sahibi		Kiracı		X ²	p
		n	%	N	%		
14- Mutfağımın diğer mekânlarla ilişkili olarak konumundan memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	2	4.4			0.495	0.920
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	1	2.2				
	Katılıyorum	2	4.4				
	Kesinlikle katılıyorum	40	88.9	4	100		
15-Mutfağımın diğer mekânlara olan bağlantısından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	1	2.2			0.387	0.824
	Katılmıyorum						
	Kararsızım						
	Katılıyorum	3	6.7				
	Kesinlikle katılıyorum	41	91.1	4	100		
16-Mutfağımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	2	4.4	1	25.0	3.092	0.378
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	1	2.2				
	Katılıyorum	5	11.1				
	Kesinlikle katılıyorum	37	82.2	3	75.0		
17-Mutfağımın doğal gün ışığı almasından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	5	11.1	1	25.0	1.202	0.752
	Katılmıyorum	2	4.4				
	Kararsızım						
	Katılıyorum	5	11.1				
	Kesinlikle katılıyorum	33	73.3	4	100		

18-Mutfağımın doğal havalandırmasından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum					0.980	0.806
	Katılmıyorum	1	2.2				
	Kararsızım	1	2.2				
	Katılıyorum	7	15.6				
19- Mutfağımda mevcut olan dolaplar yiyecek ve kullanılan araç gereçleri depolamak için yeterlidir.	Kesinlikle katılıyorum	36	80.0	4	100	2.852	0.583
	Katılmıyorum	8	17.8				
	Kararsızım	3	6.7	1	25.0		
	Katılıyorum	5	11.1				
20- Mutfağımda mevcut olan dolapların derinlik ve yüksekliğinden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	28	62.2	3	75.0	1.950	0.745
	Katılmıyorum	6	13.3				
	Kararsızım	4	8.9	1	25.0		
	Katılıyorum	4	8.9				
21-Mutfağımda mevcut olan tezgâhlar kullanım (yükseklik ve alan) açısından yeterlidir.	Kesinlikle katılıyorum	30	66.7	3	75.0	5.845	0.211
	Katılmıyorum	7	15.6				
	Kararsızım	2	4.4				
	Katılıyorum	1	2.2	1	25.0		
22-Mutfağımda kullanmakta olduğum donatıların yerleşiminden memnunum (bulaşık makinesi, ocak, mikrodalga).	Kesinlikle katılıyorum	4	8.9			1.573	0.666
	Katılmıyorum	31	68.9	3	75.0		
	Kararsızım	5	11.1				
	Katılıyorum	2	4.4				
23-Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılıyorum	6	13.3			12.823	.005
	Katılmıyorum	32	71.1	4	100		
	Kararsızım	5	11.1	1	25.0		
	Katılıyorum	1	2.2				
24- Salonunda yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılıyorum	1	2.2			6.449	1.168
	Katılmıyorum	31	68.9	2	50.0		
	Kararsızım	2	4.4	1	25.0		
	Katılıyorum	2	4.4				
25- Mutfağımın alanı ihtiyaçlarımı karşılayacak düzeyde yeterlidir.	Kesinlikle katılıyorum	7	15.6	2	50.0	10.600	.014
	Katılmıyorum	9	20.0				
	Kararsızım	3	6.7				
	Katılıyorum	2	4.4	2	50.0		
26-Mutfağımın salonla olan ilişkisinden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	31	68.9	2	50.0	0.726	0.696
	Katılmıyorum	3	6.7				
	Kararsızım	4	8.9				
	Katılıyorum	38	84.4	4	100		
27- Mutfağımın duvar renginden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	6	13.3	1	25.0	0.709	0.871
	Katılmıyorum	2	4.4				
	Kararsızım	2	4.4				
	Katılıyorum	35	77.8	3	75.0		
28- Mutfağımın yer döşemesinin renk ve kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	7	15.6	1	25.0	0.647	0.958
	Katılmıyorum	1	2.2				
	Kararsızım	3	6.7				
	Katılıyorum	3	6.7				

29-Mutfak dolapları ve tezgâhlarının renginden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	33	73.3	3	75.0	1.117	0.892
	Kesinlikle katılmıyorum	4	8.9				
	Katılmıyorum	1	2.2				
	Kararsızım	1	2.2				
	Katılıyorum	4	8.9				
	Kesinlikle katılıyorum	35	77.8	4	100		
30- Mutfak dolapları ve tezgâhlarının malzeme kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	5	11.1			0.843	0.933
	Katılmıyorum	1	2.2				
	Kararsızım	1	2.2				
	Katılıyorum	7	15.6	1	25.0		
	Kesinlikle katılıyorum	31	68.9	3	75.0		
31-Mutfağında yangına karşı güvenlik önlemleri (duman sensörleri, yangın söndürme aleti) mevcuttur.	Kesinlikle katılmıyorum	31	68.9	4	100	1.742	0.628
	Katılmıyorum	1	2.2				
	Kararsızım						
	Katılıyorum	1	2.2				
	Kesinlikle katılıyorum	12	26.7				
32-Mutfağında vakit geçirmekten ve kullanımından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	7	15.6	1	25.0	0.742	0.863
	Katılmıyorum						
	Kararsızım	1	2.2				
	Katılıyorum	5	11.1				
	Kesinlikle katılıyorum	32	71.1	3	75.0		

5.1.8 Mutfakın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin katılımcıların evde yaşama sürelerine göre değerlendirilmesi

Tablo 5.14’te anket çalışmasına katılan kullanıcıların evde yaşama sürelerine göre Göcmenköy Sosyal konutları hakkındaki görüşlerinin karşılaştırılması için ki kare analizi ile yapılan sonuçlar verilmiştir.

Tablo 5.14 incelendiğinde ve anket çalışmasına katılanların evde yaşama sürelerine göre anlamlı bir fark olup olmadığına bakıldığında cevaplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. 0-5 yıl arası yaşayanlar beş ifade (‘Mutfağımın diğer mekanlarla ilişkili olarak konumundan memnunum’, ‘Mutfağımın diğer mekanlarla olan bağlantısından memnunum’, ‘Mutfağımın doğal havalanmasından memnunum’, ‘Mutfağımın salonla olan ilişkisinden memnunum’, ‘Mutfak dolapları ve tezgahlarının renginden memnunum’) ile ilgili ‘kesinlikle katılıyorum’ ifadesi kullanmışlardır. 6-10 yıl arası yaşayanlar ise 10 ifade için (‘Mutfağımın diğer mekanlarla ilişkili olarak konumundan memnunum’, ‘Mutfağımın diğer mekanlarla olan bağlantısından memnunum’, ‘Mutfağımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunum’, ‘Mutfağımın doğal gün ışığı almasından memnunum’, ‘Mutfağımın doğal havalanmasından

memnunum', 'Mutfağında mevcut olan dolaplar yiyecek ve kullanılan araç gereçleri depolamak için yeterlidir', 'Mutfağında kullanmakta olduğum donatıların yerleşiminden memnunum (bulaşık makinesi, ocak, mikrodalga', 'Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum', 'Mutfağımın salonla olan ilişkisinden memnunum', 'Mutfak duvar renginden renginden memnunum') ile ilgili 'kesinlikle katılıyorum' ifadesi kullanmışlardır. 11 – 15 yıl ve 16 – 20 yıl yaşayanlar hemen hemen bütün ifadeler için kesinlikle katılıyorum seçeneğini kullanmışlardır. Son olarak 21 yıldan fazla yaşayanlar en yüksek olarak (%89.2) 'Mutfak alanının diğer meknlara olan bağlantısından memnunum' ifadesine 'kesinlikle katılıyorum' seçeneğini kullanmışlardır.

Tablo 5.14: Kullanıcı Görüşlerinin Evde Yaşama Sürelerin Göre Değerlendirilmesi

		0 – 5 yıl		6 – 10 yıl		11 – 15 yıl		16 – 20 yıl		21den fazla		X ²	p
		n	%	N	%	n	%	n	%	n	%		
14- Mutfağımın diğer mekânlarla ilişkili olarak konumundan memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum									2	5.4	1.806	1.000
	Katılmıyorum												
	Kararsızım									1	2.7		
	Katılıyorum									2	5.4		
	Kesinlikle katılıyorum	7	100	3	100	1	100	1	100	32	86.5		
15-Mutfağımın diğer mekânlara olan bağlantısından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum									1	2.7	1.413	0.994
	Katılmıyorum												
	Kararsızım												
	Katılıyorum									3	8.1		
	Kesinlikle katılıyorum	7	100	3	100	1	100	1	100	33	89.2		
16-Mutfağımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	1	14.3			1	100			1	2.7	3.752	0.988
	Katılmıyorum												
	Kararsızım									1	2.7		
	Katılıyorum									5	13.5		
	Kesinlikle katılıyorum	6	85.7	3	100			1	100	30	81.1		
17-Mutfağımın doğal gün ışığı almasından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	1	14.3							5	13.5	3.576	0.990
	Katılmıyorum									2	5.4		
	Kararsızım												
	Katılıyorum									5	13.5		
	Kesinlikle katılıyorum	6	85.7	3	100	1	100	1	100	25	67.6		
18-Mutfağımın doğal havalandırmasından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum									1	2.7	5.328	0.994
	Katılmıyorum									1	2.7		
	Kararsızım									7	18.9		
	Katılıyorum	7	100	3	100	1	100	1	100	28	75.7		
	Kesinlikle katılmıyorum	2	28.6							6	16.2		
19- Mutfağımda mevcut olan dolaplar yiyecek ve kullanılan araç gereçleri depolamak için yeterlidir.	Katılmıyorum									1	2.7	5.328	0.994
	Kararsızım	1	14.3							3	8.1		
	Katılıyorum									5	13.5		
	Kesinlikle katılıyorum	4	57.1	3	100	1	100	1	100	22	59.5		

20- Mutfağımda mevcut olan dolapların derinlik ve yüksekliğinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	1	14.3							5	13.5	13.252	0.654
	Katılmıyorum									1	2.7		
	Kararsızım	1	14.3	1	33.3	1	100			2	5.4		
	Katılıyorum	1	14.3							3	8.1		
	Kesinlikle katılıyorum	4	57.1	2	66.7			1	100	26	70.3		
21-Mutfağımda mevcut olan tezgâhlar kullanım (yükseklik ve alan) açısından yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	2	28.6							5	13.5	13.771	0.616
	Katılmıyorum									2	5.4		
	Kararsızım	1	14.3	1	33.3								
	Katılıyorum									4	10.8		
	Kesinlikle katılıyorum	4	57.1	2	66.7	1	100	1	100	26	70.3		
22-Mutfağımda kullanmakta olduğum donatıların yerleşiminden memnunum (bulaşık makinesi, ocak, mikrodalga).	Kesinlikle katılmıyorum	1	14.3							4	10.8	4.030	0.983
	Katılmıyorum									2	5.4		
	Kararsızım												
	Katılıyorum									6	16.2		
	Kesinlikle katılıyorum	6	85.7	3	100	1	100	1	100	25	67.6		
23-Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	28.6							4	10.8	12.051	0.442
	Katılmıyorum	1	14.3										
	Kararsızım												
	Katılıyorum									9	24.3		
	Kesinlikle katılıyorum	4	57.1	3	100	1	100	1	100	24	64.9		
24- Salonda yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	28.6	3	100	1	100	1	100	24	64.9	12.581	0.703
	Katılmıyorum	1	14.3							2	5.4		
	Kararsızım									2	5.4		
	Katılıyorum									4	10.8		
	Kesinlikle katılıyorum	4	57.1							5	13.5		
25- Mutfağımın alanı ihtiyaçlarımı karşılayacak düzeyde yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	1	14.3							8	21.6	10.008	0.615
	Katılmıyorum												
	Kararsızım	2	28.6		1	33.3				1	2.7		
	Katılıyorum									3	8.1		
	Kesinlikle katılıyorum	4	57.1	2	66.7	1	100	1	100	25	67.6		
26-Mutfağımın salonla olan ilişkisinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum									3	8.1	2.649	0.954
	Katılmıyorum												
	Kararsızım												
	Katılıyorum									4	10.8		
	Kesinlikle katılıyorum	7	100	3	100	1	100	1	100	30	81.1		

27- Mutfagının duvar renginden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	28.6							5	13.5	3.403	0.992
	Katılmıyorum												
	Kararsızım									2	5.4		
	Katılıyorum									2	5.4		
28- Mutfagının yer döşemesinin renk ve kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	5	71.4	3	100	1	100	1	100	28	75.7	9.361	0.898
	Kesinlikle katılmıyorum	3	42.9							5	13.5		
	Katılmıyorum												
	Kararsızım									1	2.7		
29-Mutfak dolapları ve tezgâhlarının renginden memnunum.	Katılıyorum			1	33.3					2	5.4	18.857	0.276
	Kesinlikle katılıyorum	4	57.1	2	66.7	1	100	1	100	28	75.7		
	Kesinlikle katılmıyorum									4	10.8		
	Katılmıyorum			1	33.3								
30- Mutfak dolapları ve tezgâhlarının malzeme kalitesinden memnunum.	Kararsızım									1	2.7	19.274	0.255
	Katılıyorum									4	10.8		
	Kesinlikle katılıyorum	7	100	2	66.7	1	100	1	100	28	75.7		
	Kesinlikle katılmıyorum									5	13.5		
31-Mutfagında yangına karşı güvenlik önlemleri (duman sensörleri, yangın söndürme aleti) mevcuttur.	Katılmıyorum									1	2.7	5.800	0.926
	Kararsızım												
	Katılıyorum									1	2.7		
	Kesinlikle katılıyorum	1	14.3			1	100			10	27		
32-Mutfagında vakit geçirmekten ve kullanımından memnunum.	Kesinlikle katılıyorum	6	85.7	1	33.3					25	67.6	18.659	0.097
	Kesinlikle katılmıyorum	6	85.7	3	100					1	100		
	Katılmıyorum												
	Kararsızım												
32-Mutfagında vakit geçirmekten ve kullanımından memnunum.	Katılıyorum									5	13.5	18.659	0.097
	Kesinlikle katılıyorum	5	71.4	2	66.7	1	100	1	100	26	70.3		
	Katılmıyorum												
	Kararsızım			1	33.3								

5.1.9 Mutfağın mevcut durumu ile ilgili kullanıcı görüşlerinin evde yaşayan kişi sayısına göre değerlendirilmesi

Tablo 5.15'te anket çalışmasına katılan kullanıcıların evde yaşayan kişi sayılarına göre Göçmenköy Sosyal konutları hakkındaki görüşlerinin karşılaştırılması için ki kare analizi ile yapılan sonuçlar verilmiştir.

Tablo 5.15 incelendiğinde ve anket çalışmasına katılanların evde yaşayan kişi sayısına göre anlamlı bir fark olup olmadığına bakıldığında cevaplar arasında istatistiki olarak bir ifadede anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Katılımcıların evde yaşayan kişi sayısına göre 'Salonda yemek yemeyi tercih ediyorum' ifadesine katılma durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p<0.005$). Bu ifadeye evde 1 kişi, iki kişi, üç kişi ve dört kişi yaşayanlar kesinlikle katılmıyorum (sırasıyla %66.7, %65.0, %62.5, %66.7) tercihi ile cevap verirken, 1 hanede 5 kişilik veya daha fazla yaşayan kişiler katılıyorum (%100) tercihini kullanmışlardır.

Tablo 5.15: Kullanıcı Görüşlerinin Evde Yaşayan Kişi Sayısına Göre Değerlendirilmesi

		1 kişi		2 kişi		3 kişi		4 kişi		5+ kişi		X ²	p
		n	%	N	%	n	%	n	%	n	%		
14- Mutfağımın diğer mekânlarla ilişkili olarak konumundan memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	1	16.7	1	5.0							5.730	0.930
	Katılmıyorum												
	Kararsızım			1	5.0								
	Katılıyorum			1	5.0	1	6.3						
	Kesinlikle katılıyorum	5	83.3	17	85	15	93.8	6	100	1	100		
15-Mutfağımın diğer mekânlara olan bağlantısından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum			1	5.0							3.121	0.927
	Katılmıyorum												
	Kararsızım												
	Katılıyorum	1	16.7	1	5.0	1	6.3						
	Kesinlikle katılıyorum	5	83.3	18	90.0	15	93.8	6	100	1	100		
16-Mutfağımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum			1	5.0	1	6.3	1	16.7			10.639	0.560
	Katılmıyorum												
	Kararsızım	1	16.7										
	Katılıyorum			3	15.0	2	12.5						
	Kesinlikle katılıyorum	5	83.3	16	80.0	13	81.3	5	83.3	1	100		
17-Mutfağımın doğal gün ışığı almasından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum	2	33.3	1	5.0	3	18.8					14.864	0.249
	Katılmıyorum			2	10.0								
	Kararsızım												
	Katılıyorum	2	33.3			2	12.5	1	16.7				
	Kesinlikle katılıyorum	2	33.3	17	85.0	11	68.8	5	83.3	1	100		
18-Mutfağımın doğal havalandırmasından memnunuz.	Kesinlikle katılmıyorum					1	6.3					11.699	0.470
	Katılmıyorum												
	Kararsızım			1	5.0								
	Katılıyorum	3	50.0	3	15.0	1	6.3						
	Kesinlikle katılıyorum	3	50.0	16	80.0	14	87.5	6	100	1	100		
19- Mutfağımda mevcut olan dolaplar yiyecek ve kullanılan araç gereçleri depolamak için yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	1	16.7	1	5.0	5	31.3	1	16.7			9.546	0.889
	Katılmıyorum			1	5.0								
	Kararsızım	1	16.7	2	10.0	1	6.3						
	Katılıyorum			3	15.0	2	12.5						
	Kesinlikle katılıyorum	4	66.7	13	65.0	8	50.0	5	83.3	1	100		

20- Mutfağımda mevcut olan dolapların derinlik ve yüksekliğinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	33.3			4	25.0				
	Katılmıyorum			1	5.0						
	Kararsızım			2	10.0	2	12.5	1	16.7		
	Katılıyorum			2	10.0	1	6.3	1	16.7		
	Kesinlikle katılıyorum	4	66.7	15	75.0	9	56.3	4	66.7	1	100
21-Mutfağımda mevcut olan tezgâhlar kullanım (yükseklik ve alan) açısından yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	1	16.7			5	31.3	1	16.7		
	Katılmıyorum			1	5.0	1	6.3				
	Kararsızım			1	5.0	1	6.3				
	Katılıyorum	1	16.7	2	10.0	1	6.3				
	Kesinlikle katılıyorum	4	66.7	16	80.0	8	50.0	5	83.3	1	100
22-Mutfağımda kullanmakta olduğum donatıların yerleşiminden memnunum (bulaşık makinesi, ocak, mikrodalga).	Kesinlikle katılmıyorum	1	16.7			3	18.8	1	16.7		
	Katılmıyorum			1	5.0	1	6.3				
	Kararsızım										
	Katılıyorum	1	16.7	4	20.0	1	6.3				
	Kesinlikle katılıyorum	4	66.7	15	75.0	11	68.8	5	83.3	1	100
23-Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	2	33.3			3	18.8	1	16.7		
	Katılmıyorum					1	6.3				
	Kararsızım										
	Katılıyorum	3	50.0	4	20.0	1	6.3			1	100
	Kesinlikle katılıyorum	1	16.7	16	80	11	68.8	5	83.3		
24- Salonda yemek yemeyi tercih ediyorum.	Kesinlikle katılmıyorum	4	66.7	13	65.0	10	62.5	4	66.7		
	Katılmıyorum			3	15.0						
	Kararsızım					2	12.5				
	Katılıyorum			3	15.0					1	100
	Kesinlikle katılıyorum	2	33.3	1	5.0	4	25.0	2	33.3		
25- Mutfağımın alanı ihtiyaçlarımı karşılayacak düzeyde yeterlidir.	Kesinlikle katılmıyorum	1	16.7	2	10.0	5	31.3	1	16.7		
	Katılmıyorum										
	Kararsızım			3	15.0	1	6.3				
	Katılıyorum	1	16.7	1	5.0	1	6.3				
	Kesinlikle katılıyorum	4	66.7	14	70.0	9	56.3	5	83.3	1	100
26-Mutfağımın salonla olan ilişkisinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum	1	16.7			2	12.5				
	Katılmıyorum										
	Kararsızım										
	Katılıyorum	2	33.3	1	5.0	1	6.3				
	Kesinlikle katılıyorum	3	50.0	19	95.0	13	81.3	6	100	1	100

27- Mutfağımın duvar renginden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum		2	10.0	4	25.0	1	16.7	6.923		0.863					
	Katılmıyorum															
	Kararsızım		1	5.0	1	6.3										
	Katılıyorum		1	16.7	1	5.0										
	Kesinlikle katılıyorum		5	83.3	16	80.0	11	68.8					5	83.3	1	100
28- Mutfağımın yer döşemesinin renk ve kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum		2	33.3	2	10.0	4	25.0	10.203		0.856					
	Katılmıyorum															
	Kararsızım		1	5.0												
	Katılıyorum		2	10.0	1								16.7			
	Kesinlikle katılıyorum		4	66.7	15	75.0	11	68.8					5	83.3	1	100
29-Mutfak dolapları ve tezgâhlarının renginden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum		1	16.7	1	5.0	2	12.5	7.957		0.950					
	Katılmıyorum		1	5.0												
	Kararsızım		1				6.3									
	Katılıyorum		1	16.7	2	10.0	1						16.7			
	Kesinlikle katılıyorum		4	66.7	16	80.0	13	81.3					5	83.3	1	100
30- Mutfak dolapları ve tezgâhlarının malzeme kalitesinden memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum		1	16.7	1	5.0	3	18.8	6.199		0.986					
	Katılmıyorum		1	5.0												
	Kararsızım		1	5.0												
	Katılıyorum		1	16.7	3	15.0	3	18.8					1	16.7		
	Kesinlikle katılıyorum		4	66.7	14	70.0	10	62.5					5	83.3	1	100
31-Mutfağımın yangına karşı güvenlik önlemleri (duman sensörleri, yangın söndürme aleti) mevcuttur.	Kesinlikle katılmıyorum		3	50.0	15	75.0	13	81.3	3	50.0	1	100	12.165		0.433	
	Katılmıyorum		1	5.0												
	Kararsızım															
	Katılıyorum		1	16.7												
	Kesinlikle katılıyorum		2	33.3	4	20.0	3	18.8	3	50.0						
32-Mutfağımın vakit geçirmekten ve kullanımından memnunum.	Kesinlikle katılmıyorum		1	16.7	1	5.0	2	31.3	1	16.7	7.386		0.831			
	Katılmıyorum															
	Kararsızım		1	5.0												
	Katılıyorum		1	16.7	2	10.0	2	12.5								
	Kesinlikle katılıyorum		4	66.7	16	80.0	9	56.3	5	83.3					1	100

BÖLÜM 6

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Günümüz yaşam şartlarında iş hayatının yoruculuğu, ekonomik koşulların yetersizliği, yaşam şartlarının zorluğu dolayısıyla konforlu iç mekânlara duyulan ihtiyaç günden güne önem kazanmaktadır. Konut iç mekânları ve özellikle mutfaklarının yeniden revize edilmesindeki asıl amaç, kullanıcılara kullanım rahatlığı ve estetikliği sağlayarak, gün içinde oldukça fazla vakit geçirilen mutfaklardaki alansal ve işlevsel sorunların da minimuma indirilmesidir.

Bu çalışmada, Lefkoşa, Rauf Denktaş caddesi üzerinde konumlanan Göçmenköy sosyal konut mutfaklarında zaman içinde yapılan değişiklikler detaylı şekilde incelenmiştir. Mutfaklarda yapılan değişiklikler ve kullanım alanları değerlendirilmiş, çalışma sürecinde, literatür araştırması yapılarak, yerinde gözlem, fotoğraflama ve anket uygulaması yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Genellikle konut sahibinin isteği ve ihtiyaçları doğrultusunda, mutfak mekânlarında yapılan değişiklik ve büyütme göz önüne alındığında, bir çok örnekte, eklenen alanların alansal ve/veya işlevsel açıdan mekâna artı değer katmadığı, aksine mutfak aktivitelerini zorlaştıracak yönde etki yapabildiği çalışma sonucunda görülmüştür. Rastgele ve isteğe bağlı yapılan eklemeler ve büyütme, beklenen faydaları yerine mimari açıdan kullanışsız alanların yaratılmasına ve dolaşım alanlarının uzamasına sebep olduğu da bir gerçektir.

Kıbrıs kültürü, yaşam tarzı ve iklimsel koşullar açısından çok önemli olan, konutlarda iç mekan-dış mekan ilişkisinin de bazı örneklerde ortadan kalktığı ve alışılmış yaşam şekline uymayan biçimde geliştiği söylenebilir. Mutfakları halen bahçe ile ilişkisini koruyan örneklerdeki kullanıcıların, yaz aylarında dışarıda oturup yemek yenmesi, misafirlerin bahçede ağırlanmasına imkân vermesi sebebiyle mutfaklarının dış bahçe ile olan bağlantısından memnun oldukları görülmüştür.

Seçilen konutların bazılarında kapalı bazılarında açık mutfak örneklerine rastlanmıştır. Konut kullanıcılarının yüzde ellisine yakın bir oranı, mutfaklarının diğer mekânlarla

ilişkisinden ve konumundan memnun olduklarını belirtmişlerdir. Konut kullanıcılarının geneli mutfaklarının doğal gün ışığı almasından, doğal olarak havalanmasından, mevcuttaki donatılarının yerleşiminden, duvar renginden, yer döşemesinin renk ve kalitesinden ve en önemlisi yaptıkları değişiklikten dolayı memnun olduklarını belirtmişlerdir. Buna karşın, bazı örneklerde büyütülen salon ve mutfaklarda uygun olmayan mekânsal oranlar oluşmasının yanında, doğal aydınlatma ve havalandırma bakımından hem yasal olarak hem kullanım açısından ciddi sorunlar tespit edilmiştir. Aynı zamanda dolaşım alanı ve aktivite üçgeninin sorun olacak şekilde uzadığı ve mutfaktaki faaliyetleri zorlaştıracak seviyeye ulaşabildiği gözlenmiştir. En önemli sorunlardan biri olarak da, incelenen mutfakların yüzde yetmişinde yangın güvenliği açısından hiçbir önlem alınmadığı tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar göz önüne alındığında, standart sosyal konut yapılarının gelişen yaşam koşullarına cevap verecek esneklikte olmadığı bir gerçektir. Kullanıcılar, bilinçli veya bilinçsiz olarak yaşamlarını daha da kolaylaştırmak amacıyla konutlarında gerek genel konut kurgusunda, özellikle de salon ve mutfaklarda büyütme, genişletme yapmayı tercih etmektedirler. Bu sosyal konut bölgesindeki genel görünümü de olumsuz yönde etkilemektedir. Şu anda kullanıcılar tarafından isteğe bağlı yapılan bu değişikliklerin ilgili otoriteler tarafından kontrol altına alınarak, daha bilinçli ve uzman kişiler tarafından yapılması sağlanabilir. Konut sahiplerine bu profesyonel desteği alabilmeleri ve gerekli değişiklikleri doğru biçimde yapabilmeleri için finansal destek, krediler yoluyla da sağlanabilir.

Bu çalışma, Lefkoşa Göçmenköy sosyal konut bölgesinde, özellikle mutfaklar bazında yapılan değişiklikleri tespit ederek, mevcut duruma dikkat çekmek amacıyla yapılmıştır ve bundan sonraki çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- 1.5.2018 tarihinde <<http://americainclass.org/progressivism-in-the-home>>. adresinden alındı
- 1.5.2018 tarihinde <<https://www.apartmenttherapy.com/the-frankfurt-kitchen-small-sp-113421>>. adresinden alındı
- 6.5.2018 tarihinde <www.lefkoşabelediyesi.org>. adresinden alındı
- 1.5.2018 tarihinde Google Earth. adresinden alındı
- 1.5.2018 tarihinde The Gallery of Ancient Art. adresinden alındı
- İntema Mutfak . (2009). *Mutfak Katalog*.
- Lineadecor. (2010). *Mutfak Katalog*.
- Home art. (2018, 6).
- Maison Française. (2018, 2).
- Modern Interior Design. (2008)
- Ağat, N. (1983). *Konut tasarımına mutfakın etkisi ve mutfak tasarımı*. İstanbul : İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi.
- Albayrak, N. (2012). Konut Mutfakları İç Mekân Tasarımında Ergonomik İlkeler. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Haliç Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İç Mimarlık Anabilim Dalı, İç Mimarlık Programı.
- Alyanak, S. (1997). Yaşlılar İçin Mobilya. *Arredamento Dekorasyon*(97/9).
- Arcan, E. F. & Evci, F. (1992). *Bina Bilgisi Çalışmaları Mimari Tasarıma Yaklaşım* (Cilt 1). İstanbul: İki K Yayınevi.
- Arslangazi, H. (2007). Lefkoşa Kent Dokusunda Mimari Üsluplar. *Doktora Tezi*. İstanbul: TC Marmara Üniversitesi Türkyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Sanatı Anabilim Dalı.
- Aycul, E. (2015). Mutfak Tasarımında Renk Kullanımı ve Rengin Belirlenmesine Etki Eden Ögelerin Belirlenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, 67. İstanbul: T.C Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsüendüstri Ürünleri Tasarımı Anasanat Dalı.
- Balikhani, M. (2005). Üst Sosyo-Ekonomik Düzey Ailelerin Konutlarında Mutfak Tasarımı ve Donatı Elemanı İlişkileri. *Yüksek Lisans Tezi*, 115. Ankara: Gazi Üniv. Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Baytin, N. (1980). *Konut Islak Mekanları*. Ankara: Tübitak Yayınları.
- Bech-Danielsen, C. (2012). The kitchen: An architectural mirror of everyday life and societal development. *Journal of Civil Engineering and Architecture*, 6(4), 457-469.

- Bozbaş, E. (1990). Konut Mutfağı Ve Endüstrileşmesi. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul : İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Demi, D. (1997). The Walled City of Nicosia. *Nicosia Master Plan*. Nicosia: UNDP.
- Dinç, U. (2001, Ocak). Ada Ünitesi Nasıl Oluşturulmalı. *Banyo Mutfak Dergisi*(19), 105.
- Efendioğlu, S. (2001). Geçmişten Günümüze Konutta Mutfak Kavramı: Açık Mutfak. *Yüksek Lisans Tezi*. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Eser, L. (1952). *Modern Ev Mutfakları*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Yayını.
- Hacıbaloğlu, M. (1989). *Geleneksel Türk Evi ve Çağımıza Ulaşamamasının Nedenleri*. Ankara: GÜ, Müh. Mim. Fak.
- Hidayetoğlu, M. L. (2013). Geleneksel Türk Evi Donatı Elemanlarının Restorasyonu ve Çağdaş Yapılarda Yeniden Kullanımı: Bir Şerbetlik Örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*(28), 291-301.
- K.K.T.C. İçişleri Bakanlığı Arşivi 2018
- İlçe, A. C. (2001). Konut Mutfağı Fiziksel Çevre Düzenlenmesinde Alan Boyutu ve Birey Sosyo-Kültürel Yapısının Mutfak Mobilyası Tasarımına Etkileri. *Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Karpuz, H. (1984). *Türk İslâm mesken mimarisinde Erzurum evleri* (Cilt Vol. 562). Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- Keles, M. (1998). Evaluation of mass housing of Northern Cyprus in respect to climatic design. *Yüksek Lisans Tezi*, 41. Gazimagusa: DAÜ.
- KKTC Eski Eserler ve Müzeler Dairesi Müdürlüğü Lüzinyan evi broşürü (2018).
- Kürüm, C. (2009). Surviving Modernism: The Live-in Kitchen Including The Turkish Cypriot Case *Yüksek Lisans Tezi*, 57. Gazimagusa: DAÜ.
- Le Brun, A. (1997). *Khirokitia: a Neolithic Site: Text by Alain Le Brun*. Lefkosia: Bank of Cyprus Cultural Foundation.
- Noever, P. (1992). *Die Frankfurter Küche Von Margarete Schütte-Lihotzky*. Berlin.
- Pak, Z. (1993). Konut Mutfaklarının Analizi. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: İTÜ Fen Bil. Enst.
- Sak, G. (2014). Mutfak tasarımında modüler sistemlerin kullanıcı ergonomisi açısından değerlendirilmesi. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi/Fen Bilimleri Enstitüsü/İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Anabilim Dalı/İç Mimari Tasarım Bilim Dalı.
- Salihoğlu, T. (2001). KKTC'de Kırsal Alan Yerleşimlerine Dayalı Konut Üretimi İçin Bir Model. *Doktora Tezi*. Lefkoşa: Yakın Doğu Üniversitesi.

- Sarıyel, A. (2001). Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Toplum Yaşantısı ve Toplu Konut Tasarımı. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Schaar, K. W. (1995). *Under the Clock: Colonial Architecture and History in Cyprus*. Nicosia: Bank of Cyprus.
- Soley, M. C. (2008). *Houses in Spectacular Settings*. Barcelona, Spain: Loft Publications.
- Soley, M. C. (2008). *Modern Interior Desing*. Barcelona, Spain: Loft Publications.
- Sözer, S. (1990). Konut Mutfaklarında Söz Konusu Eylemler. Bu eylemlere Yönelik Kullanıcı Gereksinimleri ve İç Donatım Elemanları. *Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tüzün, M. (2001). Günümüz Konutlarında Sosyo-Ekonomik Koşulların Mutfak Tasarımına Etkisi. *Yüksek lisans Tezi*, 143. Adana: Çukurova Ün. Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Ulular, A. B. (2006). Konya'da geleneksel konutta mutfak. *Yüksek Lisans Tezi*. Konya: Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Uyar, P. (2014). Toplu Konutlarda Mutfak Mekanının 1950'lerden Günümüze Gelişimi. *Yüksek lisans Tezi*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Ünügür, S. M. (1997). Mutfak ve Ergonomik Çözümlemesi. *Yapı 188, Ek 3*.
- Wright, G. R. (1992). *Cyprus, Ancient building in*. New York: Brill.
- Yazıcıoğlu, D. A. (2010). *Mutfak tasarım süreci: analiz, karar, planlama*. İstanbul: Literatür Yayınlar.
- Yeşilkavak, F. (2007). Apartman Konut Mutfaklarında İç Mekan Tasarımının Kullanıcı Memnuniyetine Etkileri. *Yüksek Lisans Tezi*,. Ankara: Gazi Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Yıldırım, K. (1999). Konut Mutfaklarının Mekan ve Donatı Organizasyonunda Ergonomik Yaklaşım. *Doktora Tezi*, 242-248. Ankara: G.Ü. Fen. Bil. Enst.
- Yıldırım, K., & Akalın, A., Yeşilkavak, F., & Hidayetoğlu, M. L. (2007). Konut mutfaklarının mekân kalitesinin kullanıcıların fonksiyonel ve algısal performansına etkisi: TOKİ Eryaman 7. Etap konutları. *Politeknik Dergisi*(10), 4.
- Yılmaz, B. (1988). Evin Merkezi Mutfaklar ve Banyoda Yeni Düşünceler. *Dizayn Konstrüksiyon Dergisi*(35).

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

10.05.2018

Sayın Selda İnanoğlu

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/FB/2018/26 proje numaralı ve **“Göçmenköy Sosyal Konutlarında Kullanıma Bağlı Mutfaklarda Yapılan Değişikliklerin İncelenmesi”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.

Ek 2: Anket Formu

Bu anket formu, Göçmenköy sosyal konutlarında, süreç içinde, mutfaklarda yapılan kullanıma bağlı değişiklikler ve mevcut durumları hakkında kullanıcı görüşlerini almak ve memnuniyet düzeylerini ölçmek amacıyla yapılacaktır. Bu araştırma Yakın Doğu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilimdalı yüksek lisans tezinde kullanılmak için hazırlanmıştır. Kişisel bilgilerinizle ilgili bölüm gizli tutulacaktır.

Bütün soruları içtenlikle ve eksiksiz yanıtlamanızı rica eder, katkılarınız için teşekkür ederiz.

1.BÖLÜM : Kişisel Bilgiler

1- Cinsiyetiniz nedir?

- a) Kadın b) Erkek

2- Kaç yaşındasınız?

- a) 18-24 b) 25-34 c) 35-44 d) 45-54 e) 55-64 f) 65⁺

3- Doğum yeriniz neresidir?

.....

4- Eğitim durumunuz nedir?

- a) İlkokul b) orta okul c) lise d) üniversite e) Y. Lisans / doktora

5- Mesleğiniz nedir?

.....

Bölüm 2: Konutun Mülkiyet Durumu ve Kullanıcılar

6-Konutta mülkiyet durumunuz nedir?

- a)Ev sahibi b) Kiracı

7- Kaç yıldır bu konutta yaşıyorsunuz?

- a) 0-5 yıl b) 6-10 yıl c) 11-15 yıl d) 16-20yıl e) 21 den fazla

8- Konutta kaç kişi yaşıyorsunuz? (Konutta yaşayan birey sayısı 1 den fazla ise 9. soruyu cevaplayınız.)

- a) 1 kişi b) 2 kişi c) 3kişi d) 4kişi e) 5+ kişi

9-Konutta yaşıyan bireyler hakkında genel bilgiler nelerdir ?

Bireyler	Yaşı	Cinsiyeti	Eğitim Durumu	Mesleği
Eşi				
Çocuk 1				
Çocuk 2				
Çocuk 3				
Diğer				

10-Konuta yerleştikten sonra mutfak mekanında ya da yerinde değişiklikler yaptınız mı? Cevabınız evet ise nelerdir?

a) Evetb)Hayır

11-Mutfağınızda yemek pişirme ve hazırlama dışında ne tür eylemler yapılmaktadır?

.....

12-Evinizin mutfağına sonradan alınan eşya/beyaz eşya varmı? Evet ise bunların yerleşmesi için ne gibi değişiklikler yaptınız?

a)Evet b) Hayır

.....

13-Mutfağınızın kullanım açısından sizi rahatsız eden yönleri varmı? Evet ise nelerdir?

a)Evet b) Hayır

.....

BÖLÜM 3: Mutfakın Mevcut Durumu ile İlgili Kullanıcı Görüşleri

Konutunuzdaki mutfak kullanımı ile ilgili düşüncelerinizi size en uygun seçeneği işaretleyerek belirtiniz.

Değerlendirme ölçütü olarak; Kesinlikle katılıyorum=5, Katılıyorum=4, Kararsızım=3, Katılmıyorum=2, Kesinlikle katılmıyorum=1 değerindedir.

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
14- Mutfagımın diğer mekanlarla ilişkili olarak konumundan memnunum.					
15-Mutfagımın diğer mekanlara olan bağlantısından memnunum.					
16-Mutfagımın dış bahçe ile olan bağlantısından memnunum.					
17- Mutfagımın doğal gün ışığını yeterince almasından memnunum.					
18- Mutfagımın doğal havalanmasından memnunum.					
19- Mutfagımda mevcut olan dolaplar yiyecek ve kullanılan araç gereçleri depolamak için yeterlidir.					
20- Mutfagımda mevcut olan dolapların derinlik ve yüksekliğinden memnunum.					
21-Mutfagımda mevcut olan tezgahlar kullanım (yükseklik ve alan) açısından yeterlidir.					
22-Mutfagımda kullanmakta olduğum makine ve cihazların yerleşiminden memnunum (bulaşık makinesi, ocak, migrodalga).					
23-Mutfakta yemek yemeyi tercih ediyorum.					
24- Salonda yemek yemeyi tercih ediyorum					
25-Mutfagımın alanı ihtiyaçlarımı karşılayacak düzeyde yeterlidir.					
26- Mutfagımın salonla olan ilişkisinden memnunum.					
27- Mutfagımın duvar renginden memnunum					
28-Mutfagımda yer döşemesinin renk ve kalitesinden memnunum					
29- Mutfak dolapları ve tezgahlarının renginden memnunum					
30-Mutfak dolap ve tezgahlarının malzeme kalitesinden memnunum					
31- Mutfagımda yangına karşı güvenlik önlemleri (duman sensörleri, yangın söndürme aleti) mevcuttur.					
32-Mutfagımda vakit geçirmekten ve kullanımından memnunum					

Mutfagınızın kullanım ile ilgili başka önerileriniz nelerdir? :

Ödevler

Öğrenciler

Not Defteri

Kütüphaneler

Takvim

Tartışma

Tercihler

GÖRÜNTÜLENİYOR: ANASAYFA > 2018 GÜZ > SELDA İNANÇOĞLU

Bu sayfa hakkında

Bu sizin ödev kutunuzdur. Bir yazılı ödevi görüntülemek için yazılı ödevin başlığını seçin. Bir Benzerlik Raporunu görüntülemek için yazılı ödevin benzerlik sütunundaki Benzerlik Raporu ikonunu seçin. Tıklanabilir durumda olmayan bir ikon Benzerlik Raporunun henüz oluşturulmadığını gösterir.

SELDİ İNANÇOĞLU

GELEN KUTUSU | GÖRÜNTÜLENİYOR: YENİ ÖDEVLER ▼

Dosyayı Gönder

Çevrimiçi Derecelendirme Raporu | Ödev ayarlarını düzenle | E-posta bildirmeyenler

☐	YAZAR	BAŞLIK	BENZERLİK	PUANLA	CEVAP	DOĞYA	ÖDEV NUMARASI	TARİH
☐	Selda İnançoğlu	BÖLÜM 1	%0	--	--		1005119624	20-Eyl-2018
☐	Selda İnançoğlu	BÖLÜM 6	%0	--	--		1005144237	20-Eyl-2018
☐	Selda İnançoğlu	Özet	%0	--	--		1005128890	20-Eyl-2018
☐	Selda İnançoğlu	SONUÇ	%0	--	--		1005126512	20-Eyl-2018
☐	Selda İnançoğlu	BÖLÜM 2	%1	--	--		1005120235	20-Eyl-2018
☐	Selda İnançoğlu	BÖLÜM 3	%1	--	--		1005142059	20-Eyl-2018
☐	Selda İnançoğlu	BÖLÜM 5	%5	--	--		1005143476	20-Eyl-2018
☐	Selda İnançoğlu	TAM METİN	%5	--	--		1005137689	20-Eyl-2018
☐	Selda İnançoğlu	BÖLÜM 4	%6	--	--		1005142656	20-Eyl-2018